

NHỚ VỀ Nhạc Sĩ/ Nhiếp Ảnh Gia NGỌC CHÁNH (1938-2023)

“Nhớ Về Nhạc Sĩ / Nhiếp Ảnh Gia NGỌC CHÁNH”

Phan Anh Dũng (Rockville, Maryland) biên soạn

Thực hiện: 14 tháng 1, 2023

Xin vui lòng gửi thêm tài liệu và ý kiến xây dựng về: dathphan1@gmail.com

LỜI MỞ ĐẦU

Mới đầu năm 2023 tôi đã nhận 2 tin buồn từ miền Nam California: nhiếp ảnh gia **Thái Đắc Nhã** và nhạc sĩ **Ngọc Chánh** đã được Chúa gọi về! Đây là 2 người tuy ít nói nhưng hiền hòa và có chân tài. Tôi chỉ hân hạnh gặp mặt năm 2009 khi đến California - nhân dịp Trung tâm Asia kỷ niệm 30 năm thành lập và vinh danh Nhạc sĩ Anh Bằng với sự góp mặt và phát biểu của 4 nhạc sĩ: Lê Dinh (từ Canada qua), Nhật Ngân, Huỳnh Anh và Ngọc Chánh ... Xem lại 2 hình kỷ niệm dưới đây, tôi không khỏi ngậm ngùi vì 5 vị nhạc sĩ nổi tiếng của Việt Nam Cộng Hòa nay không còn trên cõi đời nữa!

Từ trái: LÊ DINH, NHẬT NGÂN, ANH BẰNG, HUỖNH ANH, NGỌC CHÁNH
(Nam California - 2009)

Từ trái: Nam Lộc, Ngọc Chánh, Nhật Ngân, Lê Dinh, Huỳnh Anh
(Kỷ Niệm 30 năm thành lập Trung Tâm Asla - Nam California 2009)

Ít ai yêu nhạc mà không nghe đến ban nhạc Shotguns mà nhạc sĩ Ngọc Chánh là con chim đầu đàn. Ông cũng là giám đốc/nhà sản xuất những băng nhạc Shotguns với hòa âm mới lạ và không ngại giới thiệu những ca khúc “thời trang” cùng với một số ca sĩ trẻ chưa nổi tiếng thời bấy giờ! Tôi cũng thích melody ông viết cho ca khúc: Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang, Bao Giờ Biết Tương Tư và Tuổi Biết Buồn ... 3 bản nhạc này (có sự cộng tác – phần lời ca - của nhạc sĩ Phạm Duy) cũng đủ chứng minh tài nghệ về âm nhạc của ông!

Sau một thời gian dài với những hoạt động liên quan đến âm nhạc, ông âm thầm học - từ năm 1981 - và đi sâu về nghệ thuật nhiếp ảnh kể từ năm 1998 khi đã chính thức về hưu. Đây là một đam mê mới, ông bỏ nhiều thì giờ đến các địa điểm xa xôi để chụp được ảnh tốt. Ông chuyên về landscape photography, ảnh về phong cảnh của ông có đủ 4 mùa Xuân, Hạ, Thu, Đông ... <https://www.flickr.com/photos/ngocchanh/>

Tôi là một trong những người fan ái mộ nên đã liên lạc và được ông gửi email khi ông sẵn được ảnh đẹp. Thí dụ: ông rất vui và phấn khởi vì chụp được ảnh Milky Way – Dải Ngân Hà:

ngoc Chanh <ngocchanhshotguns@ngocchanh.com> Sep 20, 2016

Hiện nay các tạp chí nhiếp ảnh Mỹ nói rất nhiều về "Dải Ngân Hà" như:

-Tạp chí nổi tiếng "Outdoor Photographer" số tháng 5-2016 đã dành nhiều trang nói về "Dải Ngân Hà" và hướng dẫn cách chụp "Dải Ngân Hà" (Milky Way)

-Tạp chí America's National Parks kỷ niệm 100 năm National Parks Hoa Kỳ cũng nói về "Dải Ngân Hà" và hàng ngàn nhiếp ảnh Hoa Kỳ đang săn ảnh "Dải Ngân Hà".

Triệu năm trước mực nước biển nơi này nằm cao trên mặt đất, từ dưới đáy biển tạo hóa cầu tạo núi non hùng vĩ. Sau nhiều ngàn năm mực nước biển thấp dần "Thần Long" nằm hiên ngang trên cánh đồng rộng thênh thang đất nước Hoa Kỳ.

Camera Settings:

Ống kính Canon 11-24mm; khẩu độ f/4.0; tốc độ 20 sec; ISO 12800

====

CẢM ƠN ANH NGỌC CHÁNH ĐÃ GỬI 2 HÌNH CHỤP QUÁ TÀI TÌNH VÀ CÔNG PHỤ.

THÂN CHÚC ANH CHỊ NHIỀU SỨC KHỎE VÀ AN VUI,

PHAN ANH DŨNG- RICHMOND, VIRGINIA

=====

ngoc Chanh <ngocchanhshotguns@ngocchanh.com> Sep 21, 2016

Cám ơn anh Dũng đã xem, chúc anh chị sức khỏe tốt, mọi sự như ý

=====

Theo thiển ý, nhạc sĩ/nhiếp ảnh gia Ngọc Chánh đã có một cuộc sống khá trọn vẹn - full life – vui nhiều hơn buồn, may mắn trong sự nghiệp, hưởng nhiều tình thương của gia đình, đồng nghiệp và thân hữu.

Xin hiệp ý cầu nguyện ông sớm được an nghỉ nơi chốn vĩnh hằng.

PHAN ANH DŨNG (1/14/2023 - Rockville, Maryland USA)

NS Ngọc Chánh, đồng tác giả
‘Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang,’ qua đời
Thiện Lê/Người Việt - January 8, 2023

WESTMINSTER, California (NV) – Nhạc sĩ Ngọc Chánh, đồng tác giả các ca khúc nổi tiếng như “Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang,” “Bao giờ biết tương tự,” và “Tuổi Biết Buồn” với cố nhạc sĩ Phạm Duy, vừa qua đời ở Nam California lúc 6 giờ chiều Thứ Bảy, 7 Tháng Giêng, hưởng thọ 86 tuổi.

Cố nhạc sĩ Ngọc Chánh, đồng tác giả bài “Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang.”
(Hình: Facebook Ngọc Chanh Shotguns)

Tin này được Luật Sư Darren Nguyễn Ngọc Chương, con trai nhạc sĩ, xác nhận với nhật báo Người Việt. Khi được hỏi cảm tưởng, luật sư cho biết: “Bây giờ tôi không còn tâm trạng nào để nói gì thêm.”

Nhạc sĩ Nam Lộc, người quen biết nhạc sĩ Ngọc Chánh hơn 50 năm, chia sẻ cảm tưởng sau khi nghe tin buồn: “Đây là một mất mát lớn lao và đến bây giờ tôi vẫn chưa hết bàng hoàng. Tôi biết nhạc sĩ Ngọc Chánh đã hơn 50 năm, và ông đã vô tình đóng góp rất nhiều cho sự nghiệp sinh hoạt nghệ thuật của tôi.” Nhạc sĩ Nam Lộc nói mình không phải là ca sĩ và nhạc sĩ trình diễn trên sân khấu, nhưng nhạc sĩ Ngọc Chánh đã giúp ông phổ biến những ca khúc thành công nhất trong sự nghiệp như 🎵 [“Trưng Vương Khung Cửa Mùa Thu”](#) và 🎵 [“Mùa Thu Lá Bay.”](#) Về con người của nhạc sĩ Ngọc Chánh, nhạc sĩ Nam Lộc cho hay ông là người rất khiêm tốn, lịch sự, và rất chừng mực, nên ông lấy được cảm tình của giới nghệ sĩ cũng như khán thính giả. Không chỉ vậy, ông còn làm việc nhún nhường, giúp nhiều nghệ sĩ thành công, lại có nhiều tài năng và luôn tổ chức các chương trình rất đứng đắn.

Một người khác cũng quen biết cố nhạc sĩ Ngọc Chánh hơn 50 năm là nhạc sĩ Kỳ Phát cũng chia sẻ cảm nghĩ sau khi nghe tin buồn. Nhạc sĩ Kỳ Phát cho hay tuy ông biết nhạc sĩ Ngọc Chánh bệnh và sức khỏe không tốt, nhưng vẫn bàng hoàng sau khi biết ông ra đi.

“Lúc bệnh, ông có những lời như trần trời của một người sắp ra đi,” nhạc sĩ Kỳ Phát nói.

Ông kể ông và nhạc sĩ Ngọc Chánh coi nhau như anh em, rất thân tình, và ông luôn coi vị cố nhạc sĩ đó như một người anh và một người thầy vì đã giúp ông rất nhiều trong nghề làm băng nhạc trước năm 1975. Sau khi đến Hoa Kỳ, hai người cũng còn nhiều kỷ niệm đầm ấm với nhau như liên lạc thường xuyên, gặp mặt ăn uống hằng tuần, mỗi tuần ăn một món khác. Cũng như nhạc sĩ Nam Lộc, nhạc sĩ Kỳ Phát cũng rất quý con người của cố nhạc sĩ Ngọc Chánh vì ông rất hiền lành, điềm đạm, rất thương anh em nghệ sĩ, có đạo đức, và luôn trò chuyện nhỏ nhẹ với mọi người.

Nhạc sĩ Ngọc Chánh (phải) và nhạc sĩ Kỳ Phát. (Hình: Facebook Kỳ Phát)

Theo Nhạc Xưa Blog, nhạc sĩ Ngọc Chánh tên thật Nguyễn Ngọc Chánh, sinh ngày 13 Tháng Ba, 1937 tại Sài Gòn trong gia đình có tất cả 10 anh chị em. Tuy nhiên tám trong số 10 anh chị em này đều không may qua đời từ lúc nhỏ, chỉ còn lại hai người là nhạc sĩ Ngọc Chánh (thứ sáu) và người em gái út là Ngọc Lan (tên giáy tờ là Nguyễn Thị Trí).

Nhạc sĩ Ngọc Chánh mê nhạc và có năng khiếu từ thuở bé. Lúc lên 6 tuổi, ông được học guitar với một người bạn lớn tuổi hơn tên là Cổ Tấn Tinh Châu, rất giỏi về ngón đàn Flamenco, rồi sau đó học thêm với một nhạc sĩ người Philippines là Monito. Có lẽ nhờ vậy mà ngay từ lúc nhỏ ông đã có kiến thức khá vững vàng về nhạc lý, có thể tự soạn được hai cuốn sách hướng dẫn Tự Học Đàn Guitar từ khi mới 13, 14 tuổi.

Năm 1945, khi được 8 tuổi, ông được vào trường dòng Lasan Đức Minh ở Tân Định, đến năm 11 tuổi thì chuyển sang trường Lê Văn Hai học trong hai năm rồi vào học trung

học đệ nhất cấp tại Trường Kỹ Thuật Cao Thắng vào năm 1950. Trong khoảng thời gian học tại đây, nhạc sĩ Ngọc Chánh viết hai cuốn sách tự học về guitar rồi bán bản quyền sách cho nhà xuất bản Mỹ Tín vào năm 1953 với giá 24,500 đồng. Đây có lẽ là một trong những cuốn sách dạy về guitar sớm nhất của làng nhạc thời đó.

Năm 1962, ông về chơi cho vũ trường Melody, vũ trường Lai Yun, và về làm trưởng ban nhạc vũ trường Mỹ Phụng ở bến Bạch Đằng với Xuân Mỹ (saxo), Hoàng Liêm (guitar) và một nhạc công đánh trống gốc Hoa.

Năm 1964, ông về làm trưởng ban nhạc của vũ trường Eden Rock trên đường Tự Do. Trong thời gian này, ông thành lập ban nhạc Shotguns gồm những người bạn sinh hoạt văn nghệ trong Biệt Đoàn Văn Nghệ như Pat Lâm (ca sĩ), Hoàng Liêm (guitar), Elvis Phương (ca sĩ), Đức Hiếu (trống), Duy Khiêm (bass) và chính ông (keyboard) để chơi nhạc ngoại quốc cho các câu lạc bộ của quân đội Mỹ.

Năm 1969, nhạc sĩ Ngọc Chánh thành lập trung tâm băng nhạc Shotguns, thu âm ở một phòng thu trên đường Bùi Hữu Nghĩa. Vì cộng tác chặt chẽ với nhạc sĩ Phạm Duy nên nhạc sĩ Ngọc Chánh nhờ Phạm Duy đặt lời cho bản nhạc “Bao Giờ Biết Tương Tư” (năm 1972) mà ông đã viết cho phim “Điều Ru Nước Mắt.”

Nhạc sĩ Ngọc Chánh còn viết bản nhạc “Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang” cho bộ phim cùng tên của đạo diễn Lê Hoàng Hoa. Lúc đầu, ông định nhờ nhà văn Duyên Anh viết lời, nhưng sau đó để cho nhạc sĩ Phạm Duy viết lời.

Duyên văn nghệ giữa nhạc sĩ Ngọc Chánh và nhạc sĩ Phạm Duy còn mang lại cho nền tân nhạc Việt Nam một bài hát nữa là “Tuổi Biết Buồn,” cũng do nhạc sĩ Phạm Duy đặt lời.

Năm 1978, nhạc sĩ cùng gia đình vượt biển sang Malaysia, rồi sang Mỹ năm 1979. Cuối năm đó, ông tái lập lại ban nhạc Shotguns tại Hoa Kỳ và biểu diễn ở vũ trường Maxim’s, San Jose, California. Sau đó, ông về Orange County, mở vũ trường Ritz, nơi trở thành bộ phận để hàng loạt ca sĩ thế hệ sau 1975 trở nên nổi tiếng là Ý Lan, Don Hồ, Dalena, Ngọc Lan, Lynda Trang Đài...

Sau gần 20 năm làm chủ ban nhạc, vũ trường và phòng trà ca nhạc, nhạc sĩ Ngọc Chánh đã quyết định giải nghệ vào năm 1998, và chuyển sang hoạt động nhiếp ảnh. [đ.d.]

—
Liên lạc tác giả: le.thien@nguoiviet.com

<https://www.nguoi-viet.com/little-saigon/cong-dong/ns-ngoc-chanh-dong-tac-gia-vet-thu-tren-lung-ngua-hoang-qua-doi/>

CÁO PHÓ

Trong niềm tin vào Chúa Kitô Phục Sinh
Gia Đình chúng tôi vô cùng đau đớn báo tin cùng thân bằng quyến thuộc
và quý bạn hữu xa gần: **Chồng, Cha, Ông Nội, Ông Ngoại, Ông Cố**
của chúng tôi là:

Matthias NGUYỄN NGỌC CHÁNH NGỌC CHÁNH SHOTGUNS

Đã được Chúa gọi về ngày 7 tháng Giêng năm 2025
tại tư gia Thành Phố Fountain Valley, California.

HƯỞNG THỌ 85 TUỔI

CHƯƠNG TRÌNH TANG LỄ

Tang lễ sẽ được cử hành tại
Holy Spirit Catholic Church (Thánh Đường Thánh Linh)
17270 Ward Street, Fountain Valley, CA 92708

Thứ Sáu, ngày 20 tháng 01 năm 2025
12:00 PM - 12:30 PM: Nghi Thức Phát Tang, Làm Phép Xức
1:00 PM - 7:00 PM: Thăm Viếng
Tại: **Doyle Hall - Hội Trường Giáo Xứ,**
17270 Ward Street, Fountain Valley, CA 92708

Thứ Bảy, ngày 21 tháng 01 năm 2025
9:00 AM - 11:00 AM: Thăm Viếng
12:00 PM - 1:00 PM: Thánh Lễ An Táng
Tại: **Holy Spirit Catholic Church (Thánh Đường Thánh Linh)**
17270 Ward Street, Fountain Valley, CA 92708

Sau Thánh Lễ, Linh Cữu sẽ được An Táng tại
Westminster Memorial Park and Mortuary (Góc Beach và Bolsa)
14801 Beach Blvd, Westminster, CA 92685.

TANG GIA ĐỒNG KINH BÁO

- Vợ:** Bà Quà Phụ Vũ Thị Phúc
- Trường Nam:** Nguyễn Ngọc Châu, vợ, các con và cháu
- Thứ Nam:** Nguyễn Ngọc Chấn và các con
- Thứ Nữ:** Nguyễn Ngọc Phượng và con
- Thứ Nam:** Nguyễn Ngọc Chương, vợ và con
- Thứ Nam:** Nguyễn Ngọc Chí
- Thứ Nữ:** Nguyễn Ngọc PhiPhi, chồng và các con

CÁO PHÓ NÀY THAY THẾ THIỆP TANG - XIN MIỄN PHÚNG ĐIỀU

Điện Thoại Liên Lạc: (714) 318-4445

Đông đảo văn nghệ sĩ, đồng hương tiễn biệt nhạc sĩ Ngọc Chánh

Văn Lan/Người Việt January 20, 2023

FOUNTAIN VALLEY, California (NV) – Tang lễ nhạc sĩ Ngọc Chánh của ban nhạc Shotgun nổi tiếng một thời được cử hành tại nhà thờ Thánh Linh, Fountain Valley, vào trưa Thứ Sáu, 20 Tháng Giêng.

Bà quả phụ Vũ Thị Phúc cùng con gái (thứ ba và thứ tư từ phải), MC Trần Quốc Bảo (bìa phải), ca sĩ Phượng Linh (thứ hai từ phải), vợ chồng ca sĩ Hương Lan (bìa trái) và đồng hương trong tang lễ nhạc sĩ Ngọc Chánh. (Hình: Văn Lan/Người Việt)

Trong tang lễ, nhiều tâm tình chia sẻ nói về những kỷ niệm đẹp với cố nhạc sĩ Ngọc Chánh, người từng diu dặt các thể hệ đàn em sau này trên con đường nghệ thuật âm nhạc.

Linh Mục Trần Cao Thượng, chánh xứ giáo xứ Thánh Linh, trong bài giảng, nói: “Tôi không nghĩ nhạc sĩ Ngọc Chánh là người Công Giáo. Sau này tôi biết ông chọn giáo xứ Thánh Linh và nhất là phải là cha ở nhà thờ Thánh Linh xứ dầu. Vậy hôm nay nguyện ước của ông đã được thành tựu khi được đi lễ, quàn tại nhà thờ Thánh Linh, và được làm Thánh Lễ cuối cùng cũng tại đây. Mọi sự được sắp đặt thật chu đáo bởi vì gia đình

biết rằng ông sẽ trở về nhà cha, và giáo xứ Thánh Linh lại là một nơi cử hành Thánh Lễ tiễn đưa thêm một người nghệ sĩ tài hoa.”

Nhiều năm qua, một điều rất đặc biệt là nhà thờ Thánh Linh đã tổ chức Thánh Lễ An Táng cho các ca nghệ sĩ Việt Dzũng, Kiều Linh, Lệ Thu, Chí Tài...

MC Trần Quốc Bảo cho hay nhạc sĩ Ngọc Chánh ngoài là một sư huynh của ông khi học ở trường La San Đức Minh ở Tân Định, Sài Gòn, mà còn là một bậc thầy đáng kính trong lãnh vực nghệ thuật. “Chúng tôi có làm chương trình ‘La San Nhớ Ông Thầy’ qua bốn kỳ, vào những năm 1986, 1988, 1990, và 1992 tại nhà hàng Ritz ở Little Saigon, tất cả do anh Ngọc Chánh bảo trợ. Trong các chương trình đó, có các thầy và các soeur lên nhận những món quà do chúng tôi tự làm. Còn về văn nghệ, chúng tôi đã cộng tác ở vũ trường Ritz từ năm 1989, và cộng tác với tờ báo Thế Giới Nghệ Sĩ, ngày khai trương tờ báo cũng có anh Ngọc Chánh đến dự. Đến 1998 anh Ngọc Chánh không còn làm ở vũ trường Ritz nữa, mỗi khi đến đó anh em cảm thấy như mất mát một hình ảnh thân thương,” MC Trần Quốc Bảo tâm sự.

Bà quả phụ Vũ Thị Phúc trong ngày phát tang nhạc sĩ Ngọc Chánh. (Hình: Văn Lan/Người Việt)

Ca sĩ Phượng Linh cho biết cô là hàng xóm với nhạc sĩ Ngọc Chánh ở miệt Chí Hòa, gần khu Ông Tạ, là khu của người Bắc di cư 1954.

“Anh em chúng tôi có dịp gặp nhau từ thuở ấy là tình hàng xóm, đến khi tôi vào Biệt Đoàn Văn Nghệ Trung Ương, cùng sát cánh với các anh chiến sĩ trên khắp các tiền đồn trên bốn vùng chiến thuật. Khi tôi đi hát lại gặp anh Ngọc Chánh trong Ban Hoa Tình Thương năm 1970, lại thêm tình văn nghệ quân đội nữa, rất thân thương. Sau khi tị nạn trên đất mới, chúng tôi vẫn thường gặp nhau thường xuyên, tôi không trở lại nghề hát nhưng tình bạn bè chiến hữu vẫn thân thương như ngày nào,” ca sĩ Phượng Linh chia sẻ.

Ông Long Nguyễn, một nhà nhiếp ảnh, cho hay ông biết nhạc sĩ Ngọc Chánh từ trong nước trước 1975, qua những chương trình của ban nhạc Shotguns do nhạc sĩ Ngọc Chánh trình diễn ở đâu thì anh em sinh viên học sinh đều tham dự rất đông, khi ông còn là sinh viên trường Luật Sài Gòn.

“Qua tới Mỹ, tôi được gặp lại anh Ngọc Chánh với cùng chung niềm đam mê nhiếp ảnh. Khi tôi mới sang Mỹ, anh đã đưa tôi đi khắp nơi để chụp những cảnh đẹp của thiên nhiên. Đặc biệt là anh thường nghiên cứu những nơi anh sẽ đến để ghi lại những khoảnh khắc đẹp. Khi giới thiệu tác phẩm của mình trước công chúng trong những kỳ triển lãm ảnh, anh thường ghi lại tọa độ của bức ảnh, để những anh em sau này có thể biết vị trí để đến săn ảnh. Chính vì vậy trên những tác phẩm của anh Ngọc Chánh, chúng ta thường thấy ghi những con số là vậy,” ông Long kể.

“Anh Ngọc Chánh có cuộc sống rất giản dị, khi tìm thấy cái gì đẹp anh thường rủ rê anh em đi chụp chung, và anh thường công bố nơi chụp ảnh đẹp chứ không giấu giếm. Anh thường nói phải chia sẻ cho mọi người cùng thưởng thức, đó chính là cái tâm của nhà nhiếp ảnh Ngọc Chánh,” ông Long nói thêm.

Thánh Lễ An Táng nhạc sĩ Ngọc Chánh được tổ chức lúc 12 giờ trưa Thứ Bảy, 21 Tháng Giêng.

Sau Thánh Lễ, linh cữu được an táng tại nghĩa trang Westminster Memorial Park and Mortuary, Westminster.

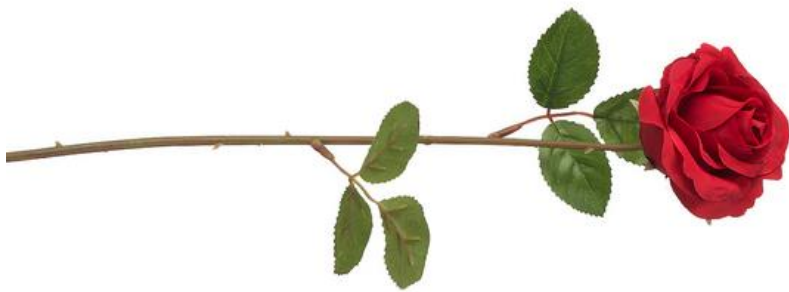
<https://www.nguoi-viet.com/little-saigon/dong-dao-van-nghe-si-dong-huong-tien-biet-nhac-si-ngoc-chanh/>

Linh Mục Trần Cao Thượng, chánh xứ giáo xứ Thánh Linh, làm phép xác trong nghi thức phát tang nhạc sĩ Ngọc Chánh. (Hình: Văn Lan/Người Việt)

Gia đình nhạc sĩ Ngọc Chánh trong ngày phát tang. (Hình: Văn Lan/Người Việt)

PHÂN ƯU

Nhận được tin buồn

Ông Matthias Nguyễn Ngọc Chánh Ngọc Chánh Shotguns

*Là Thân Phụ của Luật Sư Darren Nguyễn Ngọc Chương
Cộng tác viên nhật báo Người Việt*

Vừa được Chúa gọi về ngày 7 Tháng Giêng, 2023
Tại tư gia ở Fountain Valley, California.

Hưởng Thọ 85 Tuổi

Xin thành thật chia buồn cùng luật sư và gia quyến.
Nguyện cầu **linh hồn người quá cố** sớm hưởng Nhan Thánh Chúa.

**NHẬT BÁO NGƯỜI VIỆT
NGƯỜI VIỆT ONLINE
NGƯỜI VIỆT TV
HỆ THỐNG TUẦN BÁO SAIGON NHỎ
ĐỒNG THÀNH KÍNH PHÂN ƯU**

PHÂN ƯU

**Nhận được tin buồn Người sáng lập ban nhạc
và trung tâm băng nhạc Shotguns cũng là chủ nhân
phòng trà Queen Bee, Quốc Tế (trước 75)
và vũ trường Maxim tại San Jose (79-83),
vũ trường Ritz tại Quận Cam (1983-1998)**

NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH (Matthias Nguyễn Ngọc Chánh)

Sanh ngày 13 tháng 3 năm 1937
Đã từ trần ngày 7 tháng 1 năm 2023
tại California (USA)

Hưởng Thọ 85 Tuổi

Chân thành chia buồn cùng
chị Ngọc Chánh và các cháu

Cầu nguyện linh hồn Matthias
sớm nương bóng Chúa đời đời.

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

**Gia đình Thanh Hương - Gia đình Thanh Thảo
Gia đình ca sĩ Thanh Thúy
Gia đình Thanh Mỹ - Gia đình Thanh Châu
Trần Quốc Bảo (Thế Giới Nghệ Sĩ)**

CHIA BUỒN

Được tin buồn

Nhạc sĩ Ngọc Chánh

Vừa qua đời ở Nam California
lúc 6 giờ chiều
Thứ Bảy, 7 Tháng Giêng, 2023

Hưởng Thọ 86 Tuổi

Cô chú Du Tử Lê và các em xin chia buồn
với Luật Sư Darren Nguyễn Ngọc Chương
và tang quyến.

Nguyện cầu **hương linh Nhạc sĩ Ngọc Chánh**
sớm an nghỉ nơi cõi Vĩnh Hằng.

Gia đình Du Tử Lê
Gia đình Quân - Mai
Gia đình Orchid - Hân

PHÂN ƯU

Vô cùng thương tiếc
nhận được tin buồn
Phu Quân của chị Vũ Thị Phúc

Ông

**MATTHIAS NGUYỄN NGỌC CHÁNH
NGỌC CHÁNH SHOTGUNS**

Đã được Chúa gọi về
ngày 7 tháng Giêng năm 2023
tại tư gia ở Fountain Valley, California.

Hưởng Thọ 86 Tuổi

Lê Văn, Họa Sĩ Triều Khê
và toàn thể Anh Chị Em
Trung Tâm Video Diễm Quỳnh

Xin thành kính chia buồn cùng chị Vũ Thị Phúc
và toàn thể tang quyến

Nguyện cầu linh hồn

**Ông MATTHIAS NGUYỄN NGỌC CHÁNH
NGỌC CHÁNH SHOTGUNS**

Sớm hưởng nhan Thánh Chúa.

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Tưởng nhớ nhạc sĩ NGỌC CHÁNH
Văn Tấn Phước - Paris

(Thư pháp: Văn Tấn Phước)

VẾT THÙ TRÊN LƯNG NGỰA HOANG
(Văn Tấn Phước hát với tiếng đàn của em Văn Tấn Sĩ)
<https://youtu.be/EJ9I9R2kwEk>

**COTHOM FOUNDATION THÀNH KÍNH CHIA BUỒN
CÙNG BÀ VŨ THỊ PHÚC VÀ TOÀN TANG QUYẾN**

VĨNH BIỆT NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH
NGƯỜI GÓP PHẦN THANH XUÂN RỰC RỠ CHO ÂM NHẠC /
CHO TUỔI TRẺ MIỀN NAM TRƯỚC 75 (Bài: **Trần Quốc Bảo**)

Tin nhạc sĩ Ngọc Chánh từ trần thật sự không làm tôi ngạc nhiên nhưng khi nhận được tin nhắn của Ngọc Châu: “Ba em vừa pass away lúc 6:05PM today”, tôi cảm thấy mình như một người bị cơn bệnh vertical bất ngờ ập đến, tâm thần choáng váng, sau đó đầu óc chóng mặt xoay vòng trong không gian. Trước đó một tuần: ca sĩ Thái Trung (bạn thân của Ngọc Châu) gọi báo: “Chú Ngọc Chánh bệnh tình nguy hiểm lắm rồi, lần này sợ khó qua”. Chỉ 2 ngày sau, tôi nhận được tin nhắn của Ngọc Châu: “Hi Anh Bảo, Em là Châu Nguyễn con Ngọc Chánh, Anh Bảo cho Em số phone của Anh nhe, thank you”... Tôi đoán chuyện không lành có lẽ sắp đến. Và cuối cùng, hung tin về NS Ngọc Chánh đã làm rướm máu nhiều người, nhất là những ai đã yêu âm nhạc miền Nam trước 75 nói chung và từng ngân nga đôi câu trong 3 nhạc phẩm mà Ngọc Chánh và Phạm Duy hợp soạn: Bao Giờ Biết Tương Tư, Tuổi Biết Buồn và Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang.

Người tôi cầm phone báo đầu tiên, đó là chị Thanh Thúy, một người gắn bó nhiều kỷ niệm với nhạc sĩ Ngọc Chánh từ năm 1970-1971, thời điểm Ông khuyến khích “tiếng hát liêu trai” tái xuất giang hồ sau 7 năm Thanh Thúy lấy chồng quyết định giải nghệ. Biết bao là kỷ niệm của hai người khi làm việc chung tạo dựng vũ trường, các băng nhạc mang tên Thanh Thúy.. vì thế tôi không ngạc nhiên, khi nhận được tin: “Anh Ngọc Chánh mới vừa mất chị ơi”... chị đã khóc trên điện thoại, càng lúc càng nức nở.. hình như càng khóc, mỗi phút giây đẹp nhất của chị về một thời rực rỡ thanh xuân tại Saigon nửa thế kỷ trước càng hiện về rõ nét...

Người thứ nhì tôi báo là ký giả Nguyễn Toàn bên Úc Châu, người trước đây từng viết về ban nhạc Shotguns và sinh hoạt phòng trà Queen Bee, Quốc Tế... Cách đây 1 tuần, trong lúc nhắn tin qua lại, anh Nguyễn Toàn có nhắn: “Bảo ơi, cuối năm rồi sao vẫn còn tin buồn” (có lẽ anh đã xem bản tin tôi viết về sự ra đi của nhiếp ảnh gia Thái Đắc Nhã và nhạc sĩ Nguyễn Ngọc), tôi có trả lời nói xa nói gần chuyện anh Ngọc Chánh nhưng không dám nói rõ tên: “Sắp sửa sẽ còn 1 tin động trời mà anh em mình buồn lắm. Tin quá lớn, em chưa dám nói giờ này, vì cũng không muốn đó là sự thật”.

Với chị Thanh Thúy, các ký giả Kỳ Phát, Nguyễn Toàn, Ngọc Hoài Phương và nhiều ca nhạc sĩ khác thời trước... kỷ niệm về nhạc sĩ Ngọc Chánh và ban Shotguns nhiều vô số kể. Đó là thời thanh xuân đẹp nhất của những ai từng sống tại miền Nam trước 75. Và như một câu nói của nhà thơ Ruben Dario của Nicaragua:

“Tuổi thanh xuân, kho tàng thượng đế
Đã ra đi không thể trở về
Lúc muốn khóc ta không khóc nổi
nhưng nhiều khi bất chợt lệ rơi”

Trần Quốc Bảo đang khóc nhớ về Anh. Một vì sao huyền thoại vừa bay vào cõi vô cùng...

Sau đây xin mời bạn đọc bài viết của Trần Quốc Bảo đăng trên tuần báo Thế Giới Nghệ Sĩ / Việt Tide số 109 phát hành đúng ngày sinh nhật thứ 80 của Ông, ngày 13 tháng 3 năm 2017. Xin mời bạn đọc...

====

NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH **người dính lên bầu trời âm nhạc Saigon những vì sao lung linh bất tử** **(Bài: Trần Quốc Bảo)**

Khi gọi thứ gì đó bất tử, có nghĩa điều đó có sự sống đời đời hoặc rất dài lâu. Những vì sao được gọi bất tử, chắc chắn đó là những tinh tú mà hào quang lung linh chẳng bao giờ tắt cho đến hàng trăm năm trôi qua.

Trong số báo viết về nhạc sĩ Ngọc Chánh và ban nhạc Shotguns kỳ này, số báo mừng ông với sinh nhật thứ 80 (13/3/1937), người viết muốn cùng với người yêu nhạc nhìn lại một sự nghiệp âm nhạc đồ sộ mà người nhạc sĩ này đã có công xây dựng và phát triển từ hơn nửa thế kỷ trước, và hôm nay, sau tròn nửa thế kỷ nhìn lại, tên gọi Shotguns của ban nhạc và những sản phẩm nghệ thuật, hầu như những người yêu nhạc năm xưa ở miền Nam, khó có ai mà quên được.

Khởi đi là ban nhạc Shotguns, được thành lập từ năm 1968, và chấm dứt ngừng hẳn vào cuối tháng 12 năm 1998, có nghĩa, ban nhạc Shotguns đã trị vì trong vương quốc âm nhạc Việt – từ trong nước ra hải ngoại – tròn suốt 30 năm dài.

Nhớ về nhạc sĩ Ngọc Chánh và ban nhạc Shotguns là phải nhớ đến phòng trà Queen Bee (từ tháng 3 năm 1971 đến tháng 3 năm 1974) và sau đó là phòng trà Quốc Tế (từ tháng 3 năm 1974 đến 30/4/1975). Cả hai phòng trà với lối kiến trúc đẹp mắt âm cúng và hấp dẫn nằm ngay giữa trung tâm Hòn Ngọc Viễn Đông. Ở đó, hàng đêm đã thu hút số đông rất lớn những khách yêu thích ca nhạc.

Nhà báo Lưu Khâm từng ca ngợi: “Người ta đến với vũ trường của nhạc sĩ Ngọc Chánh như tìm về một tổ ấm thân thương dưới ánh đèn màu, tiếng nhạc lời ca của những ca sĩ ưu hạng đương thời và đệ nhất ban nhạc Shotguns. Lắm người ghiền Queen Bee, mê Quốc Tế và sau này ra hải ngoại với Maxim (San Jose), Ritz (Quận Cam) cùng ban nhạc Shotguns như mê một nhân tình tài sắc, tâm vẹn toàn. Trong khung cảnh lãng mạn, thơ mộng hài hòa giữa nhạc và ca, thời gian như lắng đọng lại để người ta tạm quên những nỗi nhọc nhằn cơ cực của đời sống. Ở đây, tâm tình được dàn trải, thương

yêu được gắn bó, ước mơ được nối liền, những trái tim cùng thường thức một nhịp đập trên cung điệu tài hoa của Shotguns, lắng nghe và ngắm nhìn những tiếng hát hàng đầu, bông bênh sương khói có khả năng dìu người ta về những bến đời hạnh phúc”. Và qua những lời của nhà báo Lưu Khâm vừa viết, chúng ta thấy ngay những Queen Bee, Quốc Tế trước 75 và sau này ở hải ngoại, vũ trường Maxim (1980-1983), rồi Ritz (1984-1998)... nói chung là những vũ trường có bàn tay chỉ huy của nhạc sĩ Ngọc Chánh được ví như một tổ ấm và ban nhạc Shotguns là những cộng rơm đan kết âm thanh dịu dàng và nồng nàn nhất.

Chưa hết, điều đáng nói là những sản phẩm băng nhạc nghệ thuật của Shotguns được bắt đầu tung ra tại miền Nam từ tháng 9 năm 1969. Khách yêu nhạc trên mọi miền đất nước, nếu không thể đến vũ trường, vẫn có thể nghe được những giọng hát, lời ca, những nhạc khúc quen thuộc được thu âm và phát ra từ băng nhạc (cassette) mang danh hiệu Shotguns. Mỗi sản phẩm là một đúc kết vẹn toàn về nghệ thuật lẫn kỹ thuật. Hàng trăm sản phẩm giá trị như vậy đã khiến Shotguns trở thành một trung tâm băng nhạc được yêu thích nhất, được vồn vã đáp ứng nhất. Báo chí Saigon ngày đó gọi những băng nhạc do Shotguns thực hiện là món ăn tinh thần dự phần quan trọng trong đời sống con người chứa đầy buồn vui hờn giận. Đó là một cô đọng đầy chất nghệ thuật như một ánh lửa bập bùng, rồi âm ỉ của những tâm hồn mặn nồng yêu thương của nhiều thế hệ.

Nhạc sĩ Ngọc Chánh còn có công lao nhiều lắm, khi đã giới thiệu (trực tiếp hoặc gián tiếp) những giọng nhạc mới của Phượng Hoàng (Lê Hựu Hà – Nguyễn Trung Cang), Vĩnh Điện, Trần Quang Lộc, Đĩnh Trầm Ca.. hoặc có công phổ biến những bài thơ của các thi sĩ Phạm Thiên Thư, Nguyễn Tất Nhiên, Vũ Hữu Định, Linh Phương, Phạm Văn Bình, Người Áo Tím... được nhạc sĩ Phạm Duy phổ thành ca khúc.

Và bây giờ xin mời bạn đọc bước vào câu chuyện về “Nhạc sĩ Ngọc Chánh và ban nhạc Shotguns – người đã vẽ lên bầu trời âm nhạc Sài Gòn những vì sao lung linh bất tử” do Trần Quốc Bảo thực hiện.

* * *

Nhạc sĩ Ngọc Chánh, tên họ thật Nguyễn Ngọc Chánh, sanh ngày 13 tháng 3 năm 1937. Khi ông ra đời, gia đình đang sống tại khu vực nhà thờ Chí Hòa (Ngã Ba Ông Tạ, quận Tân Bình). Gia đình ông ở đây cho đến năm 1968 mới dời đi chỗ khác.

Ông có tất cả 10 anh chị em, nhưng tất cả đã mất từ khi còn nhỏ, chỉ còn lại nhạc sĩ Ngọc Chánh (thứ sáu) và cô em út (thứ mười một) tên Ngọc Lan (tên giáy tờ là Nguyễn Thị Trí). Người em gái này đã có giấy tờ đi Mỹ định cư vào giữa tháng 10 năm 1989 nhưng chẳng may lại đột ngột qua đời hai tuần trước đó. Cô mất vào ngày 25 tháng 9

năm 1989 để lại sự bàng hoàng hụt hẫng và đau đớn cho người con trai tên Long (cũng là tay trống của ban nhạc Shotguns lúc bấy giờ) và cho người anh ruột là Ngọc Chánh.

Nhạc sĩ Ngọc Chánh mê nhạc và có năng khiếu từ thuở bé. Lúc nhỏ, ông đã học ghi ta với một anh bạn tên là Cổ Tấn Tinh Châu, anh này có ngón đàn Flamenco tài giỏi (về sau mất năm 1967). Người nhạc sĩ tài danh vắng số này là em ruột của đại tá TQLC Cổ Tấn Tinh Châu (Chỉ Huy Trưởng Đặc Khu Rừng Sát) phu quân của ca sĩ Dạ Lý hiện sống tại Quận Cam (Cali). Sau đó ông học thêm với một nhạc sĩ người Phi là Benito... nhờ vậy mà ngay từ lúc nhỏ, ông đã có một số kiến thức khá vững vàng về nhạc lý để từ đó soạn riêng cho mình 2 cuốn sách chỉ dẫn Tự Học Đàn Guitar từ lúc ông mới 13, 14 tuổi (sẽ nói rõ phần sau).

Năm 1945, khi ông vừa 8 tuổi, gia đình xin cho ông vào trường dòng Lasan Đức Minh (Tân Định), một nơi nổi tiếng về kỷ luật với các frères khá nghiêm khắc. Trong số các frères, ông luôn nhớ hình bóng hiền từ nhân ái của Frère Aimé Nguyễn Văn Đức, người đã dạy cho ông nhiều điều tốt đẹp thuở cắp sách đến trường.

Trần Quốc Bảo tổ chức ngày Nhớ Ông Thầy 4 kỳ (từ năm 1986 đến 1992) lúc nào cũng được sự hỗ trợ của nhạc sĩ Ngọc Chánh. Ảnh chụp tháng 12 năm 1988 tại Ritz trong đêm Lasan Nhớ Ông Thầy kỳ 2 (photo Minh Hà)

Người viết cũng một thời khoác áo Lasan, đầu tiên là Lasan Mossard, sau về Saigon năm 1975, có một năm học tại Lasan Taberd, đến khi trường bị giải thể, sang học 2 năm cuối tại Lasan Đức Minh. Khi sang bên Mỹ gặp nhạc sĩ Ngọc Chánh, ngoài tình cảm nghệ sĩ, còn là tình huynh đệ cùng trường. Khi người viết đứng ra tổ chức 4 chương trình Lasan Hội Ngộ: Nhớ Ông Thầy bắt đầu từ kỳ 1 (1986), kỳ 2 (1988), kỳ 3 (1990) và kỳ 4 (1992), những lần tổ chức này, nhạc sĩ Ngọc Chánh

đều tạo điều kiện cho mượn vũ trường Ritz làm nơi gây quỹ.

Năm 1948, lúc 11 tuổi, ông rời Lasan Đức Minh chuyển sang trường Lê Văn Hai học 2 năm. Ở đây, ông dành thì giờ học Pháp văn và học Việt văn với giáo sư Ngọc Thứ Lang (cũng là một tiểu thuyết gia và là người dịch truyện Bỏ Giã).

Hai năm sau (1950), ông được vào học tại Trường Kỹ Thuật Cao Thắng. Trong khoảng thời gian học tại đây, ông viết 2 cuốn sách Tự Học về guitar và đến năm 1953 (khoảng 16 tuổi), Ngọc Chánh bán bản quyền 2 cuốn sách này cho nhà xuất bản Mỹ Tín, chủ nhân chuyên làm đàn violon (Tiệm đàn Mỹ Tín có tên trong tự điển Pháp về tài chế tạo

đàn violon và ông này cũng là một kịch sĩ, giáo sư Kịch Nghệ của trường Quốc Gia Âm Nhạc trước 75).

Nhờ tiền bản quyền 2 cuốn sách, nhạc sĩ Ngọc Chánh lấy được 24 ngàn, mua đàn piano hết 22 ngàn, còn dư 2 ngàn, ông dùng làm tiền học phí để học piano, hòa âm và sáng tác với Thầy Dung ở đường Hiền Vương.

Năm 1957, ở tuổi tròn 20, nhạc sĩ Ngọc Chánh đến tuổi động viên. Trước ngày phải đi Thủ Đức, ông được nhận vào làm trong ban Công Dân Vụ. Ở tại nơi đây, ông gặp các nghệ sĩ Thanh Hoài, Thanh Việt, tài tử Kim Vui, kịch sĩ Cảnh (còn được bạn bè gọi thân mật là Cảnh Vịt, chủ nhân Phở Nguyễn Huệ ở Bolsa), Hoàng Long, Huyền Anh... Làm ở Công Dân Vụ được 3 tháng, ông rời nơi này và bắt đầu ra ngoài tự tìm nơi chơi đàn để mưu sinh.

Những ngày tìm việc thuở đầu đời đó, là những năm tháng khó quên của chàng trai tròn 21 tuổi. Năm 1958, chàng thanh niên rất vui khi có những công việc đầu tiên dù chỉ là chơi đàn trong những quán bé nhỏ, như nhà hàng An Lạc (ở Xa Cảng Miền Tây), sau đó vài tháng, ông tìm thêm được những chỗ mới khá hơn, như nhà hàng Melody, nhà hàng Tàu Lai Yun... Ròng rã gần hai năm, năm 1960 – nhạc sĩ Ngọc Chánh được ông Hoàng, một người gốc Hoa, chủ nhân thầu ca nhạc tại Hồ Tắm Cộng Hòa (cũng là chủ nhân vũ trường Văn Cảnh) mời về làm chef d'orchestre...

Một hôm, có một nhạc sĩ tên Tư giới thiệu Ngọc Chánh một nữ ca sĩ trẻ quê quán ở Bình Long lên Saigon trước tiên, cô dự tính học nghề may, đồng thời cô cũng có một giọng hát lạ mong có dịp tham gia vào làng ca nhạc. Người nữ ca sĩ với khuôn mặt đẹp và tiếng hát khá ngọt ngào ấy – chính là nữ danh ca Minh Hiếu sau này – đã chinh phục ngay mọi người, từ ông chef d'orchestre cho đến người chủ nhân Hồ Tắm Cộng Hòa – ngay từ phút đầu tiên cô cất lên tiếng hát những bản Kiếp Nghèo, Nỗi Lòng, Gọi Giấc Mơ Xưa. Sau khi được nhận, Minh Hiếu còn được nhạc sĩ Ngọc Chánh dạy thêm về nhạc lý và chẳng bao lâu, người nữ ca sĩ này được nhiều vũ trường và phòng trà khác mời cộng tác. Thời gian này, tại Hồ Tắm Cộng Hòa, có những ca sĩ thường xuyên góp mặt, như Thanh Lan (vợ ông Cao Xuân Vỹ), Thanh Thúy...

Năm 1962, chủ nhân Hoàng thay người kéo Ngọc Chánh về trình diễn tại vũ trường Văn Cảnh, lúc đó chef d'orchestre là nhạc sĩ Sáu Giã. Chỉ một năm sau (1963), ông được nhà hàng Mỹ Phụng mời về làm chef d'orchestre, trong ban nhạc bấy giờ có Hoàng Liêm guitar, Xuân Mỹ saxo, một người Hoa đánh trống...

Năm 1964, nhạc sĩ Ngọc Chánh được ông bà Long (thân sinh anh Nguyễn Thành Quốc – chủ vũ trường Majestic và Blue Club tại hải ngoại sau này) mời về làm chef

d'orchestre, thành phần cũng thế, ngoại trừ không có tay guitar Hoàng Liêm vì anh này bị một tai nạn lớn năm 1963 phải nghỉ làm việc một thời gian).

Năm 1966, với tình hình tổng động viên, Ngọc Chánh tham gia vào Biệt Đoàn Văn Nghệ Trung Ương. Năm 1967, Ban Hoa Tình Thương do bà Tường Cao Văn Viên thành lập, rút những nghệ sĩ có tài từ nhiều nơi khác về, chẳng hạn bên Công Binh có Khánh Bằng, Phùng Trọng, Duy Khiêm, Nguyễn Ánh 9, bên Hải Thuyền có Elvis Phương, bên Địa Phương Quân có Hoàng Liêm, bên Biệt Đoàn Văn Nghệ có Ngọc Chánh, Pat Lâm, Đức Hiếu...

Ngày 31 tháng 1 năm 1968, tức Mừng 2 Tết, Cộng Sản tổng tấn công Saigon. Toàn bộ những chương trình ăn chơi giải trí ở các phòng trà, vũ trường đều bị đóng cửa đồng loạt. Giới nghệ sĩ lúc này thất nghiệp cả đám ngoại trừ một số hát được nhạc ngoại quốc thì còn có công việc làm tại các Club Mỹ.

Trong hoàn cảnh này, ca sĩ Pat Lâm được một người cha nuôi người Mỹ có chức quyền cao trong cơ sở USO đề nghị ông và nhạc sĩ Ngọc Chánh quy tụ những nhạc sĩ có sẵn trong Ban Hoa Tình Thương lúc bấy giờ thành lập một ban nhạc để chơi hàng tuần (Thứ Bảy tại U.S.O. Tân Sơn Nhất và mỗi Chủ Nhật tại U.S.O. 119 Nguyễn Huệ Saigon) cũng như chạy thêm show ở các Club Mỹ khác tại Biên Hòa, Long Bình, Vũng Tàu... với số lượng rất cao. Theo một tài liệu, USO viết tắt từ United Services Organizations, tổ chức phi lợi nhuận đưa các hoạt động giải trí tới phục vụ quân đội Mỹ đóng ở khắp nơi trên thế giới. Cơ sở là rạp hát – Nguyễn Huệ. Rạp đã ngưng hoạt động từ trước 1975. Về sau là cơ sở U.S.O. số 119 Nguyễn Huệ.

Trong lúc mọi người đang mất việc, thì lời đề nghị này của người cha nuôi Pat Lâm quả như những giọt nước quý trên sa mạc. Chỉ một tuần sau, ban nhạc được hình thành với Ngọc Chánh (piano), Duy Khiêm (bass), Đức Hiếu (trống), Hoàng Liêm (guitar) và 2 tiếng hát Pat Lâm, Elvis Phương. Một thời gian ngắn, Pat Lâm tăng cường thêm Ngọc Mỹ – một giọng nữ chỉ mới 22 tuổi mà đã được coi là một giọng ca vững vàng nhất về nhạc ngoại quốc, nhất là về nhạc Jazz, một loại nhạc nếu không có một căn bản nhạc lý vững chắc thì khó mà trình bày được. Khi vừa chơi trong Club Mỹ một thời gian ngắn, tay trống Lưu Bình vào thế Đức Hiếu và có thêm sự hiện diện của Quốc Hùng chơi bass, Duy Khiêm đánh guitare accord.

Còn tên gọi Shotguns, không chỉ vì ban nhạc được thành hình sau cuộc chiến Tết Mậu Thân chỉ vài tuần – mà tên ban nhạc còn được bắt nguồn từ một bài nhạc chào có tên Shotgun rất ăn khách vào thời gian đó. Theo như một tài liệu: “Shotgun” là tên một đĩa đơn do Junior Walker & All Stars phát hành năm 1965; sáng tác do Walker viết lời và nhạc, sản xuất bởi Berry Gordy Jr. và Lawrence Horn. Trong bốn tuần liên tiếp, đĩa “Shotgun” đứng đầu danh sách các đĩa nhạc R&B Singles ở Hoa Kỳ và đứng hàng thứ

tư trên Billboard Hot 100 vào cuối tuần 3 tháng 4 năm 1965. Nhạc sĩ guitar Jimi Hendrix từng trình diễn bản này trên sân khấu với ban All Stars. Ca sĩ Pat Lâm và nhạc sĩ Ngọc Chánh, hai linh hồn của ban nhạc, quyết định chọn tên Shotguns cho ban nhạc mới thành lập của mình.

Năm 1969, khi tình hình chiến tranh có vẻ đã lắng dịu, sinh hoạt ca nhạc về đêm trở lại bình thường, nhạc sĩ Ngọc Chánh có khuynh hướng muốn về đóng đô trình diễn hàng đêm tại Saigon. Theo nhà báo Nguyễn Việt, trong giai đoạn này:

Ngọc Chánh cùng Hoàng Liêm, Elvis Phương quyết định chuyển hướng từ một ban nhạc chuyên trình diễn loại nhạc Pop Rock kích động sang trình bày nhạc Việt. Bởi Ngọc Chánh có tâm tư, tại sao cứ phải trình diễn cho các Club Mỹ với loại nhạc kích động Pop Rock, Twist, Bebop... ồn ào náo nhiệt, mà không trở về với cội nguồn cho khán giả Việt thưởng thức những nhịp điệu nhẹ nhàng, lãng mạn, trữ tình như Slow, Boston, Rumba, Tango, Bolero... Một quyết định xem ra đơn giản nhưng không đơn giản vào thời đó, vì có một số anh chị em trong ban nhạc không đồng tình. Lý do trình diễn ở các Club Mỹ được nhiều tiền hơn trên các sân khấu Việt.

Thời gian này, nhạc sĩ Hoàng Thi Thơ có lúc đã mời ban Shotguns về trình diễn Show mỗi đêm với thời lượng một tiếng đồng hồ. Khách tại Maxim rất yêu thích phong cách sống động của ban nhạc và lối trình diễn nóng bỏng của Ngọc Mỹ, Pat Lâm và Elvis Phương.

Cuối năm 1969, đầu 1970, khi Jo Marcel rời Queen Bee, Khánh Ly đã mượn lại và mời ban nhạc Shotguns về đóng đô mỗi đêm. Mỗi đêm, bên cạnh thành phần nhạc sĩ thường xuyên của Shotguns, khán giả đến Queen Bee còn nghe được tiếng đàn piano của Nguyễn Ánh 9 và tiếng trống Anh Thoại.

Tết 1971, Khánh Ly cùng Ngọc Minh và cô em gái Ngọc Anh đi trình diễn tại Mỹ. Lúc trở về, Khánh Ly rời Queen Bee và khai trương chỗ mới ở phòng trà Tự Do. Riêng tại Queen Bee, nhạc sĩ Ngọc Chánh và ban Shotguns quyết định “thầu” lại và mời tiếng hát nữ danh ca Thanh Thúy tái xuất giang hồ sau 5 năm cô giải nghệ đi lấy chồng. Không biết vô tình hay hữu ý, đêm khai trương của hai vũ trường Tự Do và Queen Bee đều cùng một ngày, ngày 16 tháng 3 năm 1971.

Bên phòng trà Tự Do, để cho có nét lạ, đích thân Khánh Ly đến nhà Mai Hương mời cô cộng tác với hợp đồng ký 6 tháng. Tuy chỉ thích hát trên truyền hình, truyền thanh, nhưng vì quý mến Khánh Ly, cho nên Mai Hương đã nhận lời mời. Do đó, trên tờ quảng cáo, Khánh Ly đã ghi: “Và lần đầu tiên, giọng ca chị em với Thái Thanh, nữ ca sĩ Mai Hương” chịu đi hát phòng trà.

Ngày cuối cùng mãn hợp đồng, đúng 6 tháng sau, ngày 16 tháng 9 năm 1971, trong buổi hát cuối cùng tại Tự Do, Mai Hương đã kêu gia đình đi xem rất đông, ai dè, đêm hôm đó, phòng trà Tự Do bị đặt chất nổ, một số người đã bị thương vong, trong đó có gia đình của ca sĩ Mai Hương, một vài người cháu đã bị thương khá nặng.

Còn bên phía phòng trà Queen Bee do Ngọc Chánh làm chủ thì đêm khai trương kết quả ra sao, nhất là khi ông đã có công mời được giọng ca liêu trai Thanh Thúy tái xuất giang hồ. Mời bạn đọc bài viết của Ngọc Hoài Phương đăng trên tuần báo Hồng số 10 phát hành ngày 14 tháng 7 năm 1971:

THANH THÚY ĂN KHÁCH NHƯ THUỞ NÀO

Sau hơn 5 năm xa lánh ánh đèn màu sân khấu, khi tái xuất giang hồ, giọng hát liêu trai của Thanh Thúy vẫn còn ăn khách như thuở nào. Nàng vẫn được đón tiếp với trọn vẹn cảm tình của giới ái mộ dành cho một thần tượng. Và có lẽ ngay chính nàng cũng không thể ngờ được sau quyết định tiếp tục trở lại nghiệp cầm ca này, nàng lại được tiếp đón nồng hậu đến như vậy.

Nhắc đến Thanh Thúy thì bắt buộc phải nhớ lại thuở vàng son của nàng trong những năm 1963, 1964 đã qua. Tên tuổi nàng đã đạt tới tuyệt đỉnh danh vọng trong những năm đó. Và bây giờ, khi trở lại với đám đông trong khung cảnh Queen Bee này, tài nghệ của nàng còn có phần điêu luyện, vững vàng hơn xưa nữa là khác. Giọng ca khàn khàn, lê thê đó vẫn còn dư hấp lực để lôi cuốn người nghe. Và ngày nay nếu nàng vẫn còn được nhiều người ái mộ, thiết tưởng đó là chuyện dĩ nhiên, không có gì đáng ngạc nhiên cả.

Nàng đã chọn Queen Bee cho lần tái xuất hiện này. Đêm 16/3 vừa qua, giới yêu nhạc ở thủ đô đã chen chúc nhau tới đây để được nghe lại giọng ca Thanh Thúy, được nhìn lại vóc dáng quen thuộc của nàng. Vẫn khuôn mặt đó, vóc dáng đó và giọng ca đó, người ta không tìm thấy một sự thay đổi nào ở người ca sĩ này. Hình như, đối với Thanh Thúy, khoảng thời gian mấy năm qua chưa đủ để cho nàng có những thay đổi quan trọng, có chăng chỉ là tài nghệ của nàng vững vàng hơn mà thôi. Sự tái xuất hiện của Thanh Thúy được ghi nhận như một hiện tượng tốt trong sinh hoạt An Nam ta.

Và kể từ buổi tối hôm đó, với sự góp mặt thường xuyên của Thanh Thúy, với dàn nhạc nổi tiếng Shotguns do Ngọc Chánh điều khiển cùng các nghệ sĩ tài danh khác, Queen Bee đã được giới yêu nhạc coi như một nơi giải trí ngon lành nhất, thích thú nhất. Thường thường các phòng trà rất buồn tình đối với các trận mưa vào buổi tối, bởi vì sẽ vắng khách. Nhưng đối với Queen Bee, mưa hay nắng không phải là một vấn đề quan trọng. Điển hình là trong đêm 1/7, khi bộ biên tập báo Hồng mở cuộc hành quân tại

Queen Bee, trời cũng mưa. Vậy mà những khách tới trễ cũng khó khăn trong việc tìm chỗ ngồi. Đây là một điểm son của phòng trà này.

Trở lại với người ca sĩ mang tên Thanh Thúy, điều mà rất nhiều người đã công nhận rằng, mặc dầu đã từng là một giọng ca bậc nhất, đã từng chiếm được ngôi vị cao nhất trong những năm trước đây, và cho tới nay nàng vẫn được đón tiếp nồng hậu như xưa, nhưng không phải vì thế mà Thanh Thúy có bộ mặt kên kên khó chịu như một số nghệ sĩ khác. Nàng nói năng thật nhỏ nhẹ dễ thương và lúc nào cũng cởi mở với những người đã quen hoặc chỉ mới biết sơ sơ. Với tính tình hòa nhã như vậy, với tên tuổi và tài năng sẵn có, chúng tôi tin tưởng rằng Thanh Thúy sẽ còn gặt hái thêm nhiều thành quả trên bước đường ca hát mà nàng còn nặng nợ, không thể dứt bỏ được.

Trụ ở Queen Bee được hơn 3 năm, Ngọc Chánh dời phòng trà về ngay trên lầu Bộ Tư Lệnh Khai Sáng 91 ter Công Lý cho dễ sinh hoạt. Ban ngày bán băng nhạc, buổi chiều chuẩn bị vặn máy lên đèn và một ngày đẹp trời của tháng 5 năm 1974, phòng trà Quốc Tế do Ngọc Chánh, Thanh Thúy làm chủ được khai trương thật rầm rộ.

Nhìn lại thật công tâm một chặng đường dài 5 năm của Ngọc Chánh và ban nhạc Shotguns, từ Queen Bee cho đến Quốc Tế, ở đây đã là nơi quy tụ những nhạc sĩ tài danh hàng đầu của Saigon như:

- Nhạc sĩ dương cầm Lê Văn Thiện: người đã hòa âm hàng ngàn nhạc khúc và được hàng trăm ca sĩ ưu hạng trình bày.
- Nhạc sĩ Hoàng Liêm: người solo guitar được khách ái mộ phong tặng đệ nhất Đế Vương Tây Ban Cầm độc tấu.
- Đức Phú, Lưu Bình, Hoàng Hải, Mạnh Tuấn: những tiếng trống cừ khôi đã tạo nên những vũ bão âm thanh với đôi dùi huyền nhiệm.
- Saxo Trần Vĩnh, Xuân Tiên: Hai tiếng kèn như hai ngọn núi cao nhất, hú gió gọi mưa về làm mát lòng người.
- Bass guitar Duy Khiêm: người nhạc sĩ được các ca sĩ ưu ái cho là hạt ngọc quý trong chuỗi kim cương của dòng nhạc.
- Đan Thọ: nhà vĩ cầm với chiếc áo vàng trong cuộc đua violin cho tới nay chưa có người thay thế.
- Nhạc sĩ Cao Phi Long: ngôi sao sáng chói trên vòm trời trumpet Việt Nam.

Đồng thời cũng tại hai phòng trà này, nhạc sĩ Ngọc Chánh và ban nhạc Shotguns đã là nơi trình diễn lý tưởng cho những giọng ca nổi tiếng đương thời như Thái Thanh, Thanh Thúy, Elvis Phương, Khánh Ly, Lệ Thu, Mỹ Thảo, Trúc Mai... và là những bộ phóng tuyệt vời của những giọng ca trẻ ngời sáng như Thanh Lan, Dạ Hương, Thái Châu, Diễm Chi, Trọng Nghĩa, Nguyễn Chánh Tín...

Riêng trong lãnh vực thực hiện băng nhạc, mặc dù ra đời sau những hãng băng Jo Marcel, Tú Quỳnh, cộng thêm một bất lợi, là tác phẩm Shotguns đầu tay phát hành ngày 22 tháng 7 năm 1969 được thực hiện ở phòng thu Bùi Hữu Nghĩa trong Chợ Lớn (chuyên viên thu thanh tên Hồng), Ngọc Chánh tin rằng anh sẽ thành công bởi có trong tay ca sĩ Hùng Cường hát 5 ca khúc đang nổi ồn ào, đó là Một Trăm Phần Trăm, Ông Lái Đò, Chiều Hoang Vắng, Kim, Đêm Trao Kỷ Niệm... bên cạnh đó cuốn băng còn có những giọng ca ăn khách thời đó như Thanh Tuyền, Duy Khánh, Ban Sao Băng, Mai Lệ Huyền, Lệ Thu, Giao Linh, Hoàng Oanh, Phương Hoài Tâm... nhưng chẳng hiểu sao, cuốn băng không gây được tiếng vang như Ngọc Chánh mong muốn.

Nhà báo Nguyễn Việt đã nhắc lại câu chuyện này như sau:

Giới thường thức âm nhạc thời bấy giờ rất kén nghe ca sĩ hát, và ca khúc thuộc dạng lãng mạn trữ tình hay dành cho “sến nương” trong một nhãn hiệu băng nhạc nào đó. Hai trường phái này luôn đối nghịch, nếu nhãn băng có những Lệ Thu, Khánh Ly, Elvis Phương, Thanh Lan... thì sẽ không có những Chế Linh, Giao Linh, Trang Mỹ Dung, Chung Tử Lưu, Giang Tử, Duy Khánh v.v... Có các nhạc phẩm như Tình Nhớ, Con Thuyền Không Bến, Đêm Đông, thì thường không nghe những bài thuộc dòng “nhạc sến” như Chuyện Tình Lan Và Điệp, Nhấn Cỏ Cho Em, v.v... Khán thính giả đã phân chia các hạng bậc ca sĩ, nhạc phẩm như thế để thưởng thức nhằm thư giãn tinh thần. Cho nên khi Ngọc Chánh mở đầu cho nhãn hiệu băng nhạc Shotguns với bài “Một Trăm Phần Trăm” do Hùng Cường hát, trong một cuốn băng có những giọng ca như Thanh Thúy, Thanh Lan, Xuân Sơn, Khánh Ly, Elvis Phương... đã không được giới thính giả chào đón, đi đến thất bại.

Từ kinh nghiệm trên, nhạc sĩ Ngọc Chánh rất thận trọng phong cách chọn bài hát, ca sĩ và cả về âm thanh. Đến khi cuốn “Băng Vàng Shotguns” được phát hành, một tờ nhật báo bán chạy nhất lúc bấy giờ viết đến kỹ thuật thu âm audio cao cấp của nhóm nhạc này, giới mộ điệu âm nhạc bắt đầu chú ý và từ đó trở thành nhãn hiệu băng được mọi người tin cậy, bán chạy nhất bấy giờ.

Thừa thắng xông lên, Ngọc Chánh tung thêm nhiều nhãn hiệu khác, tùy theo dòng nhạc, nếu là nhạc trẻ, ông xếp vào tủ băng có tên Nhạc Trẻ, những cuốn đầu tiên do Kỳ Phát chăm sóc, chọn bài, ca sĩ chủ lực trong những cuốn băng này là Elvis Phương, Thanh Lan, Minh Phúc – Minh Xuân, Bích Loan và CBC, Julie Quang, Cathy Huệ, Thúy Hà Tú, Vy Vân, Thái Hiền, Duy Quang và ban Dreamers, Tuấn Dũng, Cao Giảng, Trung Hành (Mây Trắng), Paolo Tuấn, Tuấn Ngọc, Thanh Mai, Ái Ly... và đôi khi mời những special guest như Ngọc Mỹ, Tuấn Ngọc, Carol Kim, Jennie Mai, Trọng Nghĩa...

Bên cạnh tủ băng Nhạc Trẻ, còn có tủ băng Siêu Âm, tủ băng Chế Linh, tủ băng cải lương với nhãn hiệu Hồn Nước (do soạn giả Viễn Châu phụ trách). Cũng nói thêm tại

đây, cách đây khá lâu, cô Sáu Liên chủ hãng đĩa Việt Nam có tìm cách liên lạc với nhạc sĩ Ngọc Chánh để xin phép sử dụng lại những cuốn băng cải lương mang nhãn hiệu Hồn Nước mà Ngọc Chánh đã thực hiện trước 75. Sau khi suy nghĩ, ông đồng ý cho cô Sáu Liên sử dụng những sản phẩm Hồn Nước với điều kiện bà trao số tiền 1000 dollars (xem như tiền sử dụng) đến tay nhạc sĩ Viễn Châu. Người viết không rõ câu chuyện kết cuộc về đâu nhưng tấm lòng cao quý âm thầm của nhạc sĩ Ngọc Chánh vô cùng đáng quý.

Điều tiếc nuối của Ngọc Chánh là năm 1974, ông dự tính một kế hoạch lặn xê những giọng hát trẻ có nhiều triển vọng như Hương Lan, Dạ Hương, Nguyễn Chánh Tín, Từ Công Phụng... nhưng chưa kịp lặn xê thì bởi chiến cuộc lan rộng khắp miền Nam nên mọi kế hoạch đành hủy bỏ.

Biến cuộc 30/4 trờ đến. Cuối năm 1975, để được yên thân, ông nhận lời cộng tác với đoàn kịch Kim Cương vào cuối tháng 12. Những thành viên trong ban nhạc hầu hết là những nhạc sĩ cũ của ban Shotguns như: Ngọc Chánh, Lê Văn Thiện, Đan Thọ, Cao Phi Long, Duy Khiêm, Long Thoại Nguyên, Đức Hiếu, Xuân Tiên... có thêm Văn Hạnh, Lê Tấn Quốc (chồng Họa Mi), Đặng Văn Hiền... Những buổi diễn đầu tiên tại Rạp Kinh Thành vé bán hết sạch trong chớp nhoáng bởi những cái tên nạm vàng của miền Nam ngày trước: Lệ Thu, Thanh Tuyền, Thái Châu, Hà Thanh, Thanh Phong, Phương Đại, Họa Mi cùng với một ban nhạc toàn những tên tuổi lẫy lừng.

Ấn ấn chờ thời khoảng 3 năm, Ngọc Chánh cùng gia đình vượt biển đến đảo Pulau Tengah của Mã Lai vào đúng ngày 4 tháng 10 năm 1978. Ngày 1 tháng 4 năm 1979, gia đình ông đến Mỹ do nhà thờ bảo lãnh. Ở San Pedro 1 tháng, cả nhà dời lên thành phố Van Nuys cư ngụ khoảng 6 tháng. Tháng 10 năm 1979, trong một dịp tình cờ ông gặp lại Đinh Thành Châu – một thân hữu giờ làm chủ một nhà hàng tại San Jose muốn giao cho Ngọc Chánh làm vũ trường với tiền cho mượn chỉ 2200\$ một tháng.

Đêm khai trương của nhạc sĩ Ngọc Chánh và ban Shotguns cùng những tiếng hát Kim Anh (Mùa Thu Lá Bay), Huy Sinh, Hải Lý, Ánh Lệ vào cuối tháng 12 năm 1979 đã thu hút giới mê nhạc năm xưa ở Saigon. Những năm 1980-1981 dù bận nhưng ông vẫn dành thì giờ đi học chụp ảnh nghệ thuật với nhà nhiếp ảnh Trần Cao Lĩnh... và nhờ vậy, ông đã có một số kiến thức về nhiếp ảnh để những năm sau này, khi từ giã thế giới phòng trà, ông đã lao vào thú vui chụp hình như một đam mê cháy bỏng cuối đời.

Năm 1983, đang sinh hoạt nhộn nhịp, vũ trường ông bị cháy. Đang dự tính tìm một nơi khác để mở lại thì bỗng một dịp xuống thăm Quận Cam, ông gặp được nhạc sĩ Vô Thường, lúc đó đang cùng Lê Đức Long (chủ một cây xăng) làm chủ một vũ trường và đang muốn sang lại. Chỉ nửa ngày sau, Ngọc Chánh đồng ý chông tiền.

Từ một diện tích nhỏ khi sang lại năm 1984, đến cuối tháng 12 năm 1989, chỉ 5 năm sau, vũ trường Ritz đã khuếch trương gấp 5. Lúc Trần Quốc Bảo tổ chức đêm ra mắt tờ báo Thế Giới Nghệ Sĩ ngày 8 tháng 12 năm 1989, thì trong vũ trường còn đang xây dựng một bên góc khá ngổn ngang.

Năm 1986, ông cùng các con mở một nhà in thật lớn, có tên Perfect Printing, được sự yểm trợ của nhiều anh chị em nghệ sĩ và thân hữu xa gần.

Sau 19 năm làm chủ vũ trường, con cái ông bà giờ đây học hành cũng đã thành đạt, ông quyết định giải nghệ và sang lại vũ trường này cho ông Phương. Đêm đầu tiên, đúng vào lễ Noel 1998, người viết và nhiều ca nhạc sĩ (cũng như khách hàng quen) bước chân vào vũ trường mới biết được giờ đây chủ nhân Ritz đã là người mới.

Sau ngày đó, nhạc sĩ Ngọc Chánh cùng vợ dành thì giờ đi du lịch rong chơi nhiều quốc gia. Thì giờ còn lại, ông chơi tennis, rồi đánh golf, cũng như chuyên tập bộ môn Hồng Gia để giúp cho cơ thể có thêm sức khỏe.

Cách đây 10 năm, năm 2007, ông bắt đầu đi vào chuyên môn nhiếp ảnh, và nhiều lần ghi danh dự thi, ông cũng nhiều lần đoạt được những giải thưởng hạng đầu. Tuy nhiên với ông niềm vui duy nhất trong thú đam mê này, đó là làm sao tạo được những tác phẩm nghệ thuật mà mình và nhiều người nhìn vào sẽ yêu thích. Cũng như ngày xưa, biết bao giờ quên ăn, đêm không ngủ, để cố đi tìm những phương cách mới lạ cho bằng hiệu Shotgun.

Kết thúc bài viết này, người viết xin trích một bài thơ ngắn mà ngày xưa thi sĩ Hoàng Trúc Ly từng viết về Shotgun:

*Em là người yêu có sắc
Em là người thương có tài
Em là tình nhân có tâm
Ta si mê nên trở thành nô lệ
Suốt đời ta không hối hận một lần.*

Kính chúc nhạc sĩ Ngọc Chánh, một sinh nhật thứ 80, mãi mãi tươi trẻ, mãi mãi nồng nàn, để cho thần Thời Gian phải cúi đầu khuất phục.

TRẦN QUỐC BẢO

Những hồi ức với Nhạc Sĩ Ngọc Chánh

Thanh Thúy đã biết anh Ngọc Chánh từ những năm 1960-1961, khi ấy anh chơi nhạc tại Hồ Tắm Cộng Hòa. Năm 1963, Thanh Thúy đi lấy chồng quyết định giải nghệ. Khoảng 7 năm sau, anh tìm gặp và mời Thanh Thúy trở lại cộng tác phòng trà Queen Bee nhân dịp anh sẽ khai trương vào tháng 3 năm 1971, và sau đó là thu băng.

Ngày đó giữa Thúy và gia đình anh chị Ngọc Chánh gần gũi và thân thiết như gia đình. Dù bận cách mấy, mỗi sáng hết đi hát ở đại nhạc hội, Nha Xô Số, thu Tivi hoặc thu băng, đến chiều về là đã chuẩn bị sơn phấn quần áo để vào vũ trường. Anh em gặp nhau mỗi ngày, chưa kể là có những buổi tập dợt ban nhạc, ăn uống họp mặt gia đình, nên tình thân có thể nói là thâm sâu lắm.

Năm 1974, khi dời phòng trà sang Quốc Tế, mấy anh em cũng làm chung với nhau. Thuở ấy, thành thật mà nói, Thanh Thúy không hề biết nghĩ đến chuyện tiền bạc, chỉ lo công việc hàng đầu là mặt nghệ thuật, chọn lựa bài hát... mong sao khi thực hiện những băng nhạc Thanh Thúy (có A. Ngọc Chánh góp công lớn trong đó), sẽ luôn được khán giả hài lòng về chất lượng cũng như bài bản.

Thấm thoát mà nay cũng đã hơn 52 năm dài kể từ khi cộng tác với anh và ban Shotguns. Lần gặp gỡ sau cùng, mấy anh em mừng vui trong đêm “Saigon Màu Kỷ Niệm” do Trần Quốc Bảo tổ chức ngày 1 tháng 9 năm 2019... Đêm đó, ai cũng đến sớm và về rất trễ, như một điềm báo từ nay biết bao giờ được gặp lại nhau. Và đúng thế, những người nghệ sĩ có mặt trong đêm đó đã lần lượt ra đi với Kim Anh Ba Con Mèo, Lệ Thu, Quốc Anh, Trường Hải, Tâm

Đan, Thanh Mai / ban Song Thanh, Uyên Ly, Thái Đắc Nhã, Nguyễn Ngọc và hôm nay đến phiên Anh. Vĩnh biệt Anh Chánh. Cầu xin linh hồn Anh từ nay thành thang bay cao giữa vườn địa đàng trong tình yêu chan chứa của Thiên Chúa toàn năng.

Thanh Thúy

Ôn Văn Tài, Thanh Thúy, Thanh Hương, Kỳ Phát, Thanh Châu, Anh Chị Ngọc Chánh, Phạm Đăng Khải, Phượng Khanh, Ngọc Mỹ trong đêm “Saigon Màu Kỷ Niệm” do Trần Quốc Bảo tổ chức ngày 1 tháng 9 năm 2019

Thuy Nga - Paris By Night

Được tin nhạc sĩ Ngọc Chánh vừa ra đi, Trung Tâm Thúy Nga xin được thành kính phân ưu cùng tang quyến. **NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH (1937-2023)** một Huyền Thoại của nền Tân Nhạc Việt Nam.

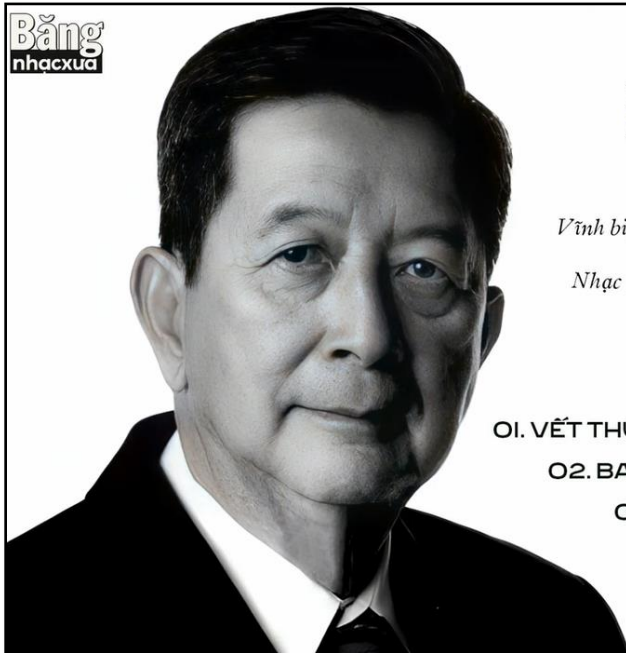

** Xem clip Nhạc Sĩ Ngọc Chánh phát biểu tại tang lễ Giáo Sư Tô Văn Lai:

<https://www.youtube.com/watch?v=-b-42DV0vDw>

**Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang - một trong những bài hát tiêu biểu của ông, viết chung với nhạc sĩ Phạm Duy, trích từ Paris By Night 31 với Nguyễn Hưng:

<https://www.youtube.com/watch?v=8D1cNUVIX-w>

Nhạc Sĩ
NGOC CHANH
(1937-2023)

*Vĩnh biệt Nhạc Sĩ Ngọc Chánh, người thành lập ban nhạc
Shotguns từ năm 1968.*

*Nhạc sĩ Ngọc Chánh tên thật Nguyễn Ngọc Chánh, sinh
ngày 13 tháng 3 năm 1937 tại Sài Gòn.*

O1. VẾT THÙ TRÊN LUNG NGỰA HOANG - DUY KHÁNH

O2. BAO GIỜ BIẾT TƯƠNG TƯ - THÙY DƯƠNG

O3. TUỔI BIẾT BUỒN - NGỌC LAN

FOLLOW BĂNG NHẠC XUA:
/ Băng Sĩ Kinh Tế: <https://genhacxua.com/banphanhacxua>
/ Nhạc Sĩ Nhạc Sĩ: <https://genhacxua.com/nhacxua>
/ Băng Nhạc Shotguns: <https://genhacxua.com/dhngshotguns>
/ Nhạc Sĩ Bình Tân: <https://genhacxua.com/banphanhacxua>

<https://www.youtube.com/watch?v=vti2NTaO4no>

**Mỗi Ngày 1 Chuyện –
NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH (1937-2023) CỦA BAN NHẠC SHOTGUNS QUA ĐỜI,
HƯỜNG THỌ 86 TUỔI**

Kim Hoàng Vietface TV Australia phỏng vấn MC Nam Lộc

<https://www.youtube.com/watch?v=cXYIEFYeiO0>

Nam Lộc, Ngọc Chánh, Elvis Phương

Nam Lộc, Trầm Tử Thiêng, Phạm Duy, Nghiêm Phú Phi, Nguyễn Hiền

VĨNH BIỆT NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH

(sinh: 13 tháng 3 năm 1937 – tử: 7 THÁNG 1 NĂM 2023)

Trước năm 1975, khi nói đến phòng trà ca nhạc cũng như sản phẩm băng nhạc phát hành tại Sài Gòn, ai yêu nhạc cũng đều phải biết tới Queen's Bee và Shotguns. Những băng nhạc mang nhãn hiệu Shotguns là một tác phẩm nghệ thuật, và được yêu thích nhất của giới yêu nhạc thời đó.

Nhạc sĩ Ngọc Chánh thành lập ban Shotguns vào năm 1969, gồm những nhạc sĩ – Nhạc sĩ dương cầm Lê Văn Thiện, người đã hòa âm hàng ngàn nhạc phẩm và được rất nhiều những ca sĩ ưu hạng trình bày. Nhạc sĩ Hoàng Liêm, người chơi guitar solo được khách ái mộ phong tặng đệ nhất Đệ Vương Tây Ban Cầm. Hoàng Hải, Mạnh Tuấn là hai tay trống cừ khôi. Trần Vĩnh, Xuân Tiên là hai tiếng kèn như hai đỉnh gió hú, quyến rũ. Duy Khiêm, tay bass được cho trầm ấm của đáy lòng đại dương. Đan Thọ, tiếng vĩ cầm, day dứt, lừng danh thuở đó. Cao Phi Long, tiếng kèn trumpet không đối thủ. Tất cả những nhân tài ấy đã được nhạc sĩ Ngọc Chánh đúc kết để trở thành một ban nhạc đệ nhất của Sài Gòn hoa lệ - Shotguns.

Sau biến cố năm 1975, năm 1980, tại San José (Hoa Kỳ) - nhạc sĩ Ngọc Chánh đã tái phối hợp lại ban nhạc Shotguns. Băng nhạc đầu tiên thực hiện là tiếng hát Kim Anh - Mùa Thu Lá Bay, đã có số bán đạt kỷ lục vào năm 1982. Cho đến năm 1984 – Với lòng say mê nghệ thuật, ông thành lập vũ trường pha lê Ritz, là nơi mà ban Shotguns làm mưa làm gió tại quận Cam trong suốt hơn 10 năm, cho đến lúc nghỉ hưu.

Bên ông bao nhiêu lần, mà lần nào ông cũng luôn nhắc về những ngày tháng kỷ niệm, mãi sẽ không bao giờ phai mờ trong trí nhớ ông kể từ trước tháng 4 năm 1975, và sau này ở Hoa Kỳ. Nhạc sĩ Ngọc Chánh yên nghỉ, để “Bao Giờ Biết Tương Tư” khi tôi bắt đầu xa một người mà tôi quý mến, mà là người đã đóng góp thật nhiều cho Văn Nghệ Việt Nam.

Vĩnh Biệt nhạc sĩ Ngọc Chánh 🙏🙏🙏.
Shotguns là một huyền thoại của nền Tân Nhạc Việt Nam. ❤️

Lê xuân Trường

Tùy Bút Thanh Lan:

Nhạc sĩ Ngọc Chánh – con chim đầu đàn của The Shotguns

Ban nhạc Shotguns trong một lần trình diễn năm 1971. Từ trái sang: Hoàng Liêm, Thanh Lan, Elvis Phương, Hà Thanh, Ngọc Chánh.

Những ai từng sống ở Saigon đều biết đến băng nhạc Shotguns. Cái tên khiến cho mọi người liên tưởng đến tiếng súng bắn Bang Bang. Và đó cũng là bài hát nổi tiếng khắp hoàn cầu mà Thanh Lan đã thu cho băng nhạc này, do nhạc sĩ Ngọc Chánh thực hiện.

Bài hát Bang Bang do nhạc sĩ Phạm Duy chuyển ngữ lời Việt thành Khi Xưa Ta Bé giao cho Thanh Lan hát đầu tiên.

Thời gian mới thu cho Shotguns thì Thanh Lan hát rất nhiều nhạc tiền chiến hoặc tình ca nhẹ nhàng êm dịu, một hai năm sau đó mới chọn lọc những bản nhạc Pháp để thu song ngữ Việt Pháp, nên có thêm rất đông khán giả trẻ hâm mộ trong giới sinh viên, học sinh. Còn nhớ lần đầu tiên gặp nhạc sĩ Ngọc Chánh, ông đã đến tận phòng thu để gặp Thanh Lan. Lúc ấy Thanh Lan đang thu một bài hát cho trung tâm Tú Quỳnh của nhạc sĩ Phạm Mạnh Cường. Cũng phải nói rõ, thời đó các trung tâm không có phòng thu riêng mà chỉ cần thuê phòng thu của những chuyên viên nào mà mình thấy thu hay và tin tưởng. Bởi vậy

chuyện nhạc sĩ Ngọc Chánh đến phòng thu khi ca sĩ đang thu cho một trung tâm khác để mời thu cho trung tâm sắp ra mắt của mình cũng chẳng có gì là lạ. Hơn nữa thời đó mấy ai mà có điện thoại nhà.

Nhạc sĩ Ngọc Chánh dáng người tầm thước nhanh nhẹn, khi nói chuyện thì nhìn thẳng người đối diện. Ông có nụ cười rất tươi, cười từ trong lòng cười ra, không phải cười xã giao. Ông có biệt tài khi đã nghe giọng ai hát rồi thì sẽ biết ngay ca sĩ đó cần hát loại nhạc nào để có thể có rất nhiều thính giả hâm mộ trong thời gian ngắn. Nhớ mãi những lần ông đưa những bài hát thật buồn cho Thanh Lan thu thì mỗi lần hát xong ông đều nhắc: " Nức nở nhe, nức nở nhe "... nhưng nét mặt thì lúc nào cũng tươi. Có lẽ trong cuộc đời ông dù những lúc sóng gió ông cũng luôn luôn bình tĩnh giải quyết mọi khó khăn vì ông là người luôn tỉnh táo. Thời đại này ở Mỹ người ta gọi là "cool guy".

Nhạc sĩ Ngọc Chánh thân thiết, hết lòng với đồng nghiệp và cả một đời dành cho âm nhạc. Từ những buổi trình diễn sôi động với ban nhạc Shotguns tại các Club Mỹ, ông trở thành nhà sản xuất băng nhạc nổi tiếng của Saigon. Kỷ niệm khó quên với nhạc sĩ Ngọc Chánh là chuyến đi Nhật để trình diễn live bản nhạc "Tuổi biết buồn" do hai nhạc sĩ Phạm Duy và Ngọc Chánh cùng sáng tác.

NS Phạm Duy tập cho Thanh Lan hát "Tuổi biết buồn"

Bài hát được vào chung kết sau khi được ban giám khảo tuyển chọn trên 100 bài hát từ các nước Âu, Á, và Mỹ Châu. Nên cả 3 được mời qua Nhật để tham dự buổi trình diễn một đêm tháng 10 lạnh lẽo vô cùng, nhưng trong khán phòng Budokan Hall thì ấm áp và nhộn nhịp với 10 ngàn khán giả vây quanh một sân khấu tròn chứa trên 100 nhạc công. Nhờ chuyến đi đó nên Thanh Lan được hãng đĩa hát Victor tại Tokyo mời ở lại

một tuần để thu 2 bài hát bằng tiếng Nhật: – Aino hio Kesanaide (Đừng phá vỡ ân tình, nhạc Nhật). – Yume Miru (Tuổi mộng mơ, nhạc Phạm Duy)

Những kỷ niệm quý báu từ đĩa hát, hình ảnh.. của Thanh Lan trong chuyến đi Nhật 40 năm trước vừa được đoàn phim Nhật trao tặng tận tay cho Thanh Lan năm 2015. Món quà quý giá vô ngần. Đĩa nhạc của hãng Victor in đậm tên Phạm Duy trong việc sáng tác ca khúc Tuổi Mộng Mơ (được dịch là The Ages Of Dreams) và chuyển ngữ bài Đừng Phá Vỡ Ân Tình (Don't Turn Off The Light Of Love)

Bẵng đi hơn hai chục năm sau, nhạc sĩ Ngọc Chánh lại mời Thanh Lan hát tại phòng trà Ritz của ông ở miền Nam Cali. Thời gian và những gay gắt của cuộc đời cũng không làm ông thay đổi. Vẫn là người anh văn nghệ ngày nào đến tự giới thiệu mình rồi tươi cười hỏi: – Thanh Lan thu bài hát cho tôi được không?

Nhạc sĩ Ngọc Chánh là một nghệ sĩ biết cân bằng nghề nghiệp và gia đình nên đã thành công về mọi mặt. HÀi lòng về những thành quả âm nhạc ông đã hiến cho đời, HÀi lòng với những người con hiếu thảo thành danh ngoài xã hội. Hiện nay ông vui với những nét đẹp của thiên nhiên qua ống kính của chính ông. Vì tâm hồn ông luôn đẹp nên quanh ông tất cả đều xinh tươi. Người nghệ sĩ muốn ghi lại những hình ảnh đẹp những nơi ông đã đi qua, cũng như ngày xưa ông đã muốn gìn giữ lại những nốt nhạc réo rắt để cùng chia sẻ với mọi tầng lớp yêu nhạc. Thanh Lan xin thân chúc anh một ngày sinh nhật 80 tuổi nhiều niềm vui giữa gia đình đầy ắp tiếng cười và tiếng nhạc.

Thanh Lan California, Tháng 3 năm 2017
(trích trong tuần báo Thế Giới Nghệ Sĩ số 109 phát hành ngày 10 tháng 3 năm 2017)

Nhạc Sĩ Ngọc Chánh và ban nhạc Shotguns trong ký ức ca nhạc sĩ một thời: Nữ Ca Sĩ Pauline Ngọc

Nhạc sĩ Ngọc Chánh là một ông anh giỏi, rất giỏi và sáng tạo. Rất nhiều ý kiến mới trong lãnh vực Văn Nghệ và gan dạ cùng mình. Từ đi làm công trong ban nhạc để trở thành chủ phòng trà và tinh mắt lúc nào cũng theo kịp thị hiếu cũng như sự yêu thích của khán thính giả. Nhạc sĩ Ngọc Chánh từ làm băng Shotguns đến Nhạc trẻ đều thành công độc đáo. Lúc nào cũng đi tiên phong, không ngán thua cuộc hay lỗ vốn. Anh Ngọc Chánh đã đem Pauline Ngọc từ Club Mỹ Long Bình về hát phòng trà Queen Bee, cũng như thể với anh Elvis Phương.

Thời đó anh Đức Huy đóng đô ở phòng trà Mỹ Phụng bên Bạch Đằng, còn Duy Quang, Julie Quang – ban Dreamers ở Club Hai bà Trưng, Mây Trắng ở Key Hole, nhưng Queen Bee thì hỗn hợp Nhạc trẻ và giọng nhạc tình với nữ Hoàng sầu muộn Thanh Thúy rất tuyệt vời! Nghệ sĩ về hát ở phòng trà Queen Bee của anh Ngọc Chánh và chị Thanh Thúy thì sừng sẫm. Ba tháng đầu Pauline Ngọc được ký contrat hát độc quyền, khỏi chạy vòng vòng hát chỗ khác, và được chú Ngọc Hoài Phương cùng những ký giả khác thay phiên viết bài lancer mình qua sự hướng dẫn của anh Ngọc Chánh. Chị bắt đầu sự nghiệp là từ đó nên yêu quý anh Ngọc Chánh suốt đời. Cầu Chúa thương cho anh ấy sức khỏe và bình an để xách máy đi vòng Thế giới chụp ảnh dài dài!

Bức ảnh trong bài này là buổi họp mặt Pauline Ngọc sang Cali lần đầu ngày 26 tháng 4 năm 2010.

Từ trái: Ngọc Chánh, Trung Nghĩa, Pauline Ngọc, Lưu Thế Vũ, Anh Thời Billards, Trần Quốc Bảo

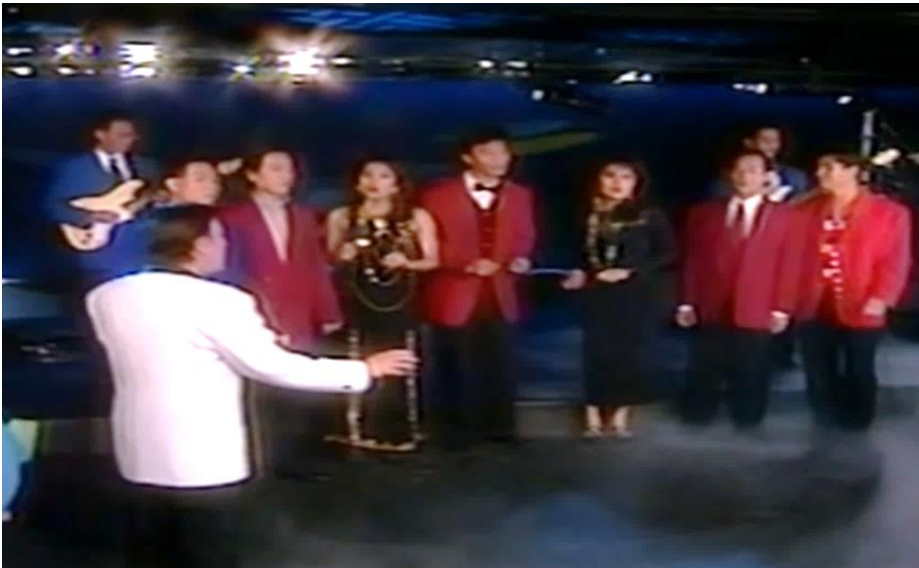
Khiêu Vũ Trường Pha Lê Ritz của Nhạc Sĩ Ngọc Chánh năm 1993

Đêm Vinh Danh Quái Kiệt Trần Văn Trạch

<https://www.youtube.com/watch?v=5uXar7qBJbQ>

Từ tiếng hát tiếp nối (Trầm Tử Thiêng) - ca sĩ Duy Khánh

<https://www.youtube.com/watch?v=qUSDdpWGoe8>

Ban nhạc Shotguns và người nhạc sĩ đa tài

Nguyễn Việt (caphevannge)

Tôi biết nhạc sĩ Ngọc Chánh từ ngày anh còn làm ở phòng trà khiêu vũ trường Queen Bee trên lầu của thương xá Eden, lúc đó đang do nữ ca sĩ Khánh Ly khai thác. Bảy giờ Ngọc Chánh đang chơi piano và organ trong một ban nhạc chưa được đặt thành tên, và cũng chưa được nổi tiếng lắm trong các hoạt động âm nhạc ở miền Nam bấy giờ. Nhưng rồi một ngày, khi Khánh Ly ra mở phòng trà riêng trên đường Tự Do, ông Tuất chủ nhân phòng trà Queen Bee giao lại cho nữ ca sĩ Thanh Thúy quản lý. Từ đó một ban nhạc mới được thành hình, một ban nhạc mang âm thanh của loại súng liên thanh ra đời, tức ban nhạc Shotguns, do nhạc sĩ Ngọc Chánh làm Chef d'orchest hợp cùng các nhạc sĩ Hoàng Liêm (guitar), Hùng (bass), Ngọc Chánh (piano, organ), Lưu Bình (trống) và các ca sĩ chủ lực gồm Thanh Thúy, Elvis Phương, Pat Lâm và Ngọc Mỹ. Sau này có thêm các nhạc sĩ Cao Phi Long, Đan Thọ, Lê Văn Thiện, ca sĩ có thêm những Thanh Lan, Xuân Sơn, Thái Châu, Nguyễn Chánh Tín, cùng chen vai sát cánh bên nhau, hoạt động từ băng nhạc, ca vũ trường đến các show diễn tại các Club Mỹ, trên các sân khấu đại nhạc hội hay đài phát thanh, truyền hình.

Một nhạc sĩ có tài kinh doanh

Thời gian còn cộng tác tại phòng trà Queen Bee, ban nhạc của nhạc sĩ Ngọc Chánh còn phục vụ trong đoàn văn nghệ Hoa Tình Thương và các Club Mỹ, với phong cách trình diễn loại nhạc kích động như ban nhạc của Khánh Băng – Phùng Trọng. Bởi ca sĩ chủ lực của ban Shotguns là Pat Lâm và Ngọc Mỹ, vào thời đó chưa ai hát nhạc ngoại quốc qua mặt được (năm 1971, khi Ngọc Mỹ đi Mỹ trình diễn và cô đã ở lại Mỹ hát cho một ban nhạc nổi tiếng từ đó).

Cuối những năm 1960, nhạc sĩ Ngọc Chánh sau khi thành hình ban nhạc Shotguns, anh đã cùng Hoàng Liêm, Elvis Phương quyết định chuyển hướng từ một ban nhạc chuyên trình diễn loại nhạc Pop Rock kích động sang trình bày nhạc Việt. Bởi Ngọc Chánh có tâm tư, tại sao cứ phải trình diễn cho các Club Mỹ với loại nhạc kích động Pop Rock, Twist, Bebop.. ồn ào náo nhiệt, mà không trở về với cội nguồn cho khán giả Việt thưởng thức những nhịp điệu nhẹ nhàng, lãng mạn, trữ tình như Slow, Boston, Rumba, Tango, Bolero... Một quyết định xem ra đơn giản nhưng không đơn giản vào thời đó, vì có một số anh chị em trong ban nhạc không đồng tình. Lý do trình diễn ở các Club Mỹ được nhiều tiền hơn trên các sân khấu Việt.

Sau khi chọn được hướng đi mới, nhạc sĩ Ngọc Chánh bắt đầu đứng ra thành lập cơ sở Nguồn Sống, chuyên sản xuất băng nhạc nhằm tạo đất sống mới cho các ca nhạc sĩ trong ban nhạc; đồng thời cùng nữ ca sĩ Thanh Thúy lập phòng trà khiêu vũ trường

mang tên International Quốc Tế nằm ở mũi tàu Lê Lợi, Nguyễn Trung Trực, Công Lý, và mở cả kiosque mang tên Khai Sáng nằm dưới tầng trệt của phòng trà, làm nơi tổng phát hành băng nhạc do anh sản xuất.

Nói về sản xuất băng nhạc, nhớ lại lúc khởi đầu khai sinh ra nhãn hiệu băng Shotguns, mấy cuốn đầu tiên không nói là thất bại nhưng thật sự chưa gây được ấn tượng trên thị trường, mặc dù có những nhà văn tên tuổi như nhà văn Nguyễn Đình Toàn, ký giả Quỳnh Như viết lời giới thiệu một cách rộng rãi ra công chúng. Chính nhạc sĩ Ngọc Chánh cũng biết là thất bại, không thành công, là vì có những bài hát nằm đan xen trong chủ đề, tuy hợp với giới thưởng thức này nhưng lại là “khắc tinh” với giới khác. Bởi người nghe nhạc đã phân từng loại ca sĩ lẫn từng loại nhạc phẩm. Nếu như tầng lớp sinh viên học sinh thích những giọng ca của Thanh Lan, Khánh Ly, Lệ Thu, Xuân Sơn, Anh Khoa, Jo Marcel, Sĩ Phú, Elvis Phương, Tuấn Ngọc... thì đại đa số công chúng thích nghe Thanh Thúy, Minh Hiếu, Phương Dung, Thanh Huyền, Túy Hồng, Nhật Trường, Thái Châu... qua những nhạc phẩm mang tính văn hóa và nghệ thuật. Còn lại các ca sĩ như Chế Linh, Duy Khánh, Hùng Cường, Mai Lệ Huyền, Phương Hồng Quế, Sơn Ca, Giang Tử, Trang Thanh Lan, Trang Mỹ Dung, Thiên Trang... thích hợp cho những nhạc phẩm thị hiếu, được soạn theo kiểu mà người đời thường gọi là “nhạc sến”, như các nhạc phẩm: Một trăm phần trăm, Chuyện tình Lan và Điệp, Nhẫn cỏ cho em, Đồi thông hai mộ, Rước tình về với quê hương, v.v...

Giới thưởng thức âm nhạc thời bấy giờ rất kén nghe ca sĩ hát, và ca khúc thuộc dạng lãng mạn trữ tình hay dành cho “sến nương” trong một nhãn hiệu băng nhạc nào đó. Hai trường phái này luôn đối nghịch, nếu nhãn băng có những Lệ Thu, Khánh Ly, Elvis Phương, Thanh Lan... thì sẽ không có những Chế Linh, Giao Linh, Trang Mỹ Dung, Chung Tử Lưu, Giang Tử, Duy Khánh v.v... Có các nhạc phẩm như Tình nhớ, Con thuyền không bến, Đêm đông, thì thường không nghe những bài thuộc dòng “nhạc sến” như Chuyện tình Lan và Điệp, Nhẫn cỏ cho em v.v... Cho nên khi Ngọc Chánh mở đầu cho nhãn hiệu băng nhạc Shotguns với bài “Một trăm phần trăm” do Hùng Cường hát, trong một cuốn băng có những giọng ca như Thanh Thúy, Thanh Lan, Xuân Sơn, Khánh Ly, Elvis Phương... đã không được giới thính giả chào đón, đi đến thất bại.

Từ kinh nghiệm trên, nhạc sĩ Ngọc Chánh rất thận trọng phong cách chọn bài hát, ca sĩ và cả về âm thanh. Đến khi cuốn “Băng Vàng Shotguns” được phát hành, một tờ nhật báo bán chạy nhất lúc bấy giờ viết đến kỹ thuật thu âm audio cao cấp của nhóm nhạc này, giới mộ điệu âm nhạc bắt đầu chú ý và từ đó trở thành nhãn hiệu băng được mọi người tin cậy, bán chạy nhất bấy giờ.

Nói về kỹ thuật thu âm, thông thường với băng nhựa 8 ly thường được sử dụng từ cuối thập niên 1960, người làm băng nhạc cũng ghi âm trên master tape loại băng 8 ly với âm thanh stereo gồm 4 track. Còn Ngọc Chánh ghi âm bằng master tape 16 ly với âm

thanh hifi 6 track, tức có 6 đường rãnh độc lập, mỗi rãnh ghi âm một thứ âm thanh riêng biệt, có thể mix chồng lên nhau. Từ master tape này khi chuyển sang ra băng 8 ly sẽ có chất lượng âm thanh hoàn hảo chuẩn xác hơn. Đồng thời trong cuốn “Băng Vàng Shotguns” về phần hòa âm các nhạc phẩm đều do nhạc sĩ Lê Văn Thiện biên soạn, mới lạ hơn những bản hòa âm mà các băng nhạc khác chỉ soạn theo kiểu “mì ăn liền”. Bởi khi mix, trong đó với âm thanh 4 chiều chuyển động (hifi), người ta có thể phân tích được các loại nhạc khí. Hợp cùng những giọng ca hàng đầu bấy giờ như Thanh Thúy, Khánh Ly, Lệ Thu, Elvis Phương, Anh Khoa trình bày v.v...

Sau cuốn “Băng Vàng Shotguns” thành công và được thính giả ủng hộ liên tục những cuốn băng nhạc sau, nhạc sĩ Ngọc Chánh bắt đầu đưa ra nhãn băng thứ hai mang tên nữ ca sĩ “Thanh Thúy”, với thể nhạc khác với thể nhạc của băng Shotguns, cũng đạt kết quả mỹ mãn. Ngọc Chánh liền cho ra nhiều nhãn hiệu băng khác nhằm chiếm trọn thị trường băng nhạc lúc đó, vì làm kinh doanh băng nhạc phải nhảy bèn với lớp người thường ngoạn.

Ngọc Chánh mở thêm thể loại nhạc trẻ mang tên “Băng nhạc Trẻ”; chủ lực gồm ca sĩ Thanh Lan và ban nhạc Phượng Hoàng của Elvis Phương, Nguyễn Trung Cang... và do Kỳ Phát thực hiện nhằm cạnh tranh với các nhãn hiệu băng do Trường Kỳ, Tùng Giang, Nam Lộc, Jo Marcel thực hiện. Nhận thấy ba bước kinh doanh đầu tiên đều thành công, nhạc sĩ Ngọc Chánh mạnh dạn ra một nhãn hiệu băng trái với tay nghề, tức loại băng mang thể loại tân cổ giao duyên, cải lương và hò quảng tên “Hồn Nước”. Chủ lực gồm những nghệ sĩ sân khấu thành danh trên sân khấu cải lương và hò quảng như Thanh Nga, Thành Được, Phượng Liên, Dũng Thanh Lâm, Thanh Kim Huệ, Thanh Điền, Tấn Tài, Bạch Lê, Thanh Bạch v.v... trong đó phần nhạc đệm tân nhạc vẫn là Shotguns, còn về cổ nhạc quy tụ nhạc sĩ Bảy Bá (tức soạn giả Viễn Châu) điều hành, có Văn Vĩ đàn guitar, Năm Cơ đàn kèm và cả ban nhạc hò quảng của Đức Phú. Không ngừng ở nhãn băng thứ tư, Ngọc Chánh tiếp tục ra mắt nhãn băng thứ năm mang tên “Chế Linh” dành cho người thích nghe “nhạc sến”...

Đó là về quá trình sản xuất kinh doanh băng nhạc. Vì thế ban nhạc Shotguns vào năm 1973 được đọc giả, khán thính giả ái mộ bình chọn là “Ban nhạc được ái mộ nhất” của Giải Kim Khánh Nghệ Thuật thường được tổ chức hàng năm.

Sau ngày 30/4/1975, nhạc sĩ Ngọc Chánh còn ở lại Sài Gòn, vài năm sau anh cùng gia đình vượt biên. Ở Mỹ, Ngọc Chánh đã gầy dựng lại ban nhạc và nhãn hiệu băng nhạc Shotguns, vì nó đã trở thành một thương hiệu đã được mọi người tin cậy từ những năm 1970. Đồng thời trên đất Mỹ, anh còn mở phòng trà Ritz để giới thiệu những tài năng mới và những thân hữu nghệ sĩ đang sinh sống tại hải ngoại. Trước đây và bây giờ cũng vậy, nhạc sĩ Ngọc Chánh luôn sống nhã nhặn khiêm tốn, hòa đồng cùng mọi người, kể cả khi đã có địa vị tiếng tăm. Vì thế với Ngọc Chánh, hình

ảnh của anh rất ít xuất hiện trước công chúng, tuy nhiên mọi người khi nghe nói đến tên Ngọc Chánh là biết anh là ông bầu của một ban nhạc và băng nhạc nổi tiếng, đồng thời là tác giả của nhiều ca khúc hợp soạn cùng nhạc sĩ Phạm Duy, những nhạc phẩm của anh ai cũng nhớ như Bao giờ biết tương tự, Tuổi biết buồn, Vết thù trên lưng ngựa hoang...

Giới thiệu ca sĩ mát tay

Tuy nhạc sĩ Ngọc Chánh không có “lò đào tạo ca sĩ” như các nhạc sĩ khác và cũng không tự nhận mình là thầy đào tạo của một ca sĩ nào, nhưng anh lại là người giới thiệu tài năng mới rất mát tay như những Elvis Phương, Thái Châu, Nguyễn Chánh Tín hay Xuân Sơn- cô ca sĩ từng được mệnh danh ca sĩ “Trăng sáng vườn chè”- đi hát từ thời Khánh Ly đang còn khai thác phòng trà Queen Bee, ít người biết đến, sau về cộng tác với ban nhạc Shotguns cô đã trở nên nổi tiếng, hay một Hải Lý mới chớm nở chưa kịp kết nụ ra hoa, Ngọc Chánh đã không còn kịp đưa tên tuổi lên như những đàn anh đàn chị vì thời cuộc đổi thay.

Nhưng có lẽ bất ngờ nhất khi nói Ngọc Chánh là người tìm thấy giọng ca của nữ ca sĩ Minh Hiếu đầu tiên. Anh từng lăng xê Minh Hiếu trước cả nhạc sĩ Đức Quỳnh. Theo nhạc sĩ Ngọc Chánh tâm sự: “Vào năm 1961 tôi đang phụ trách ban nhạc ở hồ tắm Cộng Hòa trên đường Lê Văn Duyệt. Năm đó có một người con gái yêu thích ca nhạc. Cô ta từ Bình Long lên Saigon học hát và học may. Tôi có người bạn nhạc sĩ nhờ tôi hướng dẫn và giúp đỡ. Thật ra những ngày đầu gặp tôi, cô ta chỉ hát được hai bài là “Nỗi Lòng” của Nguyễn văn Khánh và “Gọi Giấc Mơ Xưa” của Lê Hoàng Long (theo dạng bài hát tú). Nhưng vì tôi là Chef d’orchestre nên đưa cô vào hát ở hồ tắm Cộng Hòa không có gì trở ngại. Cô ấy tên Minh Hiếu.

“Minh Hiếu là người rất có khiếu về ca nhạc, lại thêm đam mê nên chỉ sau 6 tháng đã nổi tiếng. Minh Hiếu bắt đầu hát cho phòng trà Arc en Ciel trong Chợ Lớn rồi phòng trà Đức Quỳnh bên rạp Việt Long xưa và Văn Cảnh. Còn được mời thu đĩa hát cho những hãng đĩa 33 tour ở Sài Gòn thời bấy giờ v.v...”

Hay như Ngọc Chánh nói đến 2 ca sĩ Elvis Phương và Hương Lan thời mới vào nghề: – “Bài hát đầu tiên của Elvis Phương hát là “Mộng Dưới Hoa”. Ngày đó Elvis Phương hát như người Mỹ hát tiếng Việt, vừa ngọt, vừa đót thật là khó nghe, nhưng sau một thời gian anh em hướng dẫn, Elvis Phương bắt đầu hát hay dần, hay dần cho đến hôm nay nhiều ca sĩ trẻ trong nước lẫn hải ngoại chưa ai có giọng ca tốt như Elvis Phương. “Hoặc như Hương Lan là giọng ca hiếm có khi thu bài nhạc Hoa lời Việt “Mùa Thu Lá Bay”, nếu cô ấy chịu đi theo con đường này chắc là từ đó đến giờ sẽ không có đối thủ cạnh tranh, nhưng sau tôi không còn thời gian hướng dẫn nữa...” Nói về Xuân Sơn hay Nguyễn Chánh Tín cũng thuộc ca sĩ trong ban Shotguns. Cho

thấy vào thời kỳ trước những năm 1965, đa số các nam nữ ca sĩ đều từ văn nghệ học đường, từ năng khiếu mà hình thành ra chất giọng riêng biệt. Tuy nhiên không có người hướng dẫn “lãng xê”, khi đi hát lại không chọn đúng nhạc phẩm sở trường, thích gì hát đó nên không thể tự tạo được ấn tượng cho giới thưởng thức. Thí dụ như Xuân Sơn thích đi hát từ năm 12 tuổi, lớn lên lại trúng tuyển Giải Nhất cuộc thi Tuyển Lựa Ca Sĩ với ca khúc “Trở về Mái Nhà Xưa”. Sau đó Xuân Sơn được mời hát trong các chương trình tại Đài phát thanh, rồi phòng trà. Từng được nhạc sĩ Đỗ Lễ hướng dẫn về nhạc lý và xướng thanh, nhưng quanh đi quẩn lại chỉ có một bài tử “Trăng Sáng Vườn Chè” của Văn Phụng nên không thành danh. Sau này về hát với ban Shotguns qua những nhạc phẩm như Nắng Thủy Tinh, Ru Em Từng Ngón Xuân Nồng, Lệ Đá, Biển Nhớ, Lá Đỏ Muôn Chiều, Tôi Ru Em Ngủ... nữ ca sĩ Xuân Sơn mới đạt đến sự ngưỡng mộ của khán thính giả.

Hướng dẫn tiếng hát Elvis Phương

Elvis Phương năm tuổi 14 đang theo học tại trường Jean Jacques Rousseau (sau là trường Lê Quý Đôn). Rất thích ca sĩ Elvis Presley với thể nhạc Rock And Roll, khiến cho quên ăn, quên ngủ, và anh luôn muốn trở thành một Elvis Presley VN. Vì vậy với tên thật Phạm Ngọc Phương, anh đã kết hợp với tên mình cùng tên thần tượng để thành tên gọi Elvis Phương cho đến ngày nay. Elvis Phương tuy không học nhạc nhưng do năng khiếu đã mau chóng lãnh hội được căn bản về nhạc lý qua bạn bè và qua băng đĩa nhạc. Trong những năm còn học ở J.J. Rousseau là thời gian thật tuyệt vời, anh cùng các bạn thành lập ban nhạc có tên The Rockin' Stars, có tiếng trong giới trẻ yêu thích nhạc ngoại quốc. Đến năm 1964, ban The Rockin' Stars tan đàn, và Elvis Phương liền được mời vào hát cùng ban nhạc Les Vampires để trình diễn tại các Club Mỹ. Sau đó gia nhập vào đoàn Văn Nghệ Hoa Tình Thương.

Trong suốt thời gian phục vụ trong đoàn văn nghệ Hoa Tình Thương cùng với ban nhạc Shotguns, Elvis Phương đã gần như chuyển hướng với việc trình bày ca khúc, ít hát nhạc ngoại quốc mà chỉ hát nhạc Việt để đáp ứng yêu cầu của mọi người và cả trong các nhãn hiệu băng do Ngọc Chánh sản xuất.

Sau khi được các nhạc sĩ trong ban nhạc hướng dẫn cách phát âm cho đúng lời Việt, và tự tạo cho mình một sắc thái riêng biệt, từ đó anh đã tự tạo cho mình một kỹ thuật phát âm với những tiếng nấc, tiếng nghẹn đặc biệt, như nhạc phẩm “Lời cuối cho em” là bước đầu đưa tên tuổi Elvis Phương lên hàng danh ca. Sau đó Elvis Phương còn thành công qua những nhạc phẩm khác như Xé thư tình, Kỷ vật cho em, Áo anh sứt chỉ đường tà, Về đây nghe em, Những bước chân âm thầm, Vết thù trên lưng ngựa hoang, v.v... Đó là chưa kể những nhạc phẩm ngoại quốc lời Việt như Godfather, Aline, Main Dans La Main, Lady Belle, Love Story, v.v...

Đến năm 1972, Elvis Phương trở nên nổi bật khi xuất hiện cùng ban nhạc Mây Trắng sau là ban Phượng Hoàng qua những nhạc phẩm của Lê Hựu Hà và Nguyễn Trung Cang, như Tôi muốn, Thương nhau ngày mưa, Lời người điên, Yêu người yêu đời, v.v... Năm 1973, Elvis Phương đoạt giải “Nam ca sĩ tân nhạc được mến chuộng nhất” của “Giải Kim Khánh Nghệ Thuật”.

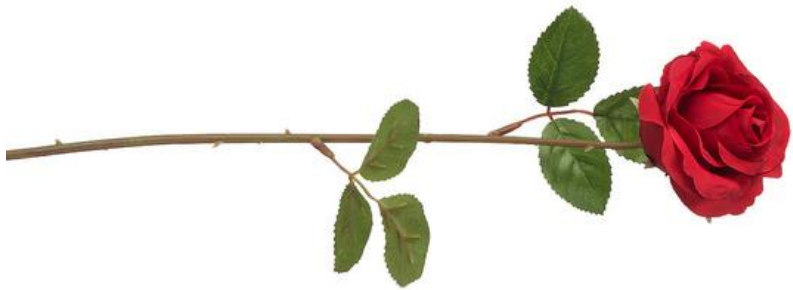
Còn ca sĩ Thái Châu vào năm 1966 mới 15 tuổi, đi theo gánh hát của mẹ tức nghệ sĩ Kim Nên, cùng thời với các nghệ sĩ như Kim Chường, Thanh Tao, Thúy Nga, Út Trà Ôn... ba anh còn là phó giám đốc của Cty cải lương Kim Chung; cho nên Thái Châu đã mang dòng máu nghệ sĩ từ trong gia đình, vì nhà có 4 anh em đều sống với ánh đèn sân khấu. Lúc đó ai cũng nghĩ Thái Châu sẽ là hậu duệ tiếp bước đường của cha mẹ. Thế nhưng, tâm hồn cậu bé Trương Chiêu Thông (tên thật của Thái Châu) lại bị mê đắm bởi những ca khúc lãng mạn trữ tình trong tân nhạc hơn là hát sáu câu vọng cổ bên cổ nhạc.

Đến mùa hè năm 1966, khi đoàn hát của mẹ anh ra Vũng Tàu, anh ban ngày phụ giúp cha mẹ một vài công việc trong đoàn hát, còn đêm tìm đến quán cà phê nhạc nơi có nhạc sĩ Nguyễn Đình Nghĩa (thổi sáo) và Trần Xuân Ngã (violon) quản lý ở đây, để nghe các ca nghệ sĩ biểu diễn.

Ở quán này có giờ dành cho khán giả lên hát như phong trào Hát với nhau ngày nay. Thái Châu xin lên hát, đêm đó có cha mẹ anh đi xem và Thái Châu đã hát ca khúc “Lần đầu cũng như lần cuối” (sáng tác của Minh Kỳ). Không ngờ đêm đó hai nhạc sĩ Nguyễn Đình Nghĩa và Trần Xuân Ngã chính thức đề nghị anh tham gia biểu diễn tại quán có trả lương.

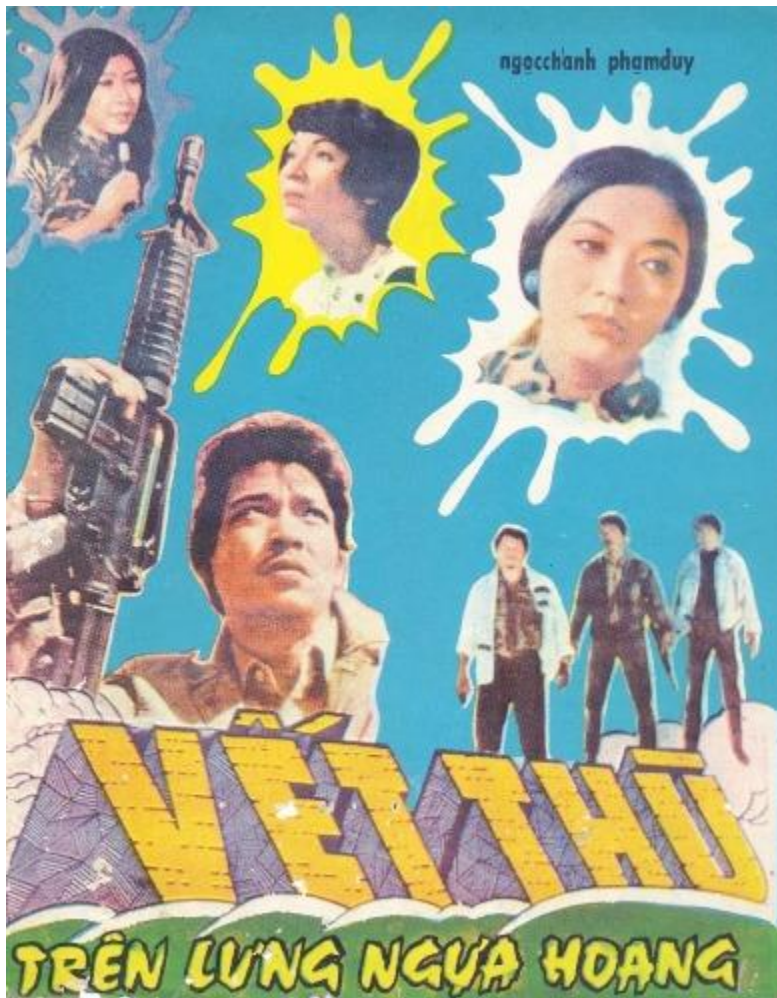
Năm 1969, Thái Châu vừa đi học vừa biểu diễn tại phòng trà Đệ nhất do Mai Lệ Huyền đang phụ trách. Một đêm tình cờ gặp quái kiệt Trần Văn Trạch đến nghe hát, nhà quái kiệt ngỡ ý giới thiệu Thái Châu gia nhập vào ban nhạc Shotguns của Ngọc Chánh. Chính Thái Châu tâm sự : “Tôi mừng còn hơn ai cho vàng vì ban nhạc này đang rất nổi tiếng, nhiều danh ca đã cộng tác và nhiều mầm non ca sĩ đã thành danh từ ban nhạc này”. Về với ban Shotguns, được Ngọc Chánh giúp đỡ, động viên trong tình anh em, vì vậy Thái Châu đã tự tạo dấu ấn qua nhiều ca khúc dành riêng cho anh. Điển hình như các bài Tôi đưa em sang sông (Y Vũ), Tình như mây khói, Tình chết theo mùa đông (Lam Phương), Linh hồn tượng đá (Mai Bích Dung), Bài thánh ca buồn (Nguyễn Vũ)... và trở thành giọng hát chủ lực trong ban nhạc Shotguns từ đó.

Nguyễn Việt (caphevannghe)

Ngọc Chánh & Phạm Duy

VẾT THÙ TRÊN LƯNG NGỰA HOANG

NGỌC CHÁNH
PHẠM DUY

(Sắp theo 4 Dấu Âm)

Ngựa hoang nào dẫm nát tôi bởi Đồng cỏ nào xanh ngát lưng

trời Ngựa phi như điên cuồng Giữa cánh đồng Dưới cơn giông Vi

trên lưng cong oằn Những vết roi vẫn in hằn! Một hóm ngựa bỗng thấy thanh

binh Thâm cổ tình yêu dưới chân mình Ân tình mở cửa ra với

minh Ngựa hoang bỗng thấy mơ Đẽ quên những vết thù... Ngựa hoang muốn về tâm

sông nhân nhục Giòng sông mơ màng mát trong thơm ngọt Ngựa

hoang quên thù oán cảm Từ nơi tối tăm về miền tươi sáng Ngựa

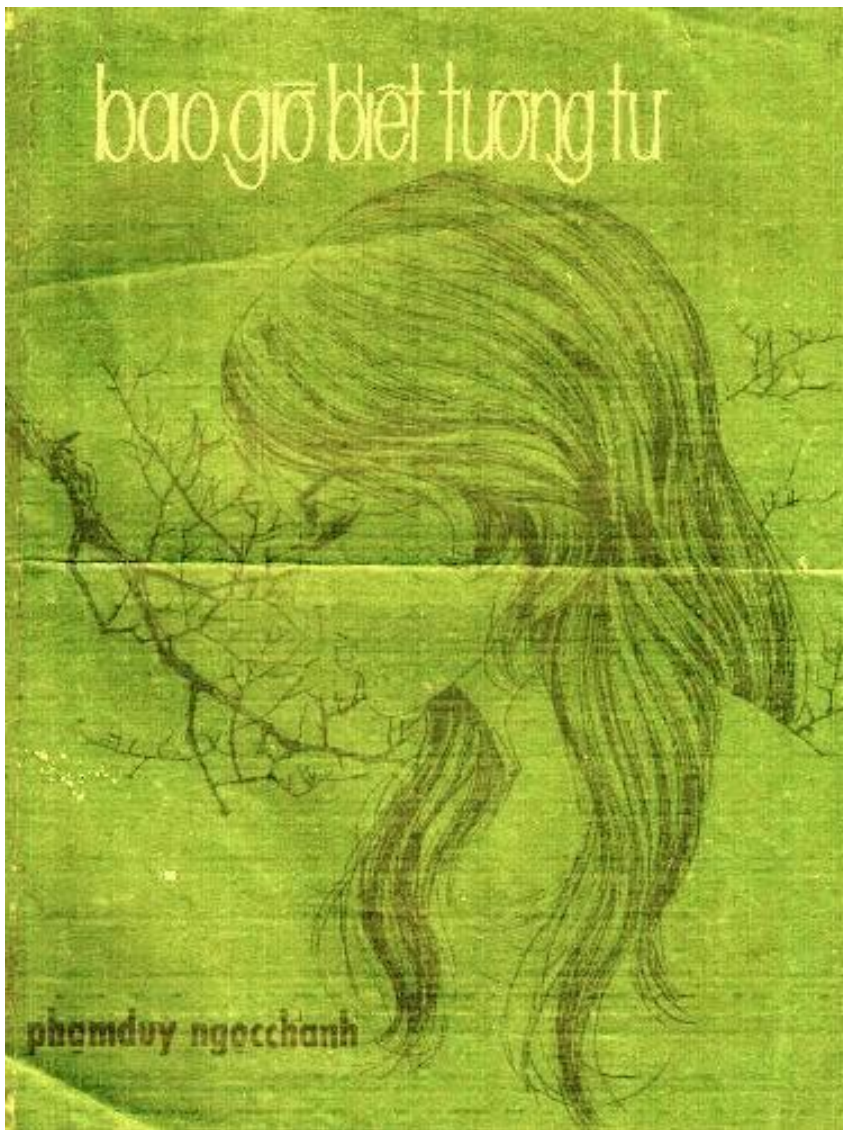
hoang về tới bên sông rồi Cởi mở lòng ra với cõi đời Nhưng

đời làm ngựa hoang chết gục Và trên lưng nó ôi còn nguyên những vết thù

Tiếng hát:

 [Elvis Phương \(trước 75\)](#) [Nguyễn Hưng](#)

Tiếng hát:

 [Anh Khoa](#)

 [Thanh Thúy](#)

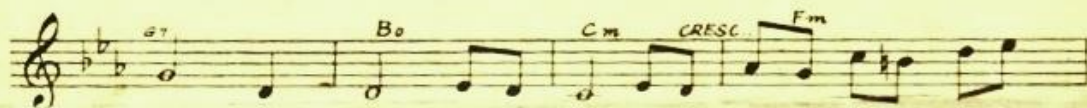
 [Thái Châu](#)

bao giờ biết tương tư

phạm duy ngọc hành

Ngày nào cho tôi biết Biết yêu em rồi Tôi biết tương

tư... Ngày nào Biết mong chờ Biết rộn rã buồn vui đời em dưới

mưa... Ôi biết đem tim này Văng như lông giấy Tình yêu lả

đây... Rồi biết quên câu cười Biết cho đời dòng lệ rồi...

ÁN PHẪM CỦA Nguồn Sống

Kiểm duyệt số 4281 BTT /PHNT ngày 9-9-71

Tình yêu đã trở lại Đôi mắt đêm ngày Với hết dóa

đầy... Tà áo em phơi bầy Ngọn tay em dài tiếng yêu không lời! Ngày

nào lòng tôi đã biết vui biết buồn Ôm mới tương tư Ngày

nào cánh thiên đường đã mở hè Tình yêu là trái táo thơm!

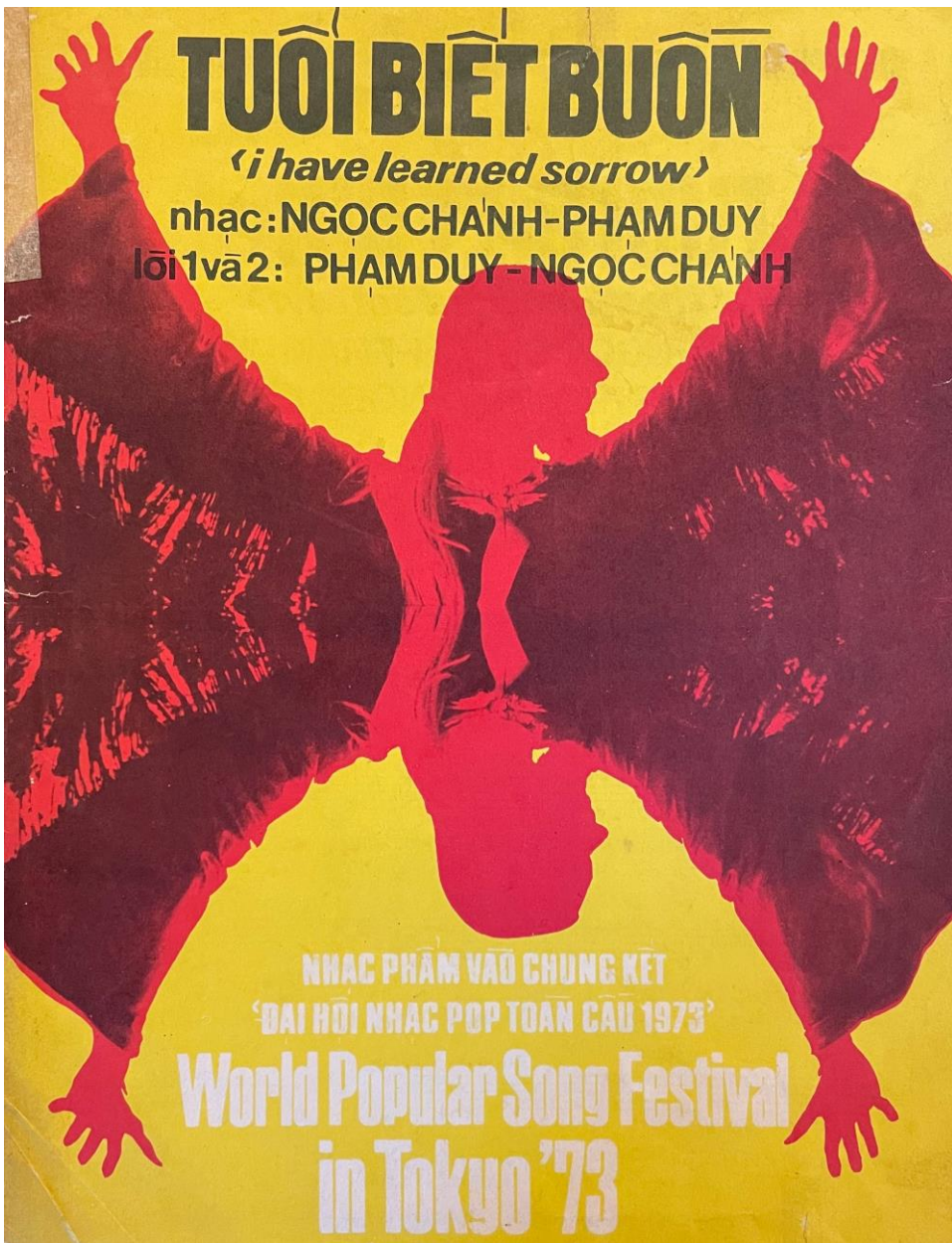

Tôi ghé răng cắn vào miếng mồi ngọt đắng Tình yêu cười đường

là trời trăng cười cùng Giấc mơ nào nung với tan...

Ghi chép : Viết DOUBLER NOTES muốn hát CAO hay THẤP tùy ý !

Bản nhạc do Đông Thương gửi tặng Cỏ Thơm

Tiếng hát:

 [Thanh Lan](#) (trước 75) [Ngoc Lan](#)

NHẠC PHẠM VÀO CHUNG KẾT 'ĐẠI HỘI NHẠC POP TOÀN CẦU 1973'

TUỔI BIẾT BUỒN

I HAVE LEARNED SORROW

Nhạc và Lời :

ngọc chánh.phạm duy

tem...

Introduction

Moderato
Cm Cm7 Fm9 Fm6 Db G7-5

Buồn đã tới rồi Một buổi tối không trăng Tình len lén vào cửa mở
Buồn đã tới rồi Cái một trăng đêm khuya Tình đã hoen màu vàng cả

Cm Ab Fm G7 Fm

lớn tim nàng... Ôi! những phút say sưa những phút đau dằng! Yêu người mà
tóc mây người... Ôi! những mối dây tơ đã rồi mù rồi Oan tình đây

1 Cm G7sus4 Cm 2 Cm G7sus4 Cm

Sao lòng còn mãi mãi bán khoăn? ... với mở rộng lưới giam bao người ...

C F Dm G7 Em Am

Nhớ bé xưa cùng chơi dưới nhau dưới bóng hàng cây! Thấy bóng soi hồ trong Ngừng
chân dưới góc đời thông Nụ hôn lúc ban đầu Thần tiên dẫn ta vào Ai

Bb7 Tacet G7 T⁹C Cm Cm CM7 Fm9

ngờ cuộc tình tan vỡ mau.... Buồn đã biết rồi Từ thuở biết thương yêu

Fm6 Db G7-5 Cm Ab Fm

Tình sẽ lớn dần và buồn sẽ thêm nhiều Mang những vết thương di trong cõi tình

G7 Fm Cm G7sus4 Cm

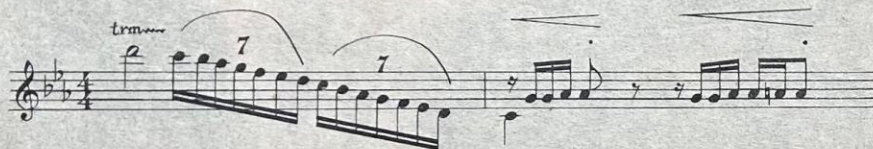
dài Ôi tuổi buồn ơi! Tuổi còn mãi theo ta hoài!....

TUỔI BIẾT BUỒN

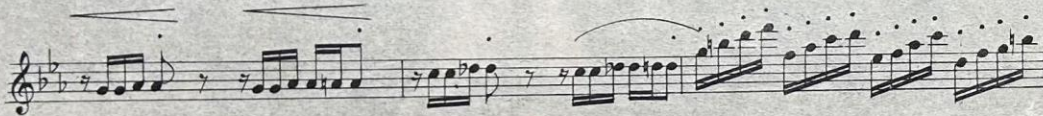
(i have learned sorrow)

nhạc: NGỌC CHANH-PHẠM DUY

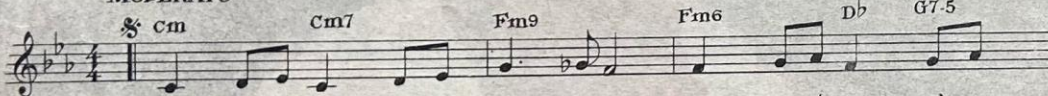
lời 1 và 2: PHẠM DUY - NGỌC CHANH

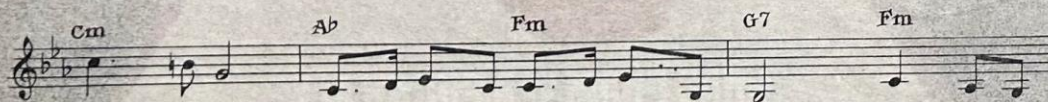
INTRODUCTION

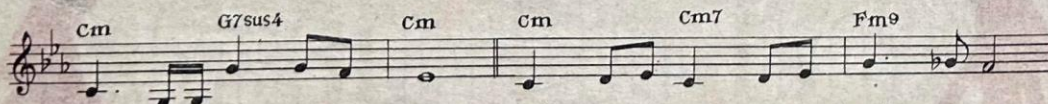
MODERATO

Buồn đã tới rồi Một buổi sáng mưa rơi! Mưa đã cuốn mây về đi
Buồn đã tới rồi Một buổi tối không trăng! Tình len lén vào cửa mờ

vàng xa vời... Ôi! Những bước chân chìm có nhớ vườn hồng? Nhớ khung cửa
lớn tìm nàng... Ôi! Những phút say sưa những phút dịu dàng! Yêu người mà

song? Và còn nhớ tới em không? Buồn đã tới rồi Một chiều tìm trên sông!
Sao lòng con mãi mãi bán khoán? Buồn đã tới rồi Ca' một trăng đêm khuya!

Fm6 Db G7-5 Cm Ab Fm

Liêm cho ủa vàng lũng mộng ước tươi hồng... Ôi! Những chú nai tơ Công Chúa rừng
 Tình đã hoen màu vàng cả tóc mây ngời... Ôi! Những môi đây tơ đã rồi mù

G7 Fm Cm G7sus4 Cm

già Nơi hoang đường xa Cửa đã khép ngăn em về.....
 rồi Oan tình đây với mở rộng lối giam bao người....

C F Dm G7 Em Am

Nhớ bé xưa cùng chơi được nhau dưới bóng hàng cây! Nấu nướng hay nhây dây Vòng
 Nhớ lúc vai kề vai đùa nhau đi giữa hàng dương! Thấy bóng soi hồ trong Ngứng

Dm7 G7 Cm7 A7 Dm C7 F

chơi cuốn theo tuổi say Nu họa dặt trên đầu Tặng nhau đứng bên cầu Ai
 chân dưới gốc đời thông Nụ hôn lúc ban đầu Thần tiên dân ta vào Ai

Bb7 Tacet G7 T^o C Cm Cm Cm7 Fm9

ngờ dòng đời đang cuốn mau... Buồn đã biết rồi! Thì chờ đến cơn vác...
 ngờ cuộc tình tan vỡ mau... Buồn đã biết rồi! Thì chờ đến cơn vác...
 Buồn đã biết rồi! Thì chờ đến cơn vác...
 Buồn đã biết rồi! Thì chờ đến cơn vác...

Fm6 Db G7-5 Cm Ab Fm

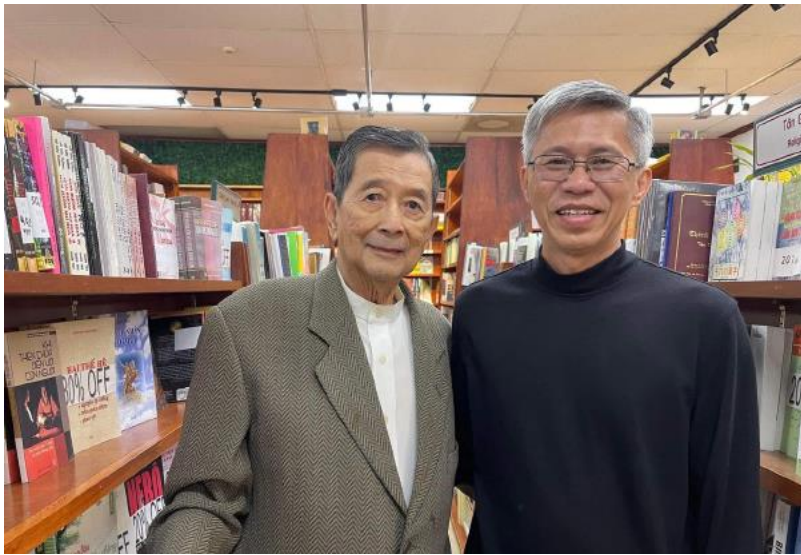
Bàn chân ầu thời dần mạnh bước chân đời... Mang đi văng trong tay trên quang đường
 Tình sẽ lớn dần và buồn sẽ thêm nhiều... Mang những vết thương đi trong cõi tình

G7 Fm Cm G7sus4 Cm

dài Lưu vật còn đây Rồi còn tiếc thơ ngây hoài...
 dài Ôi tuổi buồn ơi! Tuổi còn mãi theo ta hoài...

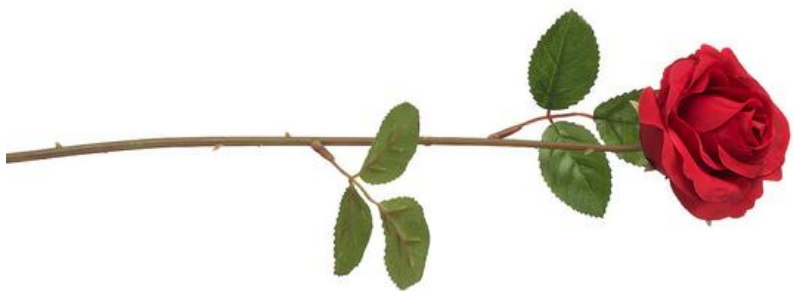
CẨM TRÍCH DỊCH, IN LẠI
 TRÊN MỌI HÌNH THỨC

GIẤY PHÉP SỐ 372 /PTUDV/KSALP/N
 NGÀY 08 THÁNG 02 NĂM 1974

Đông Thương, người nổi tiếng sưu tầm những bản nhạc rời trước 1975, gặp nhạc sĩ Ngọc Chánh nhân dịp ngày ra mắt sách Hồi Ký của ca sĩ Thanh Lan tháng 8, 2022. Anh là người thường gửi tặng Cỏ Thơm những bản nhạc hiếm quý, như Tuổi Biết Buồn ở trên.

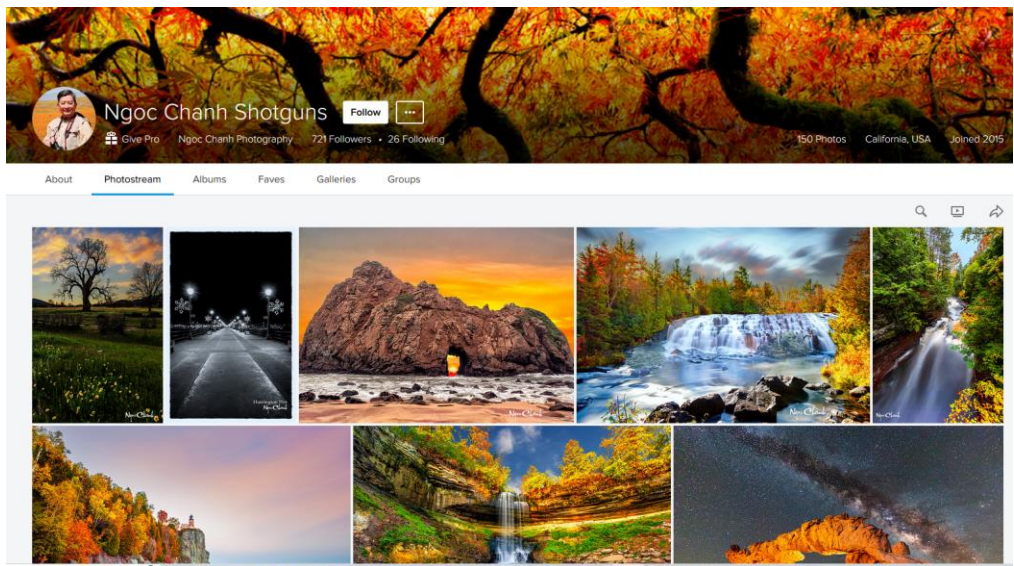
Sau gần 20 năm làm chủ ban nhạc, vũ trường và phòng trà ca nhạc, nhạc sĩ Ngọc Chánh đã quyết định giải nghệ vào năm 1998. Từ đó đến nay, ông cùng với vợ dành nhiều thời gian để đi du lịch nhiều nơi và theo đuổi niềm đam mê mới: nhiếp ảnh. Từ đầu thập niên 1980, mặc dù rất bận rộn trong việc gầy dựng lại ban Shotguns và điều hành vũ trường những nhạc sĩ Ngọc Chánh vẫn dành thời gian đi học môn nhiếp ảnh. Đến năm 2007, ông thực sự bước vào con đường nhiếp ảnh chuyên nghiệp, chuyên chụp ảnh thiên nhiên mà bạn đọc có thể xem một vài tác phẩm của ông ở

bên dưới. (*Trần Quốc Bảo – Tạp chí Thế Giới Nghệ Sĩ*)

MỜI XEM BỘ HÌNH DO NGỌC CHÁNH CHỌN LỰA:
<https://www.flickr.com/photos/ngocchanh/>

ẢNH NGHỆ THUẬT CỦA NGỌC CHÁNH – Thanh Châu thực hiện:
<https://www.youtube.com/watch?v=22qOlsbUbgw>

Ngọc Chánh và cuộc chơi hành xác, “Nhiếp Ảnh”

** Trịnh Thanh Thủy **

<https://vietbao.com/a278972/ngoc-chanh-va-cuoc-choi-hanh-xac-nhiep-anh->

Những năm gần đây, môn nhiếp ảnh nghệ thuật bỗng được ưa chuộng và nở rộ như hoa cỏ mùa xuân trong cộng đồng người Việt. Những lớp dạy nhiếp ảnh do người Việt tổ chức được mở ra ở các khu vực đông người Việt ngụ cư lúc nào cũng đầy kín lớp. Phần lớn những người tìm học và theo đuổi đều xem nhiếp ảnh như một thú vui tao nhã, công phu, có tính nghệ thuật, nhưng cực kỳ tốn kém. Tôi tình cờ gặp nhạc sĩ Ngọc Chánh trong một buổi triển lãm nhiếp ảnh và từ đó cuộc tao ngộ với ông đã giúp tôi có những bài phỏng vấn về cuộc đời và sự nghiệp của người nhạc sĩ có lắm tài ba một thời vang bóng.

Hỏi: T được biết sau khi về hưu chú bước vào ngành nhiếp ảnh như một nhiếp ảnh gia, xin chú cho biết chú hoạt động được bao lâu rồi? Chuyên nghiệp hay nghiệp dư? Nguyên nhân nào đã khiến từ một nhạc sĩ chuyên nghiệp chú bước hẳn sang lãnh vực nhiếp ảnh, chú có đam mê nó như đã đam mê âm nhạc không?

Đáp: Những ngày trước năm 1975, tôi thường nhờ các anh em bên nhiếp ảnh chụp hình các ca sĩ để làm bìa băng nhạc hay treo trong vũ trường để quảng cáo. Tình cờ năm 1981, ở San José, tôi được gặp lại anh nhiếp ảnh gia Trần Cao Lĩnh và nhân đây nhờ anh chụp ảnh cho ban nhạc của vũ trường. Sau khi chụp và đưa ảnh lại cho tôi, tôi rất khâm phục tài năng của anh và có nhờ anh hướng dẫn về nhiếp ảnh. Tôi bắt đầu học nhiếp ảnh từ nơi anh. Tuy nhiên, vì bận nhiều chuyện nên tôi không tiếp tục theo đuổi. Ngày đó, nhiếp ảnh chỉ có phim, chưa có kỹ thuật số. Sau khi về hưu năm 1998, tôi mới chuyên tâm về thú vui nhiếp ảnh. Tôi có tự học thêm trên mạng và you tube rất nhiều, rồi ngày càng đam mê. Bây giờ nhiếp ảnh đã trở nên niềm vui của tuổi xế chiều, tuy nhiên tôi không xem mình là một nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp.

Nói đến niềm đam mê, tôi yêu âm nhạc từ thuở bé, bây giờ có tuổi, nghĩ hưu, tay bị cứng nên tiếng đàn không còn thánh thót nữa, do đó tôi phải dừng. Bước vào nhiếp ảnh, vốn có máu nghệ sĩ, tôi cũng mê không thua gì âm nhạc, nếu nói mê cái gì hơn, như nhau, tôi mê cả hai.

Pic 1 Anza Borrego Wildflowers, California, Xuân

Pic 2 Monument Valley, Utah, Hạ

Pic 3 Canyon Brook Ponds, Maine, Thu

Hỏi: Nhiếp ảnh nghệ thuật có nhiều thể loại, chú chọn loại nào làm phong cách riêng của chú? Phong cảnh, đời sống hoang dã, chân dung, đời thường, trừu tượng v.v..? Phong cách chú chọn ấy có thể hiện được sự sáng tạo hay kỹ thuật chuyên môn cao như những gì chú từng làm trong âm nhạc trước đây?

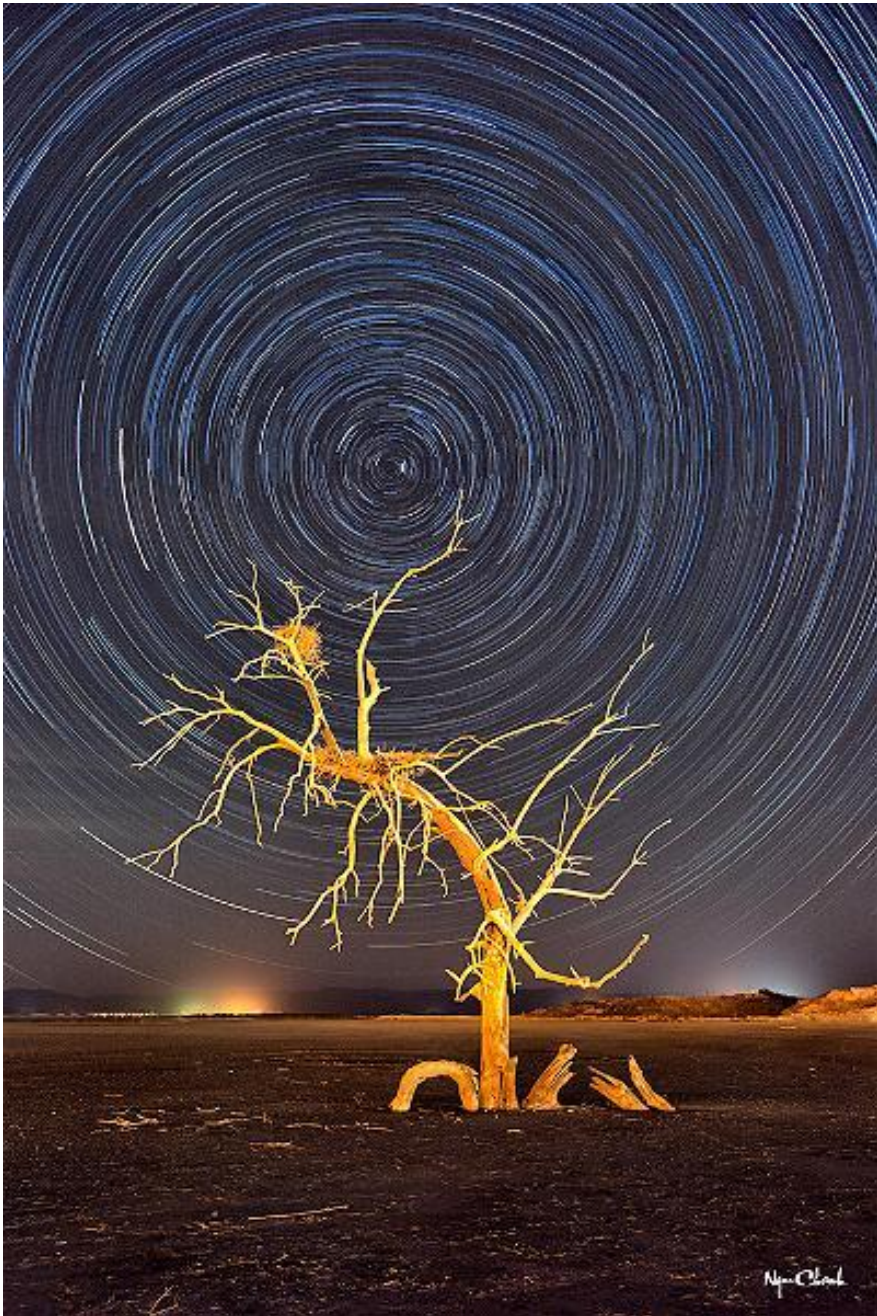
Đáp: Ban đầu tôi chụp chân dung và hoang dã nhưng sau chuyển qua phong cảnh và thấy phong cảnh thích hợp với tôi hơn và dừng lại ở thể loại này. Nhiếp ảnh phong cảnh có thể hiện được sự sáng tạo không? Có chứ, tỷ như, cùng một địa điểm, cảnh vật, thời gian mà mỗi người chụp gần như không giống nhau. Cái nhìn mỗi người một khác, tùy theo, kinh nghiệm, cách nhìn, sự rung động, phong cách riêng và sự sáng tạo. Riêng tôi, khi đứng trước một cảnh vật mình thích, tự nhiên tôi nhìn và đoán trước được đường đi của ánh sáng. Điều này tự nhiên, kinh nghiệm lâu năm cũng chưa đủ, không biết ấy có phải là năng khiếu không? Trước tiên phải xem, từ đâu ánh sáng tới, hướng nào, rớt ở chỗ nào và phải đứng nơi nào, góc nào để đón nó. Theo tôi, điều cần nhất của người chụp ảnh là chụp một tấm ảnh có hồn. Phải làm sao để người nhìn vào tấm ảnh thấy nó có hồn. Điều này khó diễn tả. Nói đến sự sáng tạo. Theo tôi, muốn có một tấm ảnh nghệ thuật có tính sáng tạo, mình cần phải xem nhiều bức ảnh của các nhiếp ảnh gia quốc tế để học hỏi. Khi tất cả đã thấm vào óc mình lúc nào không biết, đúng lúc nó sẽ bung ra và hoà hợp với cái nhìn của mình để thành một phong cách riêng. Nếu một người có óc sáng tạo, bức ảnh sẽ không giống một bản sao của người khác, mà nó biến đổi đi, khác hẳn nhờ phong cách riêng để thành một tác phẩm sáng tạo.

Pic 4 Mono Lake Sunrise, California, Đông

Pic 6 A night in Joshua Tree National Park, California

Pic 5 Salton Sea Star Trail, California

Hỏi: Là một NAG chuyên về phong cảnh, đề tài chú thích và thường chọn là gì? Nơi nào chú thường lui tới để chụp ảnh và mùa nào thích hợp trong năm?

Đáp: Với phong cảnh, tôi thường chọn đề tài theo mùa, Xuân, Hạ, Thu, Đông. Tỷ như mùa thu tôi chọn nơi nào có lá đẹp để đi chụp, mùa đông thì núi đồi tuyết giá gọi cho tôi nhiều hứng khởi, xuân thì hoa xuân, hoa dại là đề tài lôi cuốn ống kính của tôi. Mỗi bức ảnh tôi đều để kích thước và địa điểm nơi tôi chụp hình và tôi chụp rất nhiều nơi khác nhau.

Hỏi: Khi chụp xong một tấm ảnh, để có một tấm ảnh ưng ý chú có phải dùng thêm photoshop không? Quá trình để sửa chữa một tấm ảnh chú mất bao nhiêu thời gian?

Đáp: Một nhiếp ảnh gia cần phải nắm vững máy ảnh của mình để bắt được một tấm ảnh ưng ý. Dem về còn phải sửa chữa lại với kỹ thuật để tấm ảnh của mình hoàn hảo hơn. Tôi có dùng photoshop. Một máy ảnh không làm sao lấy hết được cái hay, cái đẹp của thiên nhiên, phải nhờ photoshop để lấy lại cái hay, cái đẹp đã mất khi chụp. Thường thì thời gian sửa ảnh tùy theo tấm, trung bình khoảng 1 tiếng.

Hỏi: Xin cho biết loại máy, ống kính, chú sử dụng. Chú thích nhất và thường sử dụng loại ống kính nào? Đi chụp xa hay đi chơi chú mang gì theo?

Đáp: Tôi thường dùng máy Canon. Những ống kính dùng cho phong cảnh của Canon tôi đều có, 16-35 mm, 27-70mm, 70-200mm v..v.. Tôi thường dùng nhất, ống kính góc rộng 11-24mm (full frame), vì nó rất rộng và rõ nét. Mỗi khi đi chụp nơi nào, tôi biết trước phải đem theo máy và ống kính nào cho nơi đó. Còn đi chơi xa du lịch thì tôi chỉ chú tâm vào du lịch nên không mang máy ảnh theo.

Hỏi: Trong ngành nhiếp ảnh, ai là người gây ảnh hưởng, được chú ngưỡng mộ và học hỏi nhiều?

Đáp: Như tôi đã kể, ban đầu vì hâm phục nhiếp ảnh gia Trần Cao Lĩnh mà tôi bước vào nhiếp ảnh. Còn bây giờ mỗi ngày tôi bỏ thời giờ để xem ảnh các nhiếp ảnh gia nổi tiếng trên thế giới, nên tôi không ngưỡng mộ ai cả vì người nào cũng có những bức là tuyệt tác nhưng cũng có những bức rất thường không vẹn toàn. Ngay đến Ansel Adams cũng có bức hay, bức thường.

Hỏi: Bước vào nhiếp ảnh, cái gì của ngành này chú thấy thú vị nhất? Chú nghĩ thế nào về những câu chuyện đằng sau giờ phút đi săn ảnh mà nhiều người gọi đùa là “đi hành xác” ấy? Tại sao họ gọi như thế? Xin chú chia sẻ những câu chuyện vui vui và những thành công hay thất bại của cuộc chơi vừa tốn kém vừa hành xác này.

Đáp: Có người nói, cuộc chơi nhiếp ảnh là cuộc chơi phá sản. Lại có người nói “Ghét người nào thì rủ người đó vào cuộc chơi nhiếp ảnh”. Tôi đã nghe những lời nói ấy, nhưng riêng tôi nhờ nhiếp ảnh nên giữ được sức khỏe và trí nhớ còn tốt, có lẽ tôi sẽ mang nó đến cuối cuộc đời, hoặc cho đến khi tôi không còn chụp được nữa. Tôi rất hạnh phúc với nó vì bây giờ tay cứng không đàn được, nhưng cầm máy ảnh thì không sao. Mắt có mờ thì đeo kính hoặc đi mổ mắt vẫn chụp được. Điều thú vị nhất trong nhiếp ảnh à? Sự thú vị có thể gọi là vô tận, vì có sự thay đổi, sự khác nhau, khiến người ta không chán. Cũng chỗ đó, cảnh đó, thời khắc khác, hình ảnh chụp ra khác, ngày mai trở lại, thời tiết đổi. ánh sáng đổi, nó lại khác. Không gian, thời gian, thời tiết chuyển dịch, thành ra phong cảnh thiên nhiên biến hoá vô cùng. Gọi là cuộc chơi “hành xác” cũng không ngoa vì cực thiệt. Giờ hoàng đạo là sáng sớm và xế chiều, phải ra đi khi trời còn tối, lúc về thì cũng tối mịt. Nhất là đi chụp đèn đêm, hay chụp sao, hoặc chụp giải ngân hà, mò mẫm trong sa mạc hay đồi núi chỉ mang có cái đèn đầu đủ ánh sáng, có khi vấp đá, vấp rễ cây bị té, chưa kể bị lạc đường trong đồi núi mênh mông. Lại còn phải ngồi chờ bao nhiêu tiếng đồng hồ cho đến lúc sao mọc hay giải ngân hà hiện lên. Phải có cái đam mê mới làm thế được. Có khi trước lúc đi tính toán, kiểm soát thời tiết, trăng sao cả rồi, đến nơi thời tiết đổi, mây mù che phủ, thế là tiêu, đúng là mình tính không bằng trời tính. Có chỗ lái xe mưòi mấy tiếng mà không chụp được tấm nào, khi lái xe về nó mệt và buồn vô cùng. Ngược lại, chụp được cái ảnh thành công, tất cả những mệt nhọc tan biến hết. Chưa xong, được ảnh đẹp đem rửa lớn cũng tốn kém, rồi làm khung cả mấy trăm một tấm, treo đầy nhà, ai thích hỏi xin, tôi cho, xong làm tiếp tấm khác. Bạn bè rủ rê đem triển lãm còn tốn tiền hơn, in lớn, làm khung và trả tiền chỗ, chưa kể bán không được phải kiếm xe truck chở về. Đó là chưa kể máy móc và ống kính càng tối tân, càng mới, càng đẹp, càng bỏ ra nhiều tiền hơn. Cuộc chơi này đúng là cuộc chơi công phu, đầy tốn kém!

Trịnh Thanh Thủy

BAN NHẠC

shotguns

PIANO : Lê Văn Thiện

GUITAR : Hoàng Liêm

TRUMPET : Cao Phi Long

VIOLON & SAXO TENOR : Đan Ông

TRỐNG : Hồng Hải - Đức Kiên

BASS : Duy Khiêm

FLUTE & SAXO ALTO : Xuân Tiên

ORGUE VÀ THỰC HIỆN : NGỌC CHÁNH

Băng Nhạc Shotguns – NHẠC HIỆU (mp3)

<https://cothommagazine.com/nhac1/NgocChanhShotguns/NhacHieuShotguns-NgocChanh.mp3>

Băng Nhạc Shotguns – TIẾNG HÁT THANH LAN

<https://www.youtube.com/watch?v=9YgHQIH4LKl>

Băng Nhạc Shotguns 5 – NHẠC CHỌN LỌC

<https://www.youtube.com/watch?v=0d45LANtChs>

Băng Nhạc Shotguns - BĂNG VÀNG 1970

<https://www.youtube.com/watch?v=sPRhxwqv68>

Băng Nhạc Shotguns - XUÂN 1973

<https://www.youtube.com/watch?v=jrEy5PjKtd8>

Băng Nhạc Shotguns - XUÂN 1975

<https://www.youtube.com/watch?v=s-rRoAd2oak>

LẦN ĐẦU TIÊN TẠI V.N MỘT CUỐN BĂNG ĐỘC ĐÁO, VĨ ĐẠI, TỐN KÉM NHẤT !

Nhân dịp KỶ NIỆM
ĐỆ I CHU NIÊN
22-7-70
PHÁT HÀNH

BĂNG VÀNG SHOTGUNS
TẬP TRUNG NHỮNG GIỌNG CA VÀNG HIỆN NAY

@nguồn: Trần Quốc Bảo & Thế Giới Nghệ Sĩ

— Những nhạc phẩm nổi tiếng nhất suốt 40 năm nay của những nhạc sĩ nổi tiếng THỜI TIỀN CHIẾN : Văn Cao, Phạm Duy, Đặng thế Phong, Dương thiệu Tước cho đến những nhạc sĩ tài ba hiện đại : Lam Phương, Từ công Phụng.

— Những giọng ca vàng đặc giá nhất hiện nay : Thái Thanh, Khánh Ly, Lệ Thu Xuân Sơn, Thanh Lan, Giao Linh. Elvis Phương v.v...

HÌNH THỨC : Bìa mạ vàng rực rỡ, tuyệt đẹp : NỘI DUNG : Phong phú với... bản ca, âm thanh 4 chiều, thâu trực tiếp bằng phương pháp cực tối tân do kỹ sư Nhật đảm nhận.

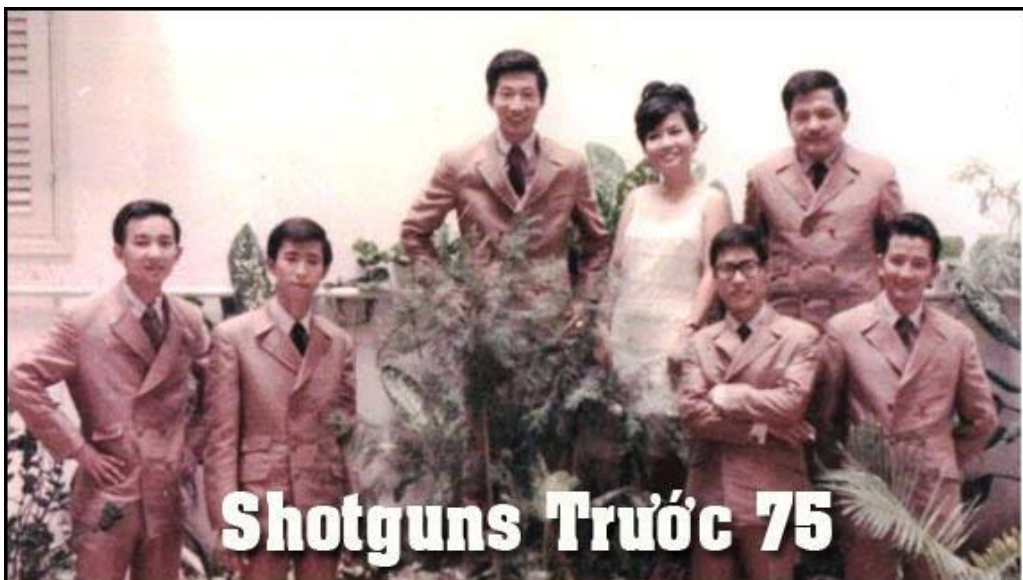
BĂNG VÀNG SHOTGUNS : MỠI ! LẠ ! HAY ! ĐẸP ! GIÁ TRỊ !

XIN HỎI MUA NGAY TẠI :

- Tổng phát hành Nguồn Sống 142 Bài Viện Saigon
- Radio Kinh Châu (Lê Lợi Công Lý) Thương xá Tam Đa : 85 Lầu I
- Akai (Thanh Thế trông sang)
- Tóc Máy 95 Công Lý.
- Biểu quà cho bạn trong dịp vui không gì bằng BĂNG VÀNG SHOTGUNS : trang nhã, lịch sự, ít tốn kém.

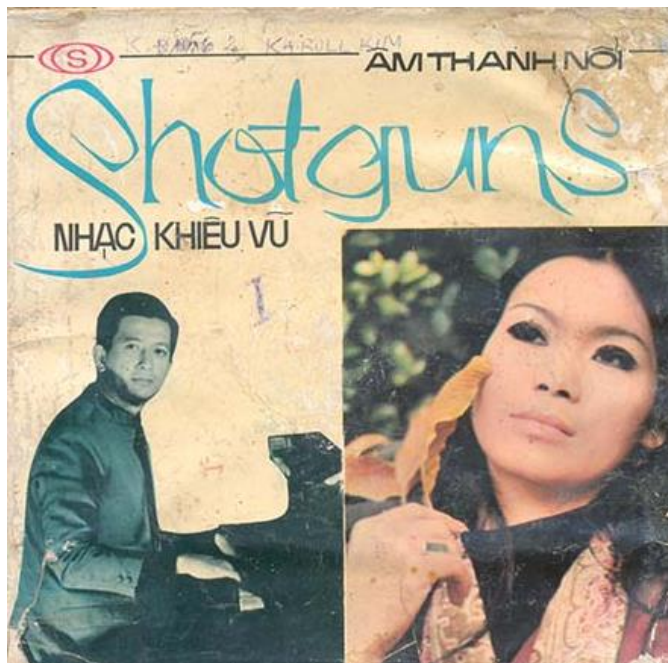
MỸ THUẬT : HẢI VÂN

Giới thiệu chủ đề : Quỳnh Như.

Shotguns Trước 75

Ngọc Chánh: thứ 2 từ trái

Ngọc Chánh: thứ 3 từ trái

Ngọc Chánh: hàng cưới, lễ trái

106 ĐẠI LỘNG NGUYỄN HỮU SAIGON

Queen Bee

CHƯƠNG TRÌNH KHANH LY

BAN Shotguns elvis phuong

những show quốc tế mới lạ và những danh tài thủ đô

2

DÀN AM THANH STEREO SUPERSONIC SOUND AND SOUND

chưa từng có tại việt-nam

THAI THANH . PHUONG HONG HANH
GIAO LINH . NGOC PHU

BAN Pink Clouds ngọc anh . ngọc hiệu . linh phuong

@nguồn: Trần Quốc Bảo & Thế Giới Nghệ Sĩ

kính mời

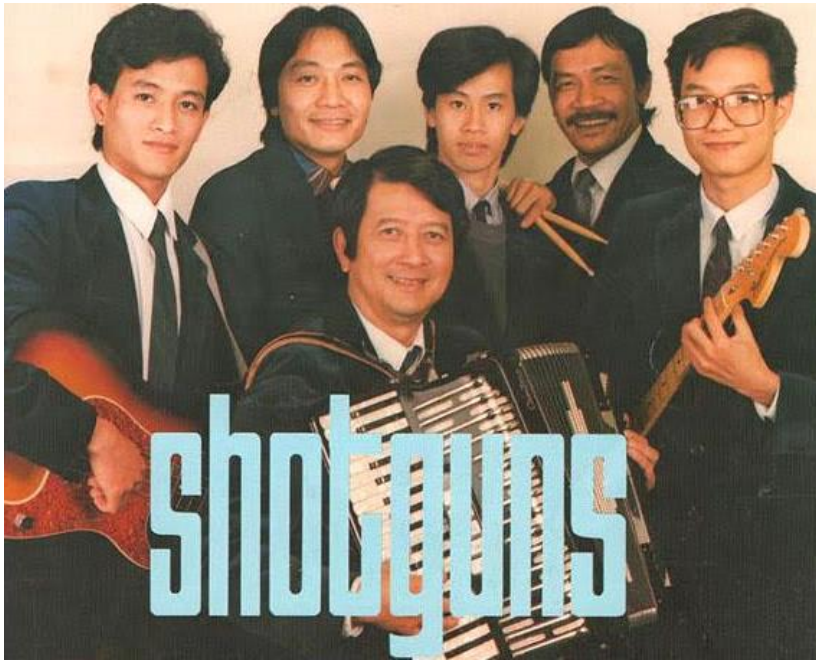
@nguồn: Trần Quốc Bảo & Thế Giới Nghệ Sĩ

Ban nhạc Shotguns trên sân khấu Maxim theo lời mời của nhạc sĩ Hoàng Thi Thơ

Một buổi họp mặt của gia đình Shotgun tại Đường Sơn Quán vào dịp Tết 1975.

Từ trái: nhạc sĩ Ngọc Chánh, Anh Ôn Văn Tài, một Cựu Đại Tá (chủ nhân Đường Sơn Quán), nhạc sĩ Mạnh Tuấn, AC Luật sư Lai (Ban Giám Đốc phòng trà Quốc Tế), chị Tạo, ca sĩ Kim Oanh (ban Enterprise), ca sĩ Thanh Thúy, tài tử Quế Trân, ca sĩ Cathy Huệ, nhạc sĩ Cao Phi Long, nhạc sĩ Duy Khiêm, nhạc sĩ Lê Văn Thiệu và phía trước có ca sĩ Thái Châu, nhạc sĩ Jimmy Tòng.

Ban nhạc Shotguns hải ngoại

**Nhạc Sư Nghiêm Phú Phi –
Tiếp Tân Và Khoản Đãi Văn Nghệ Sĩ Năm 2006**

https://www.youtube.com/watch?v=8Z_q-ezVqZg

*Từ trái: NS Xuân Tiên, NS Ngọc Chánh, Nguyễn Đình Toàn, NS Nghiêm Phú Phi, xx, NS Tuấn Khanh
(Trong youtube còn thấy: ÔB NS Nguyễn Ánh 9, NS Thanh Sơn, các ca sĩ: Minh Trang, Quỳnh Giao,
Thái Thanh, Kim Tước, Hoàng Oanh; Bà Như Hảo – Radio Mẹ Việt Nam)*

Diệp Lang & Ngọc Chánh thăm NS Lam Phương – 6/2019

Trần Quốc Bảo, Ngọc Chánh ...

Elvis Phương, Ngọc Chánh, Nam Lộc, Hoàng Liêm, Mạnh Tuấn

Jimmy Thái Nhựt & Ngọc Chánh

... Thanh Mai, Ngọc Chánh, Duy Khánh, Trầm Tử Thiêng, Thanh Thúy, Trần Quốc Bảo ...

Ngọc Chánh & Thanh Thúy

Chúc Mừng Sinh Nhật

NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH

Tác giả phần lời của những ca khúc Bao Giờ Biết Tương Tư,
Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang, Tuổi Biết Buồn...

NGÀY 13 THÁNG 3

**Một Sinh Nhật Ngọt Ngào Như Trái Táo Thơm
Để Nhớ Tuổi Trẻ Ngựa Hoang Một Thời Vùng Vẫy**

**DAN THỌ - MINH HIẾU - THANH THÚY - KIM VUI - BACH YẾN - CAO PHI LONG - THÁI CHÂU
THANH LAN - JO MARCEL - PHƯƠNG HỒNG QUÊ - ELVIS PHƯƠNG - DIỄM HƯƠNG
MC NGỌC PHU - HAI NGUYỄN VPLS - Ý LAN - HARRY HOÀNG - DIỄM CHI - CAROL KIM
THANH MAI - LÊ QUÍ ĐÌNH - LYNDY TRANG DÀI & TOMMY NGÔ - BEBE HOÀNG ANH
DIỄM PHÚC - NGỌC MINH - DUY KHIÊM BASS - CONNIE KIM - PHƯƠNG LINH
TRANG THANH LAN - BẢNG CHÂU - NGUYỄN CHÁNH TÍN - BÍCH TRÂM - JIMMY TÔNG
NGỌC MỸ - THẢO LY - UYÊN PHƯƠNG - TRÚC MAI - CÔNG THÀNH & LYN - TRẦN VINH
KIM TUYẾN - NGỌC HIẾU - VY VÂN - GIA ĐÌNH ANH THỜI NGUYỄN - KÝ PHÁT - ANH TUYẾN
ANH ĐỨC - TRỊNH XUÂN TỤNG - LILIAN - JIMMY JOSEPH - NGỌC THÚY - THANH THÚY
JENNY HIẾN - DUY THANH - TRẦN QUỐC BẢO - ÔNG THỤY NHƯ NGỌC**

GIÃ BIỆT NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH (1937-2023) BAN NHẠC VÀ TRUNG TÂM SHOTGUNS VANG DANH SÀI GÒN

Trần Chí Phúc

Nhạc sĩ Ngọc Chánh đã giã từ giới ca nhạc vào chiều Thứ Bảy 7-1-2023 nhằm ngày 16 tháng Chạp năm Giáp Dần, hưởng thọ 86 tuổi. Chỉ còn hai tuần nữa là Xuân Quý Mão đến, không khí đón Tết với nhạc Xuân vang lừng, trong đó có những bản nhạc do ông tuyển chọn để thực hiện những cuốn băng Shotguns chủ đề Xuân thời Sài Gòn, được thính giả yêu thích cho đến nay.

Lần đầu gặp nhạc sĩ Ngọc Chánh là ở nhà thầy Dung Piano đường Hiền Vương Sài Gòn năm 1976, lắng nghe những mẫu chuyện ông kể về tình hình ca nhạc sau khi Sài Gòn thất thủ với thầy dạy hòa âm của tôi.

Lần thứ nhì tháng 3 năm 1979, tại trại tị nạn chuyển tiếp Kula Lumpur Mã Lai để chờ định cư tại Hoa Kỳ và Canada. Ông nói rằng khi vượt biển ông có rủ theo mấy người con của nhạc sĩ Phạm Duy và một ca khúc mới do ông sáng tác, có một ý mới là vì Sài Gòn đổi theo giờ Hà Nội chậm 1 giờ và một số con đường đổi tên làm cho đôi tình nhân trễ hẹn.

Lần thứ ba năm 1998, mượn vũ trường Ritz do ông làm chủ để ra mắt CD Sài Gòn Em Vẫn Còn Đây của Trần Chí Phúc.

Lần thứ tư năm 2015 tại quán cà phê Starbuck góc đường Edinger và Brookhurst để phỏng vấn mà viết bài báo về sinh hoạt nghệ thuật của nhạc sĩ Ngọc Chánh- trưởng ban nhạc và trung tâm băng nhạc Shotguns thời Sài Gòn trước năm 1975. Nhiều chi tiết do chính nhạc sĩ Ngọc Chánh kể mà tôi ghi lại trong bài báo đăng trên trang mạng SBTN năm 2015, sau này được một số báo khác trích lại để viết thành các bài báo khác.

Điều quan trọng nhất của bài báo này là kể ra 3 ca khúc mà Ngọc Chánh viết chung với nhạc sĩ Phạm Duy là Bao Giờ Biết Tương Tư, Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang, Tuổi Biết Buồn. Ba nhạc phẩm này đã được in thành các bản nhạc rời, có giấy phép của Bộ Thông Tin Việt Nam Cộng Hòa, ghi rõ tên tác giả gồm hai người. Nhưng khi qua hải ngoại, nhiều trung tâm băng nhạc sản xuất chỉ nhắc tên Phạm Duy mà thôi. Khi được hỏi chuyện này thì nhạc sĩ Ngọc Chánh trả lời rằng ông là một nhạc sĩ chơi đàn Keyboard và là trưởng ban nhạc Shotguns cho nên nghĩ ra câu nhạc (melody) và nhờ Phạm Duy góp ý và đặt lời để trở thành 3 bài hát ăn khách.

Khi bài báo được đăng năm 2015, tôi có gởi cho nhạc sĩ Ngọc Chánh xem và ông email cảm ơn.

NHẠC SĨ NGỌC CHÁNH- NHỮNG KỶ NIỆM VỚI TRUNG TÂM BĂNG NHẠC SHOTGUNS THỜI SÀI GÒN

Sinh tại Sài Gòn, Ngọc Chánh từ thuở 6 tuổi đã học ghi ta với một anh bạn lớn tên là Cổ Tinh Châu, anh này có ngón đàn Flamenco tài giỏi. Rồi sau đó học thêm với một nhạc sĩ Phi Luật Tân là Monito.

Năm đệ tam trung học, cậu học sinh Nguyễn Ngọc Chánh đã viết một cuốn sách Tự Học Guitar và bán bản quyền cho nhà xuất bản Mỹ Tín với giá 24 ngàn đồng vào năm 1957. Lúc đó ông Mỹ Tín có một tiệm bán đàn piano ở đường Võ Tánh và Ngọc Chánh đã mua một cây cũ với giá 22 ngàn đồng bằng cách đổi cuốn sách của mình và được ông chủ trả thêm 2 ngàn đồng. Đây có lẽ là một trong những cuốn sách dạy về guitar sớm nhất của làng nhạc thời đó và cũng là một thành tích đặc biệt thời trẻ tuổi của ông.

Từ lúc có cây đàn piano, Ngọc Chánh đi học đàn dương cầm và hòa âm sáng tác với thầy Dung ở đường Hiền Vương, góc đường Duy Tân trong nhiều năm. (Thầy Dung là một trong ít nhạc sĩ giỏi của Sài Gòn thời đó, đã từng dạy nhạc cho nhiều nhạc sĩ thành danh trong đó có nhạc sĩ Hồ Xuân Mai. Thầy Dung được con trai bảo lãnh định cư ở Canada vào thập niên 1980).

Năm 1960 Ngọc Chánh bắt đầu con đường âm nhạc với cây đàn dương cầm cùng ban nhạc chơi cho một vũ trường ở hồ tắm Cộng Hòa. Năm 1962, ông về chơi cho vũ trường Melody, vũ trường Lai Yun và về làm trưởng ban nhạc vũ trường Mỹ Phụng ở bến Bạch Đằng với Xuân Mỹ (Saxo), Hoàng Liêm (Guitar), một người gốc Hoa đánh trống.

Năm 1961, ca sĩ Minh Hiếu lúc đó là cô gái từ Bình Long lên Sài Gòn học may, biết hát đôi bài như Nỗi Lòng, Gọi Giác Mơ Xưa và được người quen giới thiệu với ông. Ông có hướng dẫn thêm về nhạc lý và giới thiệu cô ta cho ông chủ vũ trường và từ đó Minh Hiếu thăng tiến rất mau, chỉ trong vòng chưa tới một năm đã trở thành ca sĩ nổi tiếng trong giới ca nhạc Sài Gòn. Đó là kỷ niệm đáng nhớ về việc đưa những tiếng hát từ bóng tối ra ánh sáng của nhạc sĩ Ngọc Chánh.

Năm 1964, Ngọc Chánh về làm trưởng ban nhạc cho vũ trường Eden Rock đường Tự Do, ông chủ là ba má của anh Quốc (chủ vũ trường Majestic ở Quận Cam), lương cả 100 ngàn mỗi tháng.

Tới năm 1968, xảy ra cuộc chiến Mậu Thân, các vũ trường Sài Gòn đóng cửa, Ngọc Chánh mặc dù đã 31 tuổi có vợ và 6 con nhưng phải nhập ngũ vì luật tổng động viên và ông gia nhập Biệt Đoàn Văn Nghệ Trung Ương. Trong thời gian này nhạc sĩ Ngọc Chánh thành lập ban nhạc Shotguns gồm những băng hữu ca nhạc sinh hoạt trong Biệt Đoàn Văn Nghệ gồm Pat Lâm (ca sĩ), Hoàng Liêm (ghi ta), Elvis Phương (ca sĩ), Đức

Hiếu (trống), Duy Khiêm (Bass), Ngọc Chánh (Keyboard) để chơi nhạc ngoại quốc cho các câu lạc bộ dành cho quân đội Mỹ. Theo ông thì thời đó ca sĩ Pat Lâm hát nhạc Mỹ rất tới, nhất là những bản mà Andy Williams đã thu đĩa.

Vì trong thời chiến tranh cho nên dùng cái tên Shotguns đặt cho ban nhạc và cái tên này đã gắn liền với cuộc đời âm nhạc của nhạc sĩ Ngọc Chánh.

Nhạc sĩ Hoàng Thi Thơ có phòng trà Maxims mời ban nhạc Shotguns trình diễn một tiếng đồng hồ mỗi đêm những bản nhạc Mỹ. Kế đến ca sĩ Khánh Ly rủ Shotguns về cộng tác vũ trường Queenbee chuyên hát nhạc Việt Nam. Lúc này Elvis Phương phải hát nhạc Việt Nam và bài hát đầu tiên mà Elvis Phương hát là bản Mộng Dưới Hoa.

Năm 1969, Ngọc Chánh thành lập trung tâm băng nhạc Shotguns. Hai cuốn băng nhạc đầu tiên là Shotguns 1 Nhạc Việt Nam và Shotguns 1 Nhạc Mỹ, thu âm ở một phòng thu ở đường Bùi Hữu Nghĩa của một chuyên viên từng làm đài phát thanh Sài Gòn. Nhạc đệm do ban Shotguns phụ trách (Ngọc Chánh, Hoàng Liêm, Đức Hiếu, Duy Khiêm).

Ngọc Chánh có chọn bản Một Trăm Phần Trăm do Hùng Cường ca mở đầu cuốn băng. Mặc dù bài hát này rất nổi tiếng khi Hùng Cường trình diễn trên đài truyền hình và đài phát thanh nhưng khi đưa vào cuốn băng Shotguns1 thì gây nên sự thất bại. Đây là một kỷ niệm khó quên trong cuộc đời làm băng nhạc của Ngọc Chánh.

Khi cuốn băng Shotgun 1 Nhạc Việt Nam vừa phát hành thì Ngọc Chánh đã nghe những lời nhận xét rằng tại sao lại chọn một ca khúc phản chiến với bản Một Trăm Phần Trăm với tiếng hát ca sĩ Hùng Cường. Ông nhớ lại cả miền Nam chỉ bán được vài trăm cuốn và miền Trung thì hầu như không bán được cuốn băng nào.

Ngọc Chánh kể rằng một lần khi đi công tác ở Ban Mê Thuộc và mang theo 20 cuốn băng Shotguns 1, ông vào một câu lạc bộ dành cho quân đội và gọi số băng này nhờ bán dùm. Bà chủ câu lạc bộ có ông chồng là Thiếu tá, ông này nghe xong cuốn băng này liền bảo bà vợ đem trả lại tất cả số băng cho Ngọc Chánh với lý do là không chấp nhận bản Một Trăm Phần Trăm do Hùng Cường ca. Và cuốn Shotguns1 Nhạc Mỹ cũng không bán được bao nhiêu. Đụng với thực tế ê chề và cuốn băng Shotguns 1 bị lỗ mười mấy ngàn đồng, Ngọc Chánh tìm phương hướng mới.

Ông tiếp tục cuốn Shotguns 4 (không có cuốn số 2 và số 3 vì muốn tránh xa cuốn số 1 thất bại) và bắt đầu bán được nhiều, có lời.

Cho đến cuốn Shotguns 6 tức Băng Vàng Shotguns thì thành công rực rỡ với các ca sĩ nổi tiếng Hà Thanh, Lệ Thu, Khánh Ly, Hoàng Oanh, Thanh Lan, Sĩ Phú, Elvis Phương,

Giao Linh... và những ca khúc nổi tiếng thời tiền chiến. Thời đó bán được khoảng 20 ngàn cuốn vì phải có máy để chạy cuốn băng Reel to Reel này để nghe. Nhạc sĩ Lê Văn Thiện hòa âm cuốn băng này với những nhạc sĩ tăng cường như Nguyễn Ánh 9 (Piano), Đan Thọ (Violin), Duy Khiêm (Bass), Cao Phi Long (Trumpet), Xuân Tiên (Saxo)....

Từ đó trung tâm băng nhạc Shotguns có chỗ đứng vững vàng trong làng băng nhạc Sài Gòn trước năm 1975.

Bên cạnh đó, Ngọc Chánh cộng tác với ca sĩ Thanh Thúy để thực hiện một số băng nhạc cho trung tâm Thanh Thúy, ông lo phần nhạc đệm và lời lẽ chia đôi.

Năm 1971 Ngọc Chánh thực hiện thêm một số băng Nhạc Trẻ gồm 7 cuốn và cũng thành công.

Cuốn cuối cùng của trung tâm Shotguns là cuốn 36, mang tên Hòa Bình Ở Việt Nam Ở thực hiện đầu năm 1975 gồm những ca khúc mang ước mơ hòa bình của nhiều nhạc sĩ và cũng không bán được nhiều vì chiến cuộc lan tràn.

Nhìn lại những năm tháng ở Sài Gòn với những cuốn băng Shotguns đã thực hiện từ năm 1969 tới đầu năm 1975, nhạc sĩ Ngọc Chánh bồi hồi và hãnh diện đã đóng góp một phần vào dòng sinh hoạt ca nhạc của Miền Nam trước năm 1975.

Ông vượt biển năm 1979, đến Hoa Kỳ, bỏ lại tất cả sản phẩm băng nhạc nhưng bây giờ có một số người ở hải ngoại đã sưu tập được toàn bộ các cuốn băng đó và họ bảo rằng rất thích.

Cái thời Sài Gòn trước năm 1975, các băng nhạc thu “Live”, nghĩa là ca sĩ và ban nhạc cùng chơi đàn và hát một lúc cho nên tiếng hát tiếng đàn quyện vào nhau và tạo nên sự truyền cảm và linh động và thu hút giới nghe nhạc sành điệu.

Nhạc sĩ Ngọc Chánh đã lắng xê những tiếng hát mới như Hương Lan, Thái Châu, Sĩ Phú, Duy Trác, Anh Khoa...

Những sáng tác mới mà trung tâm Shotguns giới thiệu đầu tiên gồm những ca khúc mới của Phạm Duy, bản Về Đây Nghe Em của Trần Quang Lộc, bản Gọi Người Yêu Dấu của Vũ Đức Nghiêm, bản Ru Con Tinh Cũ của Đinh Trầm Ca. Bản này tên là Bài Cho Nàng nhưng Ngọc Chánh đề nghị đổi lại tên và giao cho Hải Lý ca.

Được hỏi có điều gì lẽ ra nên làm mà không làm thì Ngọc Chánh tiếc rằng thời đó đã không có dịp nghe tiếng hát của Từ Công Phụng để mời anh cộng tác với trung tâm

Shotguns. Và ông nghĩ rằng mình nên giới thiệu một tiếng hát mới trong mỗi cuốn băng Shotguns ngày xưa.

Vì cộng tác chặt chẽ với nhạc sĩ Phạm Duy cho nên Ngọc Chánh có nhờ Phạm Duy đặt lời cho bản Bao Giờ Biết Tương Tư mà ông đã viết nhạc cho cuốn phim Điều Ru Nước Mắt dựa theo tác phẩm của nhà văn Duyên Anh và ông giao cho ca sĩ Anh Khoa hát rất thành công, đúng ý tác giả nhất. Nhạc sĩ Ngọc Chánh đã viết bản nhạc Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang cho cuốn phim cùng tên do đạo diễn Lê Hoàng Hoa thực hiện. Lúc đầu ông định nhờ nhà văn Duyên Anh viết lời ca nhưng sau đó chọn Phạm Duy viết lời. Hãng Yamaha của Nhật có tổ chức cuộc thi âm nhạc và mời Việt Nam tham dự. Và Ngọc Chánh viết nhạc, Phạm Duy đặt lời thành bản Tuổi Biết Buồn nhờ Thanh Lan ca và vào chung kết giải này năm 1973.

Như vậy duyên văn nghệ giữa Ngọc Chánh và Phạm Duy tạo nên 3 ca khúc Bao Giờ Biết Tương Tư, Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang, Tuổi Biết Buồn; nhạc Ngọc Chánh và lời Phạm Duy.

Ban nhạc Ngọc Chánh thường chơi nhạc ngoại quốc cho các vũ trường, nhưng khi có trung tâm Shotguns thì ông đã thu băng mấy trăm ca khúc Việt Nam để người yêu nhạc thưởng thức. Và ông cũng đã nhờ nhiều người đặt lời ca cho các bản ngoại quốc và phổ biến trong các băng chủ đề Nhạc Trẻ của Shotguns. Đó là sự đóng góp của nhạc sĩ Ngọc Chánh trong dòng sinh hoạt ca nhạc Sài Gòn năm xưa.

Năm nay nhạc sĩ Ngọc Chánh được 78 tuổi, dáng người vẫn khỏe mạnh. Ông bảo là nhờ tập Hồng Gia Khí Công mỗi ngày và đã tập hơn mười năm nay. Câu chuyện ca nhạc thời Sài Gòn với trung tâm Shotguns khép lại. Hi vọng có lần tái ngộ để nghe ông kể câu chuyện tiếp tục sinh hoạt ca nhạc ở hải ngoại trong vòng mấy chục năm.

Trần Chí Phúc (Quận Cam 2015)

Tôi định phỏng vấn để viết tiếp phần hai về những sinh hoạt ca nhạc của ông tại Hoa Kỳ nhưng chưa có dịp. Những năm cuối đời, ông trở thành nhiếp ảnh gia, chụp nhiều bức hình phong cảnh rất đẹp đưa lên trang Facebook của ông.

Giã biệt nhạc sĩ Ngọc Chánh, người thành lập ban nhạc và trung tâm băng nhạc Shotguns lẫy lừng một thuở Sài Gòn hoa mộng.

Nổi, chìm cùng vận nước: Ngọc Chánh

Du Tử Lê

Trong sinh hoạt âm nhạc tại miền nam VN, 20 năm (1954-1975) rất nhiều người biết tên tuổi nhạc sĩ Ngọc Chánh. Ông không chỉ là tác giả của hai trong số nhiều ca khúc nổi tiếng là “Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang” và “Bao Giờ Biết Tương Tư” (1); mà, ông còn là người điều hành trung tâm sản xuất băng nhạc uy tín Shotgun nữa.

Nhưng, tôi nghĩ, nhiều người (ngay cả những nhân vật trong giới âm nhạc cùng một thời với nhạc sĩ Ngọc Chánh) cũng không hề biết rằng năm 1952, khi mới 15 tuổi thôi, nhạc sĩ Ngọc Chánh đã soạn bộ sách Tự Học Tây Ban Cầm, bán cho ông Mỹ Tín, chủ tiệm đàn Mỹ Tín ở Saigon, với giá 24.500\$.

Bản chất nhã nhặn, ân cần với tất cả mọi người, lại thêm tính khiêm cung, lần đầu tiên tác giả ca khúc “Bao Giờ Biết Tương Tư” cho biết, ông yêu nhạc từ tấm bé. Khi mới lên 9, ông đã theo học guitar với một ông thầy người Phi Luật Tân. Cùng lúc ông cũng học thêm piano, từ chiếc đàn piano ở nhà người chị dâu của ông.

Sáu năm sau, cậu bé Nguyễn Ngọc Chánh đã soạn bộ sách Tự Học Tây Ban Cầm, mang đến cho ông Mỹ Tín, đề nghị ông chủ tiệm đàn Mỹ Tín xuất bản thành sách. (2)

Tôi nghĩ, nhiều phần ông Mỹ Tín bị ngỡ ngàng, không tin tưởng bao nhiêu về khả năng cũng như kiến thức chuyên môn của cậu bé Nguyễn Ngọc Chánh kia... Nhưng là người quý trọng tài năng của bất cứ ai, nhất là những người trẻ, nên ông Mỹ Tín trả lời cậu bé Nguyễn Ngọc Chánh rằng, cho ông 2 ngày để đọc trước khi quyết định có nhận xuất bản hay không?!?

Tác giả ca khúc “Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang” (sau này), thú nhận, trong hai ngày chờ đợi đó, ông rơi vào tình trạng thấp thỏm, hồi hộp cực kỳ: Không biết ông Mỹ Tín đánh giá tác phẩm của mình ra sao, thế nào?!?

Đúng hai ngày sau, trở lại gặp ông Mỹ Tín, cậu bé Nguyễn Ngọc Chánh đã không thể hân hoan, mừng rỡ hơn, khi được ông Mỹ Tín cho hay nhận xuất bản tác phẩm âm nhạc đầu tay này, của họ Nguyễn.

Ông Mỹ Tín cũng cho biết sẽ chia cuốn sách của Nguyễn Ngọc Chánh thành 2 phần. Phần một: Hướng dẫn cách chơi Tây ban cầm. Phần hai: Các Hợp âm của Tây ban cầm...

Khi được hỏi tiền bản quyền của cuốn sách là bao nhiêu (?), thì, cậu bé Nguyễn Ngọc Chánh nói, cậu muốn bán với giá 24.500\$.

Ông Mỹ Tín đồng ý, không trả giá, không kỳ kèo thêm bớt gì hết. Khi đó, ông Mỹ Tín chỉ nói, ông không đủ tiền mặt để trả một lần cho tác giả. Nếu bằng lòng, ông sẽ trả làm nhiều kỳ.

Họ Nguyễn kể, mặc dù tiệm đàn Mỹ Tín nổi tiếng là tiệm chuyên sản xuất đàn Tây ban cầm; nhưng ông cũng thấy trong tiệm có trưng một số đàn piano cũ - - Mà piano vốn là mơ ước thầm kín từ nhiều năm tháng trước của Nguyễn Ngọc Chánh. Cậu bèn đề nghị với ông Mỹ Tín cho cậu được mua một chiếc đàn Piano cũ, bằng vào tiền bản quyền của cuốn sách nhạc.

Cuộc “thương lượng” kết thúc một cách chóng vánh với giá 22.000\$ cho cây đàn piano mà cậu bé Nguyễn Ngọc Chánh chọn được. Phần còn lại 2,500\$ ông Mỹ Tín trả ngay cho họ Nguyễn.

Cậu bé Nguyễn Ngọc Chánh kể, cậu đã trích ngay một khoản trong số tiền này, biếu mẹ cậu. Phần còn lại đãi bạn, ăn mừng bán được sách.

Nhưng “vấn nạn” lớn nhất của tác giả bộ sách “Tự Học Tây Ban Cầm” sau đó là khi đã có piano rồi thì, cậu lại không biết tìm đâu ra tiền để đóng tiền học dương cầm?

Họ Nguyễn nói, thời đó, Saigon chưa có trường Quốc Gia Âm Nhạc. Lớp dạy piano tư cũng rất hiếm...

“Tôi biết mình là con nhà nghèo, mẹ tôi sẽ không thể đài thọ tiền học đàn cho tôi. Nên tôi phải nói dối mẹ tôi rằng, tôi muốn đi học thêm Anh Văn. Nghe tôi nói muốn đi học tiếng Anh, mẹ tôi thích lắm, cho rằng con mình hiếu học, nên đã đồng ý cho tôi tiền để đi học thêm...”

Nhạc sĩ Nguyễn Ngọc Chánh, trong một buổi sáng ở cà phê Tài Bửu, đường Westminster, thuật lại. Ông nói, với số tiền mẹ cho, ông ghi tên học piano với thầy Dung - Thầy Nguyễn Văn Dung ở Saigon.

Bốn năm sau, năm 19 tuổi, nhạc sĩ Ngọc Chánh bị gọi động viên Thủ Đức, cùng một lượt với người bạn thân của ông thời đó, tên là Cổ Tấn Tinh Châu. (3)

Nhưng, có lẽ số của tác giả “Bao Giờ Biết Tương Tư” không thuận hợp với đời binh nghiệp, cho nên, một ngày trước khi phải nhập ngũ thì, ông được Bộ Công Dân Vụ (thời

ông Kiều Công Cung) tuyển dụng vào ban Văn Nghệ của bộ này. Vì vậy, ông được hoãn dịch.

Nhạc sĩ Ngọc Chánh nhớ lại, thời gian phục vụ trong ban Văn Nghệ bộ Công Dân Vụ ông đã gặp một vài người bạn đặc biệt, như ông Nguyễn Văn Cảnh, trong Ban Kịch. Ông Cảnh sau này là chủ tiệm phở Nguyễn Huệ nổi tiếng, ở quận hạt Orange County và, kịch sĩ Thanh Việt, trước khi nổi tiếng là hề Thanh Việt.

Một trong những kỷ niệm đáng nhớ nhất của nhạc sĩ Ngọc Chánh khi còn là thành viên của ban Văn Nghệ Công Dân Vụ, là một trong những chuyến lưu diễn tới Ban Mê Thuột của ông, đã rơi đúng vào ngày cổ Tổng thống Ngô Đình Diệm bị ám sát hụt... Sự kiện ấy, là một ấn tượng quá dữ dội, khiến ông không thể quên!

Rời ban Văn Nghệ Công Dân Vụ sau ít tháng phục vụ, nhạc sĩ Ngọc Chánh nhận làm trưởng ban nhạc cho phòng trà ca nhạc Hồ Tắm Cộng Hòa, ở đường Lê Văn Duyệt cũ. Tại đây, do sự giới thiệu, gửi gắm của một người bạn tên Tư, nhạc sĩ Ngọc Chánh đã nhận lời tuyển dụng một thiếu nữ tham gia ban nhạc của ông. Đó là ca sĩ Minh Hiếu. Thời gian đó, gia đình ca sĩ Minh Hiếu còn ở Bình Long. Cô lên Saigon, ở nhà người quen để học may...

Có hai mẫu chuyện mà nhạc sĩ Ngọc Chánh vẫn nhớ mãi, đó là khi ông Hoàn (chủ phòng trà ca nhạc Hồ Tắm Cộng Hòa), được thông báo nhạc sĩ Ngọc Chánh đã tuyển thêm một nữ ca sĩ mới... Thay vì phải hỏi người đó hát được không? Thì, vì là người Tàu, nên ông Hoàn chỉ hỏi:

“Nó có đẹp không?”

Câu trả lời của họ Nguyễn, đương nhiên là... “đẹp lắm.”

Và mẫu chuyện thứ hai: Khi nhạc sĩ Ngọc Chánh đưa cho ca sĩ Minh Hiếu danh sách các ca khúc mà ban nhạc của ông thường trình diễn hàng đêm thì, Minh Hiếu cho biết, cô chỉ biết hát có hai ca khúc: Bài “Nỗi Lòng” của Nguyễn Văn Khánh và, “Gọi Giấc Mơ Xưa” của Lê Hoàng Long.

“Tuy nhiên chỉ vài tháng sau, Minh Hiếu đã thuộc thêm rất nhiều ca khúc mới và, nổi tiếng ngay chỉ trong vòng nửa năm thôi.” Nhạc sĩ Ngọc Chánh nhấn mạnh.

Một sự kiện cũng đáng ghi nhận nữa vẫn theo tác giả ca khúc “Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang” là:

“Ở hải ngoại, trong một dịp gặp lại nữ ca sĩ Thanh Lan (dân trong nghề, gọi là Thanh Lan/ Cao Xuân Vỹ) đã rất chân thật khi kể lại rằng, thời còn cộng tác với phòng trà Hồ Tắm Cộng Hoà, cô rất ghét nhạc sĩ Ngọc Chánh. Cô thú thật rằng, cô đã mách ông Hoàn về việc nhạc sĩ Ngọc Chánh cho “con nhỏ” Minh Hiếu hát một số ca khúc trước đó, vẫn được coi là của riêng Thanh Lan/ Cao Xuân Vỹ.” (4)

Elvis Phương và băng nhạc Shotgun

Do nổi tiếng quá nhanh, như con chim sớm đủ lông cánh, với sự thuộc lòng hàng chục tình ca nổi tiếng nhất của nền tân nhạc Việt Nam thời đó, nữ ca sĩ Minh Hiếu lập tức được nhiều khiêu vũ trường mời cộng tác. Một trong những phòng trà ca nhạc mà ca sĩ Minh Hiếu nhận lời cộng tác là khiêu vũ trường Mỹ Phụng. Nhưng cũng chính tại nơi này mà, những người yêu tiếng hát Minh Hiếu, suýt vĩnh viễn mất đi, giọng ca và nhan sắc đặc biệt đó.

Nhạc sĩ Nguyễn Ngọc Chánh kể, ngay từ những ngày đầu, được họ Nguyễn tuyển dụng năm 1961 ở phòng trà Hồ Tắm Cộng Hoà, có lẽ vì nhan sắc lộng lẫy trẻ thơ của Minh Hiếu đã khiến nhiều người trong nam giới, mang bệnh... tương tự. Một trong những vị “nam nhi” này là đại úy trẻ tuổi, tên Bằng (dư luận đồn đãi ông là con nuôi của Tổng thống Ngô Đình Diệm?)

Chỉ là một trong hàng chục người theo đuổi mơ ước, xin Minh Hiếu cho... “bàn tay.” Nhưng đại úy Bằng kiên trì và “nổi trội” hơn cả. Khi Minh Hiếu về hát ở khiêu vũ trường Mỹ Phụng, gần bên sông Bạch Đằng, Saigon, tất nhiên, đại úy Bằng cũng là một trong những “cây si” có mặt ngay từ buổi đầu ở nơi chốn mới này.

Tác giả ca khúc “Bao Giờ Biết Tương Tư” kể, không biết đại úy Bằng tỏ bày tình yêu si mê của ông dành cho Minh Hiếu ở mức độ nào mà, một đêm, trong giờ trình diễn của mình, nữ ca sĩ Minh Hiếu đã cắn lưỡi tự tử. Cô được ban giám đốc Vũ trường Văn Phụng, đưa gấp vào nhà thương. May mắn thoát chết...

Vẫn theo nhạc sĩ Ngọc Chánh thì sau scandale này, đại úy Bằng đã không còn là “thảm kịch” đeo đẳng ca sĩ Minh Hiếu nữa.

Trong tinh thần sống lại một thời tận hiến tài năng, tâm trí của mình, cho nền tân nhạc miền Nam, nhạc sĩ Ngọc Chánh nhớ rằng năm 1968, chính quyền Saigon đã ra lệnh đóng cửa tất cả các phòng trà, khiêu vũ trường... Chính vì thế mà số ca, nhạc sĩ yêu nghề, đã phải chọn giải pháp trình diễn tại những Club Mỹ, phục vụ cho số binh sĩ Hoa Kỳ thời đó, có mặt tại miền Nam.

Ở tình cảnh bất ngờ, ngoài ý muốn này, nhạc sĩ Ngọc Chánh đã chọn quy tụ một số ca nhạc sĩ trẻ như Elvis Phương, Pat Lam (thường được gọi là Pat Lâm), Ngọc Mỹ, Hoàng Liêm... thành hình ban nhạc lấy tên Mỹ là Shotgun, để cùng một số ban nhạc Việt khác, trình diễn cho các Club Mỹ...

Đầu năm 1969, với sự cho phép mở lại các phòng trà ca nhạc, người trưởng ban nhạc Shotgun thấy rằng đã đến lúc phải quay trở lại với nhạc Việt, ông bèn lấy ý kiến của một số cộng tác viên nòng cốt của ông ở ban nhạc Shotgun. Trong số những người thân tín nhất, được nhạc sĩ Ngọc Chánh thăm dò, có ca sĩ Elvis Phương và nữ ca sĩ Ngọc Mỹ. Đó cũng là hai cộng tác viên cật ruột đầu tiên của trung tâm băng nhạc Shotgun. Nhưng tình trạng thực tế phải nói là không đơn giản!

Về Elvis Phương, tác giả ca khúc nổi tiếng “Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang” cho biết: Tiếng hát cũng như kỹ thuật trình diễn của Elvis gần như hoàn hảo. Không ai có thể kiếm ra lỗi, để chê bai... Nhưng ngặt thay, Elvis lại không hát được nhạc Việt, ngoài nhạc Pháp và Mỹ. Lý do, từ nhỏ Elvis Phương đã sớm theo học trường Pháp. (5)

Khởi thủy khi tìm về nhạc Việt, Elvis Phương chỉ biết một bài duy nhất là ca khúc” Mộng Dưới Hoa,” thơ Đinh Hùng, nhạc Phạm Đình Chương!!!

Trước khi cho ra đời trung tâm băng nhạc Shotgun, nhạc sĩ Nguyễn Ngọc Chánh thấy không thể thiếu tiếng hát Elvis Phương... Để xóa đi trở ngại này, ông đã nhờ nhạc sĩ Hoàng Liêm (một thành viên trong ban nhạc Shotgun), bỏ thì giờ và công sức kèm cho Elvis Phương hát nhạc Việt... (6)

Còn ca sĩ Ngọc Mỹ là một trong những tiếng hát hàng đầu của nền tân nhạc Việt, thưở đó. Nhưng:

“Rất tiếc, không lâu sau khi trở về với nhạc Việt, Ngọc Mỹ đã theo chồng về Mỹ. Cô bỏ hát, cho đến ngày hôm nay,” họ Nguyễn nói.

Dù là người rất cẩn trọng từ chuyện lớn, tới chuyện nhỏ, làm việc gì cũng bàn bạc với anh chị em đồng chí hượng, nhưng sự ra đời của băng nhạc Shotgun đã bất ngờ gặp phải trở ngại rất lớn: Làm sao phát hành? Mà trong thời gian say sưa với dự tính, tất cả mọi người đều không nghĩ tới!!!

Ngay thưở mới trình làng, trung tâm băng nhạc Shotgun của nhạc sĩ Ngọc Chánh, không chỉ là trung tâm thu băng đầu tiên của Saigon, vì trung tâm nổi tiếng như Asia của nhóm Lê Minh Bằng (7) hay hãng đĩa Sóng Nhạc của cố nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông thời đó, vốn là hai trung tâm chuyên sản xuất đĩa 45 tours chứ không hề thu băng nhựa,

dùng cho hệ thống Aika, gọi là "Real to Real". (8) Mà, chỉ vài năm sau, trung tâm Shotgun còn "bao sân" cho sự ra đời của trung tâm băng nhạc Thanh Thúy nữa.

Tuy nhiên, sau khi hoàn tất băng Shotgun số # 1, lúc đó, nhạc sĩ Ngọc Chánh mới ngỡ ngàng vì không biết làm cách nào để có thể gửi băng đi các tỉnh miền Nam cũng như miền Trung!?!

Cuối cùng, con chim đầu đàn của trung tâm Shotgun nhớ tới một số người quen ở cơ sở phát hành báo Nam Cường. Ông liền tìm tới và, được cơ sở này nhận giúp, bằng cách gửi kèm băng nhạc Shotgun theo chuyển gửi sách, báo đi các đại lý.

Sau khi giải quyết được khâu phát hành thì, Shotgun lại đụng phải một rào cản tâm lý cũng bất ngờ, mạnh mẽ không kém. Đó là sự tẩy chay, quay lưng của khán giả tại các tỉnh: Các tỉnh đồng loạt không chấp nhận ca khúc "Một Trăm Phần Trăm Em ơi," sáng tác của Ngọc Sơn – Tuấn Hải trong băng nhạc Shotgun # 1. Các đại lý đã gửi trả về cho Shotgun tất cả số băng nhạc nhận được... (9)

Tới hôm nay, nhìn lại, những người sản xuất băng nhạc thời đó, vẫn không thể có được một kết luận rõ ràng, dứt khoát về câu hỏi tại sao ca khúc kể trên lại đưa tới bước khởi đầu thất bại nặng nề cho Shotgun? Khi nội dung của ca khúc, chỉ có tính cách giải trí, mua vui một cách dễ dãi mà thôi:

"Một trăm em ơi chiều nay một trăm phần trăm/ Một trăm em ơi chiều nay một trăm phần trăm/ Người yêu anh ơi giờ đây lại cấm trại rồi/ Nào đâu nàng biết tâm tư người lính/ Lòng anh nao nao mỗi khi ta hẹn nhau/ với em tâm tình/ Xin em nhớ cho rằng lính hay đa tình/ nhưng mãi mãi vẫn yêu chỉ yêu một người/ một người mà thôi và yêu trọn đời..."

Ngọc Chánh, một tài năng và, nhân cách đáng quý

Một số người có liên hệ dài lâu với nền tân nhạc miền Nam hai mươi năm ghi nhận rằng, nhạc sĩ Ngọc Chánh, không chỉ là tác giả của một số ca khúc nổi tiếng, trưởng ban nhạc phòng trà, khiêu vũ trường lúc ông còn rất trẻ, trước khi trở thành một giám đốc trung tâm sản xuất băng nhạc đầu tiên của miền Nam, và trung tâm Khai Sáng, bán nhạc lẻ ở ngay ngã tư Công Lý và đại lộ Lê Lợi, Saigon... Mà tác giả "Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang" còn là người có đôi tai thắm âm đặc biệt, chính xác, không ngừng tìm kiếm những tài năng mới cho nền tân nhạc Việt Nam.

Khi được hỏi về khả năng này, nhạc sĩ Ngọc Chánh nói, đúng là trời đã cho ông cái khả năng đặc biệt đó. Ông nói, chẳng những ông có thể đánh giá chính xác một giọng hát,

khi chỉ mới nghe, mà, ông còn có thể đoán, định được “đường bay” xa, gần của tiếng hát đó nữa.

Về việc tìm kiếm, giới thiệu những tài năng trẻ cho sinh hoạt tân nhạc miền Nam, 20 năm, nhạc sĩ Ngọc Chánh xác nhận: Ông chính là người đón nhận, mở đường cho tiếng hát Thái Châu, khi ca sĩ này còn rất trẻ, chưa tên tuổi.

Ông kể, thời điều hành phòng trà Queen Bee ở Saigon, ông có mời “quái kiệt” Trần Văn Trạch phụ trách chương trình gọi là “Hoa Thơm Cỏ Lạ.”

Ở thời điểm ấy, miền Nam không có chương trình thi tuyển lựa ca sĩ. Do nhờ có chương trình “Hoa Thơm Cỏ Lạ” của bạn ông, nghệ sĩ Trần Văn Trạch, mà Shotgun được giới thiệu tiếng hát Thái Châu. Và, họ Nguyễn đã tiếp nhận ngay, khuôn mặt trẻ có tiếng hát ông tin sẽ đi xa trong tương lai.

Con chim đầu đàn của ban nhạc, kiêm chủ nhân trung tâm băng nhạc Shotgun, cũng nhắc lại chuyện, ông chính là người đầu tiên mời ca sĩ Hương Lan, nổi tiếng ở lãnh vực cải lương, làm người đầu tiên thu âm ca khúc “Mùa Thu Lá Bay” (nhạc Trung Hoa) cho băng Shotgun số 36? (11)

Ca khúc “Mùa Thu Lá Bay” sau biến cố tháng 4-75, lại nổi đình đám thêm một lần nữa, ở hải ngoại với tiếng hát Kim Anh.

Về nguồn gốc của ca khúc này, nhạc sĩ Ngọc Chánh cho biết, bài hát đó, vốn là nhạc phim của một cuốn phim Trung Hoa, chiếu ở Saigon. Tình cờ nghe được, thấy hay, ông đã nhờ Nam Lộc đặt lời Việt. Ông còn cẩn thận đưa tiền trước cho Nam Lộc mua vé đi xem phim...

Họ Nguyễn nói:

“Tôi không biết có phải Nam Lộc thấy bài ca thuộc loại thấp hay không mà Nam Lộc, tuy vẫn đặt lời Việt cho bài hát, nhưng đã không ký tên Nam Lộc mà, dùng tên một phụ nữ, bạn của Nam Lộc (?)

Những người yêu nhạc có thể tìm thấy ca khúc này trong Wikipedia – Mở, ca từ rất đơn giản, chỉ có 3 phiên khúc, không có tên người đặt lời Việt:

“Một ngày sống bên anh sẽ muôn đời/ Dẫn cho mưa rơi đá mòn tháng năm/ Lạ trời được yêu mãi nhau người ơi!/ Đừng mang trái ngang chia lìa lúa đôi/ (...) Mùa thu lá bay anh đã đi rồi!/ Vỡ tan ôi bao giấc mộng lúa đôi/ Giờ đành lìa xa thế nhân sầu đau!/ Hẹn anh kiếp sau ta nhìn thấy nhau!”

Vẫn theo nhận định của nhạc sĩ Ngọc Chánh thì khi chuyển qua tân nhạc, nghệ thuật diễn tả, trình diễn của Hương Lan, có phần hay hơn khi hát cải lương. Ông nói:

“Mặc dù Hương Lan thành công với tất cả các thể loại tân nhạc. Nhưng riêng với loại nhạc quê hương, tiếng hát Hương Lan ngọt ngào tới mức độ khó ai có thể sánh bằng...”

Về bản chất quý mến những tiếng hát trẻ, tới hôm nay, còn có người kể lại rằng, trước khi cho phổ biến ca khúc “Bao Giờ Biết Tương Tư”, nhạc sĩ Ngọc Chánh rất băn khoăn, trong việc tìm kiếm giọng hát nam thích hợp với ca khúc ấy. Mặc dù khi đó, cộng tác mật thiết với Shotgun đang là “tứ quý nam:” Sỹ Phú, Duy Trác, Elvis Phương và, Thái Châu.

Sau nhiều ngày cân nhắc, đắn đo, cuối cùng họ Nguyễn đi đến quyết định bất ngờ là mời Anh Khoa làm người đầu tiên trình bày ca khúc mới ấy:

“Ngày nào, cho tôi biết, biết yêu anh rồi tôi biết tương tư/ Ngày nào, biết mong chờ, biết rộn rã buồn vui đợi anh dưới mưa/ Ôi biết thay tim này bằng lòng giấy tình yêu lấp đầy/ Rồi, biết quên câu cười, biết cho đôi dòng lệ rơi./ Tình yêu đã trở lại, đôi mắt đêm ngày, với hết đọa đầy/ Tà áo em phơi bày, ngón tay em dài, tiếng yêu không lờ/ Ngày nào, lòng tôi đã biết vui biết buồn, ôm mỗi tương tư/ Ngày nào, cánh thiên đường đã mở hé tình yêu là trái táo thơm/ Tôi ghé răng cắn vào, miếng môi ngọt đắng tình yêu cuối đường/ Là trời trần cuối cùng, giấc mơ nào nung vội tan.” (Ngọc Chánh – Phạm Duy) (11)

Nhiều người biết rằng, sau khi lập gia đình với sĩ quan không quân, Ôn Văn Tài, nữ danh ca Thanh Thúy đã theo chồng về Cần Thơ. Cô đoạn tuyệt hoàn toàn sự nghiệp âm nhạc, trình diễn. Không ai nghĩ rằng, cuối cùng, rồi cũng sẽ có một ngày, linh hồn ca khúc “Thương Một Người” của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn (12) về lại Saigon!

Sự kiện này, chắc chắn sẽ không xảy ra, nếu đầu thập niên 1970, nhạc sĩ Ngọc Chánh không xuống tận Cần Thơ, thuyết phục Thanh Thúy trở lại với những người ái mộ vẫn âm thầm, mong mỗi tiếng hát “Liêu trai” trở về với họ...

Qua thuyết phục, phân giải của họ Nguyễn, kết quả linh hồn ca khúc “Thúy Đã Đi Rồi” (13) đồng ý trở lại Saigon. Trung tâm băng nhạc Thanh Thúy, ra đời trong thời điểm này.

Điều đáng nói, có thể rất ít người biết rằng, nhạc sĩ Ngọc Chánh đã đóng góp một nửa cổ phần vào trung tâm ấy. Họ Nguyễn không chỉ phụ trách phần kỹ thuật, thực hiện khoảng trên dưới 30 băng nhạc mang nhãn hiệu Trung tâm băng nhạc Thanh Thúy tính

tới tháng 4-1975. Mà, ông còn cùng với Thanh Thúy, chọn bài hát, chọn ca sĩ... đem lại sự thành công cho trung tâm này nữa.

Trong một cuộc nói chuyện thân mật mới đây ở miền nam Cali, khi được hỏi về sự tương tác giữa các ca sĩ của miền Nam, thời trước 75, có diễn ra điều mà dư luận vốn thành kiến là... “hai cô ca sĩ có thương nhau bao giờ!” Thì, nhạc sĩ Ngọc Chánh nói, trái ngược hẳn với thành kiến, tin đồn, họ rất thương yêu, đùm bọc nhau...

“Tôi chưa thấy một trường hợp ganh ghét, tranh dành nào xảy ra khi ca sĩ A. được mời mà ca sĩ B. thì không,” họ Nguyễn nhấn mạnh.

Theo tôi, đây là một trong những điểm son đáng quý của giới nghệ sĩ trình diễn ở miền Nam, trước đây.

Cùng lúc, tôi nghĩ, nên nói thêm rằng, trong số những nhạc sĩ có thực tài, có nhân cách đáng trân trọng, chính là nhạc sĩ Ngọc Chánh, vậy.

Du tử Lê (Garden Grove, June 2018)

Chú thích:

(1) Cả hai ca khúc này đều có sự tiếp tay, đóng góp vào phần ca từ của cố nhạc sĩ Phạm Duy (1921-2013). Riêng ca khúc “Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang” vốn là nhạc phim của bộ phim “Điều Ru Nước Mắt”, dựa theo truyện dài của cố nhà văn Duyên Anh (1935-1997). Phim do Lê Hoàng Hoa đạo diễn. Hãng Mỹ Vân Phim sản xuất. Chính đạo diễn Lê Hoàng Hoa đã tìm đến nhạc sĩ Ngọc Chánh để nhờ họ Nguyễn soạn 1 ca khúc riêng cho cuốn phim ấy.

(2) Đó là năm 1952.

(3) Nguyên đại tá TQLC Cổ Tấn Tinh Châu, thời trẻ nổi tiếng với ngón đàn guitar classic. Và, nhạc sĩ Ngọc Chánh từng có thời gian học thêm Tây ban cầm cổ điển, từ người bạn này, của ông.

(4) Khoảng đầu thập niên 1970, trong sinh hoạt tân nhạc miền Nam, xuất hiện thêm một ca sĩ cũng có tên là Thanh Lan. Để phân biệt, dân trong nghề gọi Thanh Lan nổi tiếng từ những năm đầu thập niên 1960 là “Thanh Lan/ Cao Xuân Vỹ” – Vì phu quân của ca sĩ Thanh Lan này là một nhân vật được rất nhiều người biết tới, ông là Tổng Giám Đốc Phong trào Thanh Niên Cộng Hòa, thời cố Tổng thống Ngô Đình Diệm. Ở hải ngoại giữa thập niên 1980, ca sĩ Thanh Lan/ Cao Xuân Vỹ lại nổi tiếng một lần nữa với trung tâm sản xuất băng nhạc Thanh Lan...

(5) Đầu thập niên, 1990, khi gặp lại nữ danh ca Thái Thanh ở quận hạt Orange County, chúng tôi hỏi bà, theo đánh giá của bà thì trong số những ca sĩ lớp sau của Saigon thuở trước 1975, bà có “chấm” được ai không?

Người nữ danh ca được mệnh danh là “Tiếng hát vượt thời gian”, không ngạp ngừng, trả lời ngay rằng, theo đánh giá chung của toàn Ban Thăng Long thì bên nam giới, Thăng Long “chấm” Elvis Phương và, nữ giới lớp sau, Thăng Long chọn Carol Kim.

(6) Nhạc sĩ Ngọc Chánh cho biết, thời trước tháng 4-1975, ở Saigon, nhạc sĩ Hoàng Liêm là một trong những người chơi guitar hay nhất. Vì họ Hoàng chỉ chơi trong ban nhạc mà, không sáng tác ca khúc, nên ngoài giới hầu như rất ít biết tên tuổi ông.

(7) Lê Minh Bằng là tên tắt, ghép lại của ba nhạc sĩ Lê Dinh, Minh Kỳ và Anh Bằng.

(8) Thời đó, hãng đĩa Sóng Nhạc nghiêng về cổ nhạc nhiều hơn tân nhạc. Nhưng thị trường của Sóng Nhạc rất lớn. Nhất là ở các tỉnh miền Nam.

(9) Tới hôm nay, Tự điển Bách khoa Toàn thư Wikipedia -mở, vẫn còn ghi theo chú thích của một số trang nhà hay Bloggers rằng, đó là sáng tác của Vũ Chương!! Ngoài ra giai đoạn cuối thập niên 1980, vì chưa có hiện tượng Mai Lệ Huyền, nên ca khúc “Một trăm phần trăm em ơi”, do một mình Hùng Cường đơn ca, nhạc sĩ Ngọc Chánh nhấn mạnh.

(10) Tháng 10 năm 1978, nhạc sĩ Ngọc Chánh vượt biên thành công, mang theo 3 người con của nhạc sĩ Phạm Duy còn kẹt lại ở Saigon là: Duy Minh, Duy Hùng và Duy Cường. Sau một thời gian mở khiêu vũ trường Maxim’s ở San Jose, khi di chuyển về quận hạt Orange County, có một thời gian, họ Trần cho sống lại thương hiệu băng nhạc Shotgun. Khi ấy, Hương Lan ở Pháp, cùng với thân phụ của cô là danh ca Hữu Phước. Nên Ngọc Chánh đã mời Kim Anh hát “Mùa Thu Lá Bay”. Từ đó, tên tuổi nữ ca sĩ Kim Anh gắn liền với ca khúc này: Thành “Kim Anh – Mùa Thu Lá Bay...”

(11) Thời gian đó, Anh Khoa đang hát cho phòng trà Jo Marcel. Và Jo Marcel cũng là một trong những người bạn cùng nghề, rất thân với Ngọc Chánh. Giống trường hợp của Kim Anh nhiều chục năm sau ở hải ngoại; có một thời, ở Saigon, khi nhắc tới ca khúc “Bao Giờ Biết Tương Tư”, giới mộ điệu thường nghĩ ngay tới ca sĩ Anh Khoa.

(12) “Thương Một Người” là một trong những ca khúc đầu tay của Trịnh Công Sơn, viết cho Thanh Thúy, khi cô mới đi hát ở phòng trà Đức Quỳnh, đường Cao Thắng. Thanh Thúy cũng là tình yêu một chiều của tác giả “Hạ Trắng.”

(13) Ca khúc “Thúy Đã Đi Rồi”, nhạc và lời của Y Vân, là nhạc phim của bộ phim cùng tên, của cố tài tử Nguyễn Long (1934-2009)., tự Long Đất.

NHỚ VỀ Nhạc Sĩ/ Nhiếp Ảnh Gia NGỌC CHÁNH (1938-2023)

“Nhớ Về Nhạc Sĩ / Nhiếp Ảnh Gia NGỌC CHÁNH”

Phan Anh Dũng (Rockville, Maryland) biên soạn

Thực hiện: Tháng 1, 2023

Xin vui lòng gửi thêm tài liệu và ý kiến xây dựng về: dathphan1@gmail.com